

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 4 stycznia 2018 r.

Poz. 21

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 8 grudnia 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o odpadach

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1954),
- 2) ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 785),
- 3) ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566),
- 4) ustawą z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 7 grudnia 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 29 i art. 43 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1954), które stanowią:

„Art. 29. 1. Postępowania administracyjne wszczęte na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych przed organami, które przejęły zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy.

2. Organy, które przejęły zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przejmują wszystkie związane z tymi zadaniami i kompetencjami prawa i obowiązki organów, które utraciły te zadania i kompetencje.

3. Organy, które utraciły zadania i kompetencje na podstawie niniejszej ustawy, przekazują niezwłocznie akta spraw administracyjnych oraz inne dokumenty organom, które przejęły te zadania i kompetencje.”

„Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 39 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 2) odnośnika nr 1 oraz art. 10, art. 11 i art. 13 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 785), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 135).

Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 123 z 19.05.2015, str. 55 oraz Dz. Urz. UE L 320 z 26.11.2016, str. 1).

Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/253 z dnia 16 lutego 2015 r. ustanawiającej zasady dotyczące pobierania próbek i sprawozdawczości na podstawie dyrektywy Rady 1999/32/WE w zakresie zawartości siarki w paliwach żeglugowych (Dz. Urz. UE L 41 z 17.02.2015, str. 55).”

„Art. 10. Do czasu utworzenia Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, kopie wydanych decyzji dotyczących wstrzymywania działalności prowadzącego zakład recyklingu statku wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Art. 11. 1. Wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zezwolenie na przetwarzanie albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub pozwolenie zintegrowane, uwzględniające wymagania przewidziane dla zezwolenia na przetwarzanie, na podstawie których jest prowadzona działalność w zakresie recyklingu statków, zachowują ważność do czasu upływu terminu, o którym mowa w ust. 2.

2. Prowadzący zakład recyklingu statków, jeżeli zamierza kontynuować tę działalność, jest obowiązany do złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie albo pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego, uwzględniających wymagania przewidziane dla zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków zgodnie z przepisami, odpowiednio, ustawy zmienianej w art. 4 albo w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Jeżeli prowadzący zakład recyklingu statków nie złożył wniosku, o którym mowa w ust. 2, w terminie, o którym mowa w tym przepisie, zezwolenie na przetwarzanie albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub pozwolenie zintegrowane, uwzględniające wymagania dla zezwolenia na przetwarzanie, na podstawie których jest prowadzona działalność w zakresie recyklingu statków, wygasa z upływem tego terminu.”

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2 pkt 8, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 525 ust. 1, 2 i 7, art. 526, art. 545 ust. 4 i art. 574 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26, Dz. Urz. WE L 67 z 07.03.1998, str. 29 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 27, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, z późn. zm. oraz Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8);
- 2) dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447 oraz Dz. Urz. UE L 31 z 21.11.2008, str. 1, z późn. zm.);
- 3) dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, Dz. Urz. WE L 331 z 15.12.2001, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 358, Dz. Urz. UE L 81 z 20.03.2008, str. 60, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84, z późn. zm., Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, z późn. zm., Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8 oraz Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2010, str. 32);
- 4) dyrektywę 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącą zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylającą dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 04.03.2006, str. 37, Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14, z późn. zm. oraz Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8);

- 5) dyrektywę 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 372 z 27.12.2006, str. 19 oraz Dz. Urz. UE L 182 z 21.06.2014, str. 52);
- 6) dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27);
- 7) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19);
- 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającą dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84 oraz Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str. 1).”

Art. 525. „1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) znosi się Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 2) znosi się dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

2. Tworzy się Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zwane dalej „Wodami Polskimi”.”

„7. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz regionalne zarządy gospodarki wodnej będące państwowymi jednostkami budżetowymi stają się jednostkami organizacyjnymi Wód Polskich.”

„Art. 526. Z dniem wejścia w życie ustawy Wody Polskie wykonują zadania dotychczasowego Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dotychczasowych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz marszałków województw związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, a także inwestycjami w gospodarce wodnej.”

Art. 545. „4. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, niewymienionych w ust. 1–3, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego jest Prezes Wód Polskich.”

„Art. 574. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 102–112, art. 494, art. 502, art. 506, art. 515, art. 525 ust. 3–6 oraz 8 i 9, art. 539 ust. 3–5 i 7, art. 540 ust. 1–4, 6 i 7, art. 541, art. 542, art. 544 ust. 1, art. 554 oraz art. 570, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 2) art. 532 ust. 5 i 6, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2017 r.;
  - 3) art. 524, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
  - 4) art. 274 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.;
  - 5) art. 36 ust. 1–3 oraz 6 i 7 oraz art. 303 ust. 1 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.”;
- 4) odnośnika nr 1 oraz art 11, art. 17 i art. 18 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy (Dz. Urz. UE L 115 z 06.05.2015, str. 11).”

„Art. 11. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem postępowań dotyczących administracyjnych kar pieniężnych, do których stosuje się art. 189c ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).”

„Art. 17. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 7 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 54 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 8 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 237b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 8 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 237b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 8 grudnia 2017 r. (poz. 21)

USTAWA

z dnia 14 grudnia 2012 r.

o odpadach^{1), 2)}

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 78/176/EWG z dnia 20 lutego 1978 r. w sprawie odpadów pochodzących z przemysłu ditlenku tytanu (Dz. Urz. WE L 54 z 25.02.1978, str. 19, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 71);
- 2) dyrektywy Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (Dz. Urz. WE L 181 z 04.07.1986, str. 6, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 265);
- 3) dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26);
- 4) dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349);
- 5) dyrektywy Rady 96/59/WE z dnia 16 września 1996 r. w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych bifenyli i polichlorowanych trifenyli (PCB/PCT) (Dz. Urz. WE L 243 z 24.09.1996, str. 31; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 75);
- 6) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228);
- 7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. Urz. WE L 269 z 21.10.2000, str. 34, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 224);
- 8) dyrektywy 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów (Dz. Urz. WE L 332 z 28.12.2000, str. 91, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 353);
- 9) (uchylony)
- 10) dyrektywy 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniającej dyrektywę 2004/35/WE (Dz. Urz. UE L 102 z 11.04.2006, str. 15, z późn. zm.);
- 11) dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. UE L 266 z 26.09.2006, str. 1, z późn. zm.);
- 12) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3);
- 13) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17);
- 14) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 38, z późn. zm.).

Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1).

Zdanie drugie dodane przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 785), która weszła w życie z dniem 29 kwietnia 2017 r.

²⁾ Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej dnia 26 kwietnia 2012 r. pod numerem 2012/0263/PL, zgodnie z art. 16 dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349), oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), wdrażającego postanowienia dyrektywy 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

Art. 1. Ustawa określa środki służące ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi zapobiegające i zmniejszające negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi wynikający z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz ograniczające ogólne skutki użytkowania zasobów i poprawiające efektywność takiego użytkowania.

Art. 2. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery;
- 2) gruntu w pierwotnym położeniu (w miejscu), w tym niewydobytej zanieczyszczonej gleby, i budynków trwale związanych z gruntem;
- 3) niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty;
- 4) odpadów promieniotwórczych;
- 5) wycofanych z użytku materiałów wybuchowych;
- 6) biomasy w postaci:
  - a) odchodów podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009”,
  - b) słomy,
  - c) innych, niebędących niebezpiecznymi, naturalnych substancji pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej – wykorzystywanej w rolnictwie, leśnictwie lub do produkcji energii z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi;
- 7) osadów przemieszczanych w obrębie wód powierzchniowych w celu związanym z gospodarowaniem wodami lub drogami wodnymi, zarządzaniem wodami lub urządzeniami wodnymi lub ochroną przed powodzią bądź ograniczaniem skutków powodzi i susz, rekultywacją, refulacją, pozyskiwaniem lub uzdatnianiem terenu, jeżeli osady te nie są niebezpieczne;
- 8) ścieków;
- 9) produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, z wyjątkiem tych, które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem;
- 10) zwłok zwierząt, które poniosły śmierć w inny sposób niż przez ubój, w tym zwierząt uśmierconych w celu wyeliminowania chorób epizootycznych, i które są unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009;
- 11) mas ziemnych lub skalnych przemieszczanych w związku z wydobywaniem kopalin ze złóż, jeżeli koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż lub plan ruchu zakładu górniczego zatwierdzony decyzją, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126), lub miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego określają warunki i sposób ich zagospodarowania;
- 12) dwutlenku węgla przeznaczonego do podziemnego składowania w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla w rozumieniu art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

Rozdział 2

Objaśnienia określeń ustawowych

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) bioodpadach – rozumie się przez to ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, zakładów zbiorowego żywienia, jednostek handlu detalicznego, a także porównywalne odpady z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność;

- 2) gospodarowaniu odpadami – rozumie się przez to zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami;
- 3) gospodarce odpadami – rozumie się przez to wytwarzanie odpadów i gospodarowanie odpadami;
- 4) komunalnych osadach ściekowych – rozumie się przez to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych;
- 5) magazynowaniu odpadów – rozumie się przez to czasowe przechowywanie odpadów obejmujące:
  - a) wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę,
  - b) tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów,
  - c) magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów;
- 6) odpadach – rozumie się przez to każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany;
- 7) odpadach komunalnych – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości;
- 8) odpadach medycznych – rozumie się przez to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny;
- 9) odpadach obojętnych – rozumie się przez to odpady, które nie ulegają istotnym przemianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym; są nierozpuszczalne, nie wchodzą w reakcje fizyczne ani chemiczne, nie powodują zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, nie ulegają biodegradacji i nie wpływają niekorzystnie na materię, z którą się kontaktują; ogólna zawartość zanieczyszczeń w tych odpadach oraz zdolność do ich wymywania, a także negatywne oddziaływanie na środowisko odcieku są nieznaczne, a w szczególności nie stanowią zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleby i ziemi;
- 10) odpadach ulegających biodegradacji – rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów;
- 11) odpadach weterynaryjnych – rozumie się przez to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach;
- 12) odpadach zielonych – rozumie się przez to odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, a także z targowisk, z wyłączeniem odpadów z czyszczenia ulic i placów;
- 13) odpadach z wypadków – rozumie się przez to odpady powstające podczas prowadzenia akcji ratowniczej lub gaśniczej, z wyłączeniem:
  - a) odpadów powstałych w wyniku poważnej awarii lub poważnej awarii przemysłowej, w rozumieniu art. 3 pkt 23 i 24 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.³⁾),
  - b) odpadów powstałych w wyniku szkody w środowisku, o której mowa w art. 6 pkt 11 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, z 2015 r. poz. 277 i 1926 oraz z 2017 r. poz. 1215 i 1566);
- 14) odzysku – rozumie się przez to jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce;
- 15) odzysku energii – rozumie się przez to termiczne przekształcanie odpadów w celu odzyskania energii;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 785, 898, 1089, 1529, 1566, 1888, 1999, 2056 i 2180.

- 16) olejach odpadowych – rozumie się przez to wszelkie mineralne lub syntetyczne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do jakiego były pierwotnie przeznaczone, w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje turbinowe oraz oleje hydrauliczne;
- 17) PCB – rozumie się przez to polichlorowane bifenyle, polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan oraz mieszaniny zawierające jakąkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005% wagowo łącznie;
- 18) ponownym użyciu – rozumie się przez to działanie polegające na wykorzystywaniu produktów lub części produktów niebędących odpadami ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone;
- 19) posiadacz odpadów – rozumie się przez to wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będące w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości;
- 20) pośredniku w obrocie odpadami – rozumie się przez to każdego, kto organizuje przetwarzanie odpadów w imieniu innych podmiotów, w tym również podmiot, który nie obejmuje odpadów fizycznie w posiadanie;
- 20a)⁴⁾ prowadzącym zakład recyklingu statków – rozumie się przez to prowadzącego zakład recyklingu statków w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1257/2013”;
- 21) przetwarzaniu – rozumie się przez to procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- 22) przygotowaniu do ponownego użycia – rozumie się przez to odzysk polegający na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach którego produkty lub części produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, aby mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności wstępnego przetwarzania;
- 23) recyklingu – rozumie się przez to odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk;
- 23a)⁵⁾ recyklingu statków – rozumie się przez to recykling statków w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia 1257/2013;
- 24) selektywnym zbieraniu – rozumie się przez to zbieranie, w ramach którego dany strumień odpadów, w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania, obejmuje jedynie odpady charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takimi samymi cechami;
- 25) składowisku odpadów – rozumie się przez to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów;
- 26) spalarni odpadów – rozumie się przez to zakład lub jego część przeznaczone do termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem lub bez odzysku wytwarzanej energii cieplnej, obejmujące instalacje i urządzenia służące do prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów wraz z oczyszczaniem gazów odlotowych i wprowadzaniem ich do powietrza, kontrolą, sterowaniem i monitorowaniem procesów oraz instalacjami związanymi z przyjmowaniem, wstępnym przetwarzaniem i magazynowaniem odpadów dostarczonych do termicznego przekształcania oraz instalacjami związanymi z magazynowaniem i przetwarzaniem substancji otrzymanych w wyniku spalania i oczyszczania gazów odlotowych; jeżeli współspalanie odpadów odbywa się w taki sposób, że głównym celem tej instalacji nie jest wytwarzanie energii ani wytwarzanie produktów materialnych, tylko termiczne przekształcenie odpadów, wówczas instalacja ta uważana jest za spalarnię odpadów;
- 27) sprzedawcy odpadów – rozumie się przez to podmiot, który nabywa, a następnie zbywa odpady, we własnym imieniu, w tym również podmiot, który nie obejmuje odpadów fizycznie w posiadanie;
- 28) stosowaniu komunalnych osadów ściekowych – rozumie się przez to rozprowadzanie komunalnych osadów ściekowych na powierzchni ziemi lub wprowadzanie ich do gleby;
- 29) termicznym przekształcaniu odpadów – rozumie się przez to:
  - a) spalanie odpadów przez ich utlenianie,
  - b) inne niż wskazane w lit. a procesy termicznego przetwarzania odpadów, w tym pirolizę, zgazowanie i proces plazmowy, o ile substancje powstające podczas tych procesów są następnie spalane;

⁴⁾ Dodany przez art. 6 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 785), która weszła w życie z dniem 29 kwietnia 2017 r.

⁵⁾ Dodany przez art. 6 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

- 30) unieszkodliwianiu odpadów – rozumie się przez to proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii;
- 31) współspalarni odpadów – rozumie się przez to zakład lub jego część, których głównym przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii lub produktów, w których wraz z paliwami są przekształcane termicznie odpady w celu odzyskania zawartej w nich energii lub w celu ich unieszkodliwiania, obejmujące instalacje i urządzenia służące do prowadzenia procesu termicznego przekształcania wraz z oczyszczaniem gazów odlotowych i wprowadzaniem ich do atmosfery, kontrolą, sterowaniem i monitorowaniem procesów, instalacjami związanymi z przyjmowaniem, wstępnym przetwarzaniem i magazynowaniem odpadów dostarczonych do termicznego przekształcania oraz instalacjami związanymi z magazynowaniem i przetwarzaniem substancji otrzymanych w wyniku spalania i oczyszczania gazów odlotowych;
- 32) wytwórcy odpadów – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów), oraz każdego, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej;
- 33) zapobieganiu powstawaniu odpadów – rozumie się przez to środki zastosowane w odniesieniu do produktu, materiału lub substancji, zanim staną się one odpadami, zmniejszające:
- ilość odpadów, w tym również przez ponowne użycie lub wydłużenie okresu dalszego używania produktu,
  - negatywne oddziaływanie wytworzonych odpadów na środowisko i zdrowie ludzi,
  - zawartość substancji szkodliwych w produkcie i materiale;
- 34) zbieraniu odpadów – rozumie się przez to gromadzenie odpadów przed ich transportem do miejsc przetwarzania, w tym wstępne sortowanie nieprowadzące do zasadniczej zmiany charakteru i składu odpadów i niepowodujące zmiany klasyfikacji odpadów oraz tymczasowe magazynowanie odpadów, o którym mowa w pkt 5 lit. b.
2. Niewyczerpujący wykaz procesów odzysku określa załącznik nr 1 do ustawy.
3. Niewyczerpujący wykaz procesów unieszkodliwiania określa załącznik nr 2 do ustawy.
4. Odpady niebezpieczne oznaczają odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych. Właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, określa załącznik nr 3 do ustawy.

Rozdział 3

Katalog odpadów i zmiana statusu odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne

Art. 4. 1. Odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzaju odpadów, uwzględniając:

- źródło ich powstawania;
- właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, określone w załączniku nr 3 do ustawy;
- składniki odpadów, dla których przekroczenie wartości granicznych stężeń substancji niebezpiecznych może powodować, że odpady są odpadami niebezpiecznymi.

2. Składniki odpadów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa załącznik nr 4 do ustawy.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, katalog odpadów z podziałem na grupy, podgrupy i rodzaje ze wskazaniem odpadów niebezpiecznych, kierując się źródłem powstawania odpadów oraz właściwościami odpadów określonymi w załączniku nr 3 do ustawy.

4. Minister właściwy do spraw środowiska, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, uwzględnia wartości graniczne stężeń substancji niebezpiecznych dla składników odpadów, o których mowa w załączniku nr 4 do ustawy – w przypadku ich ustalenia na podstawie przepisów Unii Europejskiej, poniżej których odpadów nie uznaje się za odpady niebezpieczne.

Art. 5. Zakazuje się zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne przez ich rozcieńczanie lub mieszanie ze sobą, lub z innymi odpadami, substancjami lub materiałami, prowadzące do obniżenia początkowego stężenia substancji niebezpiecznych do poziomu niższego niż poziom określony dla odpadów niebezpiecznych.

Art. 6. Odpadami niebezpiecznymi są odpady wskazane w katalogu odpadów, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3, jako odpady niebezpieczne, z zastrzeżeniem art. 7.

Art. 7. 1. Posiadacz odpadów może dokonać zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne, jeżeli wykaze, że nie posiadają one właściwości odpadów niebezpiecznych określonych w załączniku nr 3 do ustawy.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki uznania odpadów niebezpiecznych za odpady inne niż niebezpieczne,
- 2) sposób ustalenia spełnienia warunków, o których mowa w pkt 1

– kierując się wymaganiami ochrony środowiska oraz zagrożeniami dla życia lub zdrowia ludzi.

3. Minister właściwy do spraw środowiska może określić w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, rodzaje odpadów i źródła ich powstawania, dla których przy zmianie klasyfikacji z odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne nie stosuje się warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2 oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 8.

Art. 8. 1. Posiadacz odpadów jest obowiązany do przedłożenia marszałkowi województwa, właściwemu odpowiednio ze względu na miejsce wytwarzania lub gospodarowania odpadami, zgłoszenia zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne.

2. Zgłoszenie zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON, o ile został nadany;
- 3) określenie miejsca wytwarzania lub gospodarowania odpadami przewidzianymi do zmiany klasyfikacji;
- 4) wskazanie odpadów przewidzianych do zmiany klasyfikacji oraz proponowaną klasyfikację tych odpadów;
- 5) opis procesu technologicznego, w którym powstają odpady przewidziane do zmiany klasyfikacji, oraz jeżeli jest to zasadne, inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na właściwości tych odpadów.

3. Do zgłoszenia zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne dołącza się wyniki badań właściwości odpadów przewidzianych do zmiany klasyfikacji, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 2.

4. Badania właściwości odpadów, o których mowa w ust. 3, wykonują wyłącznie laboratoria, o których mowa w art. 147a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. W celu przeprowadzenia badania laboratoria pobierają próbki odpadów objętych zgłoszeniem.

5. Marszałek województwa wydaje decyzję zatwierdzającą zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne albo decyzję o wyrażeniu sprzeciwu.

Art. 9. 1. Marszałek województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska:

- 1) kopie zgłoszeń zmiany kwalifikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne wraz z kopiami wyników badań właściwości odpadów – w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji;
- 2) zbiorczą informację za dany rok o liczbie zgłoszeń, decyzji zatwierdzających zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne oraz decyzji o wyrażeniu sprzeciwu – w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

2. Wymóg przekazania dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przypadku, gdy od decyzji marszałka województwa zatwierdzającej zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne albo od decyzji o wyrażeniu sprzeciwu wniesiono odwołanie, które przekazano ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

3. Minister właściwy do spraw środowiska weryfikuje, zamieszczone w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, ostateczne decyzje zatwierdzające zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne oraz ostateczne decyzje o wyrażeniu sprzeciwu.

4. Minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie zawiadamia Komisję Europejską o wszystkich przypadkach zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne.

Rozdział 4

Uznanie przedmiotu lub substancji za produkt uboczny

Art. 10. Przedmiot lub substancja, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, mogą być uznane za produkt uboczny, niebędący odpadem, jeżeli są łącznie spełnione następujące warunki:

- 1) dalsze wykorzystywanie przedmiotu lub substancji jest pewne;
- 2) przedmiot lub substancja mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez dalszego przetwarzania, innego niż normalna praktyka przemysłowa;
- 3) dany przedmiot lub substancja są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego;
- 4) dana substancja lub przedmiot spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania tych substancji lub przedmiotów i wykorzystanie takie nie doprowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi.

Art. 11. 1. Wytwórca przedmiotu lub substancji, o których mowa w art. 10, jest obowiązany do przedłożenia marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce ich wytwarzania zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny.

2. Zgłoszenie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON, o ile został nadany;
- 3) określenie miejsca wytwarzania przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny;
- 4) wskazanie przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny oraz ich masy;
- 5) opis procesu produkcyjnego, w którym powstaje przedmiot lub substancja, i procesu, w którym zostaną one wykorzystane.

3. Do zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny dołącza się dowody potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 10, oraz szczegółowych wymagań, o ile zostały określone. Dowodami mogą być w szczególności umowy potwierdzające wykorzystanie przedmiotu lub substancji do określonych celów lub potwierdzające właściwości przedmiotu lub substancji wyniki badań, wykonanych przez laboratoria, o których mowa w art. 147a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

4. Uznanie przedmiotu lub substancji za produkt uboczny następuje, jeżeli marszałek województwa w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny nie wyrazi sprzeciwu, w drodze decyzji.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do materiałów paszowych określonych w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylającego dyrektywę Rady 79/373/EWG, dyrektywę Komisji 80/511/EWG, dyrektywy Rady 82/471/EWG, 83/228/EWG, 93/74/EWG, 93/113/WE i 96/25/WE oraz decyzję Komisji 2004/217/WE (Dz. Urz. UE L 229 z 01.09.2009, str. 1, z późn. zm.).

6. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria dotyczące uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, kierując się względami ochrony środowiska, życia lub zdrowia ludzi.

Art. 12. 1. Marszałek województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 31 marca następnego roku, zbiorczą informację za dany rok o liczbie otrzymanych zgłoszeń uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny, wyrażonych sprzeciwów oraz o przypadkach uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny oraz ich masie.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór zbiorczej informacji, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą ujednoczenia zawartych w niej danych.

Art. 13. 1. Zakazuje się łącznego magazynowania produktów ubocznych i odpadów, a także magazynowania produktów ubocznych w miejscach przeznaczonych do magazynowania odpadów lub składowania odpadów.

2. Substancje lub przedmioty, które przestały spełniać warunki i wymagania, o których mowa w art. 10 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 6, są odpadami.

Rozdział 5

Utrata statusu odpadów

Art. 14. 1. Określone rodzaje odpadów przestają być odpadami, jeżeli na skutek poddania ich odzyskowi, w tym recyklingowi, spełniają:

- 1) łącznie następujące warunki:
  - a) przedmiot lub substancja są powszechnie stosowane do konkretnych celów,
  - b) istnieje rynek takich przedmiotów lub substancji lub popyt na nie,
  - c) dany przedmiot lub substancja spełniają wymagania techniczne dla zastosowania do konkretnych celów oraz wymagania określone w przepisach i w normach mających zastosowanie do produktu,
  - d) zastosowanie przedmiotu lub substancji nie prowadzi do negatywnych skutków dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska;
- 2) wymagania określone przez przepisy Unii Europejskiej.

2. Przedmiot lub substancja, które przestały spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, są odpadami.

Art. 15. Zakazuje się łącznego magazynowania odpadów i przedmiotu lub substancji, które utraciły status odpadów, a także magazynowania przedmiotu lub substancji, które utraciły status odpadów w miejscach przeznaczonych do magazynowania odpadów lub składowania odpadów.

DZIAŁ II

Zasady ogólne gospodarki odpadami

Rozdział 1

Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz środowiska

Art. 16. Gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności gospodarka odpadami nie może:

- 1) powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;
- 2) powodować uciążliwości przez hałas lub zapach;
- 3) wywoływać niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym i przyrodniczym.

Rozdział 2

Hierarchia sposobów postępowania z odpadami

Art. 17. Wprowadza się następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 2) przygotowywanie do ponownego użycia;
- 3) recykling;
- 4) inne procesy odzysku;
- 5) unieszkodliwianie.

Art. 18. 1. Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia.

2. Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, posiadacz odpadów w pierwszej kolejności jest obowiązany poddać odzyskowi.

3. Odzysk, o którym mowa w ust. 2, polega w pierwszej kolejności na przygotowaniu odpadów przez ich posiadacza do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych – poddaniu innym procesom odzysku.

4. Przez recykling rozumie się także recykling organiczny polegający na obróbce tlenowej, w tym kompostowaniu, lub obróbce beztlenowej odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny.

5. Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe z przyczyn, o których mowa w ust. 3, posiadacz odpadów jest obowiązany unieszkodliwić.

6. Składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn, o których mowa w ust. 3.

7. Unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku.

Art. 19. 1. Organy administracji publicznej, w zakresie swojej właściwości, podejmują działania wspierające ponowne użycie i przygotowanie do ponownego użycia odpadów, w szczególności:

- 1) zachęcając do tworzenia i wspierając sieci ponownego wykorzystania i napraw;
- 2) stwarzając zachęty ekonomiczne.

2. Jednostki sektora finansów publicznych stosują kryteria ponownego użycia lub przygotowania do ponownego użycia odpadów przy udzielaniu zamówień publicznych, o ile ponowne użycie lub przygotowanie do ponownego użycia odpadów jest możliwe.

Rozdział 3

Zasada bliskości

Art. 20. 1. Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetworzeniu w miejscu ich powstania.

2. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

3. Zakazuje się:

- 1) stosowania komunalnych osadów ściekowych,
- 2) unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych

– poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone.

4. Zakazuje się przywozu na obszar województwa odpadów, o których mowa w ust. 3, wytworzonych poza obszarem tego województwa, do celów, o których mowa w ust. 3.

5. Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane na obszarze województwa innego niż to, na którym zostały wytworzone, jeżeli odległość od miejsca wytwarzania odpadów do miejsca stosowania położonego na obszarze innego województwa jest mniejsza niż odległość do miejsca stosowania położonego na obszarze tego samego województwa.

6. W przypadku unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio. Dopuszcza się unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych na obszarze województwa innego niż to, na którym zostały wytworzone, w najbliższej położonej instalacji, w przypadku braku instalacji do unieszkodliwiania tych odpadów na obszarze danego województwa lub gdy istniejące instalacje nie mają wolnych mocy przerobowych.

7. Zakazuje się przetwarzania:

- 1) zmieszanych odpadów komunalnych,
- 2) pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania,
- 3) odpadów zielonych

– poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

8. Zakazuje się przywozu na obszar regionu gospodarki odpadami komunalnymi odpadów, o których mowa w ust. 7, wytworzonych poza obszarem tego regionu.

9. W przypadku wyznaczenia instalacji przewidzianej do zastępczej obsługi regionu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2, poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym odpady te zostały wytworzone, nie stosuje się ust. 7 i 8.

10. W przypadku przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych do spalarni odpadów komunalnych wskazanej jako ponadregionalna instalacja do obsługi danego regionu gospodarki odpadami komunalnymi w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami nie stosuje się ust. 7 i 8.

11. Przepis ust. 10 stosuje także się w przypadku przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych niezbędnych do przeprowadzenia rozruchu spalarni określonej jako ponadregionalna instalacja do obsługi danego regionu w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.

Rozdział 4

Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi

Art. 21. 1. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, a także mieszania odpadów niebezpiecznych z substancjami, materiałami lub przedmiotami, w tym rozcieńczania substancji niebezpiecznych.

2. Dopuszcza się mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, a także mieszanie odpadów niebezpiecznych z substancjami, materiałami lub przedmiotami, jeżeli ich zmieszanie służy poprawie bezpieczeństwa procesów przetwarzania odpadów powstałych po zmieszaniu i jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska.

3. W przypadku gdy odpady niebezpieczne uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami, materiałami lub przedmiotami, rozdziela się je, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) w procesie przetwarzania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska;
- 2) jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.

Rozdział 5

Koszty gospodarowania odpadami

Art. 22. Koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzedniego posiadacza odpadów. W przypadkach określonych w przepisach odrębnych koszty gospodarowania odpadami ponosi producent produktu lub podmiot wprowadzający produkt na terytorium kraju, określony w tych przepisach.

Rozdział 6

Zbieranie i transport odpadów

Art. 23. 1. Odpady są zbierane w sposób selektywny.

2. Zakazuje się zbierania poza miejscem wytwarzania:

- 1) pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania;
- 2) komunalnych osadów ściekowych;
- 3) zakaźnych odpadów medycznych;
- 4) zakaźnych odpadów weterynaryjnych;
- 5) zmieszanych odpadów komunalnych;
- 6) odpadów zielonych.

3. (uchylony)

4. Jeżeli ze względów bezpieczeństwa lub w celu zapewnienia ciągłości odbioru zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych, zbieranie tych odpadów jest konieczne, marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów może zezwolić, w drodze decyzji, na ich zbieranie.

5. W przypadku zbierania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych na terenach zamkniętych zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce zbierania tych odpadów.

6. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 4 i 5, może być wydane na okres nie dłuższy niż rok.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 i 5, przepisy art. 42 ust. 1 i art. 43 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

8. Zakaz zbierania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych nie dotyczy zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych powstałych w wyniku świadczenia usług medycznych lub weterynaryjnych na wezwanie.

9. Wytwórca zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych powstałych w wyniku świadczenia usług na wezwanie jest obowiązany do bezzwłocznego dostarczenia wytworzonych odpadów do przystosowanych do tego celu pomieszczeń spełniających wymagania w zakresie magazynowania takich odpadów.

10. Zakazu, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do zbierania odpadów, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 6, w stacji przeładunkowej prowadzonej przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych lub prowadzącego ponadregionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych.

11. Zakazu, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do zbierania odpadów zielonych przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Art. 24. 1. Transport odpadów odbywa się zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować odpady, w tym zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

2. Transport odpadów niebezpiecznych odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie towarów niebezpiecznych.

3. Zlecający usługę transportu odpadów jest obowiązany wskazać transportującemu odpady wykonującemu usługę transportu odpadów miejsce przeznaczenia odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć odpady.

4. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów jest obowiązany dostarczyć odpady do miejsca przeznaczenia odpadów i przekazać je posiadaczowi odpadów, o którym mowa w ust. 3.

5. Transportujący odpady wykonujący usługę transportu odpadów umieszcza indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1, na dokumentach związanych z tą usługą.

6. Środki transportu odpadów są oznakowane w sposób zgodny z przepisami wydanymi na podstawie ust. 7.

7.⁶⁾ Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dla transportu odpadów, w tym dla środków transportu i sposobu transportowania, oraz oznakowanie środków transportu, biorąc pod uwagę właściwości odpadów i ich wpływ na środowisko oraz bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi.

Rozdział 7

Magazynowanie odpadów

Art. 25. 1. Magazynowanie odpadów odbywa się zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady, w tym zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

2. Magazynowanie odpadów odbywa się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny.

3. Magazynowanie odpadów jest prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów.

---

⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 24 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1954), która weszła w życie z dniem 17 grudnia 2016 r.

4. Odpady, z wyjątkiem przeznaczonych do składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez 3 lata.

5. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane wyłącznie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez rok.

6. Okresy magazynowania odpadów, o którym mowa w ust. 4 i 5, są liczone łącznie dla wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów.

7. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dla magazynowania odpadów, obejmującego wstępne magazynowanie odpadów przez wytwórcę odpadów, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów oraz magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów, kierując się właściwościami odpadów, wymaganiami ochrony środowiska, życia i zdrowia ludzi oraz ograniczeniem uciążliwości związanych z magazynowaniem odpadów.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw środowiska może określić czas magazynowania, kierując się rodzajem magazynowania i właściwościami odpadów.

Rozdział 8

Usuwanie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania

Art. 26. 1. Posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania.

2. W przypadku nieusunięcia odpadów zgodnie z ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji wydanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, z wyjątkiem gdy obowiązek usunięcia odpadów jest skutkiem wydania decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami.

3. Nakaz usunięcia odpadów, o którym mowa w ust. 2, z terenów zamkniętych oraz z nieruchomości, którymi gmina włada jako władający powierzchnią ziemi, a niebędących w posiadaniu innego podmiotu – wydaje właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska.

4. Jeżeli posiadacz odpadów nie posiada tytułu prawnego do nieruchomości, z której jest obowiązany usunąć odpady, władający powierzchnią ziemi jest obowiązany umożliwić posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z tej nieruchomości, a w przypadku wykonania zastępczego decyzji – organowi egzekucyjnemu.

5. Władającemu powierzchnią ziemi przysługuje od posiadacza odpadów wynagrodzenie za udostępnienie nieruchomości.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 2, określa się w szczególności:

- 1) termin usunięcia odpadów;
- 2) rodzaj odpadów;
- 3) sposób usunięcia odpadów.

Rozdział 9

Przekazywanie odpadów i przenoszenie odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami

Art. 27. 1. Wytwórca odpadów jest obowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami.

2. Wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami wyłącznie podmiotom, które posiadają:

- 1) zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, lub
- 2) koncesję na podziemne składowanie odpadów, pozwolenie zintegrowane, decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami wydobywczymi, zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych lub wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – na podstawie odrębnych przepisów, lub
- 3) wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5

– chyba że działalność taka nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru.

3. Jeżeli wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów przekazuje odpady następnemu posiadaczowi odpadów, który posiada decyzję wymienioną w ust. 2 pkt 1 lub 2 albo posiada wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. a, odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami, z chwilą ich przekazania, przechodzi na tego następnego posiadacza odpadów.

4. Posiadacza odpadów, który przekazał odpady transportującemu odpady, nie zwalnia się z odpowiedzialności za zbieranie lub przetwarzanie odpadów, do czasu przejęcia odpowiedzialności przez następnego posiadacza odpadów, który posiada decyzję wymienioną w ust. 2 pkt 1 lub 2 albo posiada wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. a.

5. Wytwórca zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych jest zwolniony z odpowiedzialności za zbieranie lub przetwarzanie tych odpadów, z chwilą dokonania unieszkodliwienia tych odpadów przez następnego posiadacza odpadów przez termiczne przekształcenie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych w spalarni odpadów niebezpiecznych.

6. Potwierdzeniem przejścia odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami na następnego posiadacza odpadów w przypadku, o którym mowa w ust. 5, jest dokument potwierdzający unieszkodliwienie.

7. Sprzedawca odpadów oraz pośrednik w obrocie odpadami nie przejmują odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, jeżeli nie są posiadaczami tych odpadów.

8. Osoba fizyczna i jednostka organizacyjna niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi tylko takie rodzaje odpadów, za pomocą takich metod odzysku, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, i w takich ilościach, które mogą bezpiecznie wykorzystać na potrzeby własne.

9. Posiadacz odpadów może przekazywać osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej niebędącym przedsiębiorcami określone rodzaje odpadów, do wykorzystania na potrzeby własne za pomocą dopuszczalnych metod odzysku, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 10.

10. Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia:

- 1) określi listę rodzajów odpadów, które osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalne metody odzysku,
- 2) może określić dla niektórych rodzajów odpadów, o których mowa w pkt 1, warunki magazynowania odpadów przeznaczonych do wykorzystania na potrzeby własne oraz dopuszczalne ilości, które te podmioty mogą przyjąć i magazynować w ciągu roku, lub sposób określenia tych ilości

– kierując się właściwościami odpadów oraz możliwościami ich bezpiecznego wykorzystania.

Art. 28. 1. W przypadku korzystania przez wytwórców odpadów ze wspólnego lokalu dopuszcza się przeniesienie odpowiedzialności za wytworzone odpady na rzecz jednego z nich lub na rzecz wynajmującego lokal, jeżeli podmiot ten zapewni postępowanie z przyjętymi odpadami w sposób zgodny z niniejszą ustawą.

2. Przeniesienie odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 1, oznacza przeniesienie praw i obowiązków ciążących na wytwórcy odpadów i następuje pod warunkiem zawarcia umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Rozdział 10

Przetwarzanie odpadów w instalacjach i urządzeniach

Art. 29. 1. Odpady są przetwarzane w instalacjach lub urządzeniach.

2. Instalacje oraz urządzenia do przetwarzania odpadów eksploatuje się tylko wówczas, gdy:

- 1) spełniają wymagania ochrony środowiska, w tym nie powodują przekroczenia standardów emisyjnych, o których mowa w przepisach o ochronie środowiska, oraz
- 2) pozostałości powstające w wyniku działalności związanej z przetwarzaniem odpadów będą przetwarzane z zachowaniem wymagań określonych w ustawie.

Art. 30. 1. Zakazuje się przetwarzania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami.

2. Dopuszcza się odzysk poza instalacjami lub urządzeniami w przypadku:

- 1) odzysku w procesie odzysku R10, o którym mowa w załączniku nr 1 do ustawy, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 4;

- 2) rodzajów odpadów wymienionych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, poddawanych odzyskowi, zgodnie z warunkami określonymi w tych przepisach, w procesach odzysku R3, R5, R11 i R12, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy;
- 3) osób fizycznych prowadzących kompostowanie na potrzeby własne.

3. Odzysk poza instalacjami lub urządzeniami, o którym mowa w ust. 2, może być prowadzony, jeżeli nie stwarza zagrożenia dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi oraz jest prowadzony zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie ust. 4 lub 5.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, warunki odzysku w procesie odzysku R10, wymienionego w załączniku nr 1 do ustawy, i rodzaje odpadów dopuszczonych do takiego procesu odzysku, uwzględniając potrzebę ochrony życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów oraz warunki ich odzysku w procesach odzysku R3, R5, R11 i R12 wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy, poza instalacjami i urządzeniami, uwzględniając właściwości tych odpadów oraz możliwość bezpiecznego dla środowiska i zdrowia ludzi wykorzystania tych odpadów.

Art. 31. 1. Jeżeli spalanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach przeznaczonych do tego celu jest niemożliwe ze względów bezpieczeństwa, marszałek województwa może zezwolić, w drodze decyzji, na spalanie odpadów poza instalacjami lub urządzeniami.

2. Zezwolenie na spalanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami dla terenów zamkniętych wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

3. Organem właściwym do wydania zezwolenia na spalanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami jest organ właściwy ze względu na miejsce spalania odpadów.

4. Wniosek o wydanie zezwolenia na spalanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami zawiera:

- 1) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do spalania poza instalacjami i urządzeniami;
- 2) określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych spalaniu w okresie roku;
- 3) oznaczenie miejsca spalania odpadów;
- 4) szczegółowy opis stosowanej metody spalania odpadów;
- 5) proponowany czas obowiązywania decyzji.

5. W przypadku gdy określenie rodzajów odpadów jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.

6. W zezwoleniu na spalanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami określa się:

- 1) rodzaj odpadów przewidzianych do spalania poza instalacjami i urządzeniami, w tym podstawowy skład chemiczny i właściwości odpadów – w przypadku, o którym mowa w ust. 5;
- 2) ilość odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych spalaniu w okresie roku;
- 3) miejsce spalania odpadów;
- 4) warunki spalania odpadów danego rodzaju poza instalacjami i urządzeniami;
- 5) czas obowiązywania zezwolenia.

7. Dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, chyba że są one objęte obowiązkiem selektywnego zbierania.

Rozdział 11

Wstrzymywanie działalności posiadacza odpadów

Art. 32. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, w drodze decyzji, kierując się stopniem zagrożenia dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi, wstrzymać działalność posiadacza odpadów w przypadku naruszenia:

- 1) hierarchii sposobów postępowania z odpadami, polegającego na niewysegregowaniu odpadów nadających się do odzysku spośród odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania, wbrew art. 18 ust. 7;

- 2) zakazu dotyczącego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, o którym mowa w art. 21;
- 3) zakazów określonych w art. 23 ust. 2;
- 4) obowiązku określonego w art. 27 ust. 2;
- 5) wymagań dotyczących eksploatacji instalacji lub urządzeń do przetwarzania odpadów, o których mowa w art. 29 ust. 2;
- 6) zakazu przetwarzania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami, o którym mowa w art. 30 ust. 1.

2. Postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wszczyna się z urzędu.

3. W przypadkach określonych w ust. 1, na wniosek posiadacza odpadów, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, w drodze postanowienia, określić termin usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, zawieszając na ten czas postępowanie. Termin nie może być dłuższy niż rok od dnia doręczenia postanowienia.

4. W razie nieusunięcia nieprawidłowości w terminie określonym na podstawie ust. 3, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wstrzyma, w drodze decyzji, działalność posiadacza odpadów w zakresie, o którym mowa w ust. 1, związaną z gospodarowaniem odpadami.

5. W decyzji o wstrzymaniu działalności określa się termin wstrzymania działalności, uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla środowiska zaprzestania wykonywania działalności w sposób, o którym mowa w ust. 1. Termin wstrzymania działalności nie może być dłuższy niż rok od dnia doręczenia decyzji o wstrzymaniu działalności.

6. Po stwierdzeniu, że ustały przyczyny wstrzymania działalności, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na wniosek zainteresowanego, wyraża, w drodze decyzji, zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności.

Rozdział 12

Postępowanie z odpadami

Art. 33. 1. Posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarki odpadami, o których mowa w art. 16–31, w tym do prowadzenia procesów przetwarzania odpadów w taki sposób, aby procesy te oraz powstające w ich wyniku odpady nie stwarzały zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, a także w sposób zgodny z przepisami o ochronie środowiska i planami gospodarki odpadami.

2.⁷⁾ Ministrowie właściwi do spraw: budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, gospodarki, gospodarki morskiej, łączności, informatyzacji, rolnictwa, transportu, żeglugi śródlądowej, wewnętrznych, zdrowia oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, każdy w zakresie swojego działania, mogą określić, w drodze rozporządzeń, szczegółowy sposób postępowania z niektórymi rodzajami odpadów, z wyłączeniem wymagań dla prowadzenia procesów przetwarzania, kierując się potrzebą zapewniania prawidłowego postępowania z odpadami.

3. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania dla określonych procesów przetwarzania lub dla instalacji do przetwarzania odpadów, z wyjątkiem składowania na składowiskach odpadów i termicznego przekształcania w spalarniach odpadów lub współspalarniach odpadów, oraz wymagania dla odpadów powstających w wyniku tych procesów, kierując się zapobieganiem zagrożeniom dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, a także zapobieganiem nieprawidłowościom przy przetwarzaniu odpadów.

4. Minister właściwy do spraw środowiska, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, może uwzględnić również wymagania tylko dla określonego rodzaju lub rodzajów odpadów.

DZIAŁ III

Plany gospodarki odpadami

Art. 34. 1. Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska, opracowuje się plany gospodarki odpadami.

2. (uchylony)

---

⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 24 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

3. Plany gospodarki odpadami są opracowywane na poziomie krajowym i wojewódzkim.

4. Plany gospodarki odpadami dotyczą odpadów wytworzonych na obszarze, dla którego jest sporządzany plan, oraz przywożonych na ten obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych.

5. Plany gospodarki odpadami obejmują również środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów, przykładowo wskazane w załączniku nr 5 do ustawy.

Art. 35. 1. Plany gospodarki odpadami zawierają:

- 1) analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami na obszarze, dla którego jest sporządzany plan, w tym informacje na temat:
  - a) istniejących środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów i oceny ich użyteczności,
  - b) rodzajów, ilości i źródeł powstawania odpadów,
  - c) rodzajów i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku, również w instalacjach położonych poza terytorium kraju,
  - d) rodzajów i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania, również w instalacjach położonych poza terytorium kraju,
  - e) istniejących systemów gospodarowania odpadami, w tym również zbierania odpadów,
  - f) rodzajów, rozmieszczenia i mocy przerobowych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym olejów odpadowych i innych odpadów niebezpiecznych, oraz odpadów objętych szczegółowymi przepisami,
  - g) identyfikacji problemów w zakresie gospodarki odpadami, w tym oceny potrzeby tworzenia nowych lub zmiany systemów zbierania odpadów oraz budowy dodatkowej infrastruktury służącej gospodarowaniu odpadami, zgodnie z zasadą bliskości, oraz, w razie potrzeby, realizacji inwestycji w celu zaspokojenia istniejących potrzeb, a także zamknięcia istniejących obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami, uwzględniające, w razie potrzeby, podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację istniejących instalacji gospodarowania odpadami;
- 2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
- 3) przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, w tym cele dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów;
- 4) kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami, podejmowanych dla osiągnięcia celów, o których mowa w pkt 3, w tym:
  - a) rozwiązania dotyczące olejów odpadowych i innych odpadów niebezpiecznych oraz odpadów objętych szczegółowymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami,
  - b) określenie polityki w zakresie gospodarki odpadami, wraz z planowanymi technologiami i metodami, lub polityki w zakresie postępowania z odpadami powodującymi problemy w gospodarowaniu odpadami, w tym środków zachęcających do selektywnego zbierania bioodpadów w celu ich kompostowania i uzyskiwania z nich sfermentowanej biomasy, przetwarzania bioodpadów w sposób, który zapewnia wysoki poziom ochrony środowiska, stosowania bezpiecznych dla środowiska materiałów wyprodukowanych z bioodpadów przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
  - c) w razie potrzeby określenie kryteriów lokalizacji obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami oraz mocy przerobowych przyszłych instalacji do przetwarzania odpadów;
- 5) harmonogram, określenie wykonawców i sposobu finansowania zadań wynikających z przyjętych kierunków działań, o których mowa w pkt 4;
- 6) informację o strategicznej ocenie oddziaływania planu na środowisko;
- 7) określenie sposobu monitoringu i oceny wdrażania planu pozwalającego na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie;
- 8) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. W przypadku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania planu gospodarki odpadami na środowisko podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566 i 1999), a w przypadku odstąpienia od jej przeprowadzenia – uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt 2 tej ustawy, stanowi załącznik do planu.

3. Plany gospodarki odpadami mogą zawierać, z uwzględnieniem uwarunkowań geograficznych i obszaru objętego planem, następujące informacje:

- 1) opis aspektów organizacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami, w tym opis podziału odpowiedzialności pomiędzy podmioty publiczne i prywatne zajmujące się gospodarowaniem odpadami;
- 2) ocenę użyteczności i przydatności stosowania instrumentów ekonomicznych i innych instrumentów do rozwiązywania problemów związanych z gospodarką odpadami, z uwzględnieniem potrzeby utrzymywania niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- 3) dane dotyczące kampanii informacyjnych i informowania społeczeństwa lub określonej grupy osób w zakresie gospodarki odpadami;
- 4) informacje dotyczące skażonych miejsc unieszkodliwiania odpadów i środków podjętych dla ich przywrócenia do stanu pozwalającego na ich gospodarcze wykorzystanie;
- 5) kwestie specyficzne związane z gospodarką odpadami, wynikające z uwarunkowań dotyczących obszaru, dla którego jest sporządzany plan.

4. Wojewódzkie plany gospodarki odpadami, oprócz elementów określonych w ust. 1–3, zawierają:

- 1) podział na regiony gospodarki odpadami komunalnymi wraz ze wskazaniem gmin wchodzących w skład regionu;
- 2)⁸⁾ wskazanie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn oraz do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2)⁹⁾ **wskazanie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn;**
- 3) plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub nie jest uzasadniona z przyczyn ekonomicznych.

4a.¹⁰⁾ Przez instalację przewidzianą do zastępczej obsługi regionu, o której mowa w ust. 4 pkt 2, rozumie się inną regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczoną do przetwarzania tego samego rodzaju odpadów.

4b. Wojewódzki plan gospodarki odpadami może wskazywać spalarnię odpadów komunalnych jako ponadregionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych pochodzących z więcej niż jednego regionu gospodarki odpadami komunalnymi. Spalarnia odpadów komunalnych stanowiąca ponadregionalną instalację może obsługiwać regiony gospodarki odpadami komunalnymi z innych województw, jeżeli przewiduje to wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa, na którego obszarze jest położona spalarnia odpadów komunalnych, oraz wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa, z którego odpady będą przekazywane.

5. Region gospodarki odpadami komunalnymi stanowi obszar sąsiadujących ze sobą gmin liczących łącznie co najmniej 150 tys. mieszkańców i obsługiwany przez instalacje, o których mowa w ust. 6; regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być również obszar gminy liczącej powyżej 500 tys. mieszkańców.

5a. Region gospodarki odpadami komunalnymi może obejmować sąsiadujące ze sobą gminy z różnych województw, jeżeli przewidują to wojewódzkie plany gospodarki odpadami tych województw.

⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 9.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 122); wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 9; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

6. Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest zakład zagospodarowania odpadów, o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkanego co najmniej przez 120 tys. mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, w tym wykorzystujący nowe dostępne technologie przetwarzania odpadów lub zapewniający:

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- 2) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych, lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4, lub
- 3) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

6a. Ponadregionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest spalarnia odpadów komunalnych o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z obszaru zamieszkanego co najmniej przez 500 tys. mieszkańców, spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, zwana dalej „ponadregionalną spalarnią odpadów komunalnych”.

7. Wojewódzki plan gospodarki odpadami powinien być zgodny z krajowym planem gospodarki odpadami i służyć realizacji zawartych w nim celów.

8. Organy administracji publicznej opracowują plany gospodarki odpadami, które wspierają działania zmierzające do osiągnięcia celów i spełnienia wymagań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349), dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3).

9. Warunkiem dopuszczalności finansowania inwestycji, dotyczących odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w zakresie zapobiegania powstawaniu tych odpadów oraz w zakresie gospodarowania tymi odpadami, ze środków Unii Europejskiej lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest ujęcie ich w planie inwestycyjnym, o którym mowa w art. 35a.

Art. 35a. 1. Plan inwestycyjny określa potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach, o których mowa w art. 35 ust. 8.

2. Plan inwestycyjny zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie planowanych inwestycji;
- 2) oszacowanie kosztów planowanych inwestycji oraz wskazanie źródeł ich finansowania;
- 3) harmonogram realizacji planowanych inwestycji.

3. Projekt planu inwestycyjnego podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska.

4. Plan inwestycyjny stanowi załącznik do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Art. 36. 1. Rada Ministrów uchwała krajowy plan gospodarki odpadami opracowany przez ministra właściwego do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

2. Sejmik województwa uchwała wojewódzki plan gospodarki odpadami opracowany przez zarząd województwa.

3. Zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska uchwalony wojewódzki plan gospodarki odpadami, w postaci papierowej, w terminie miesiąca od dnia uchwalenia planu.

4.¹¹⁾ Projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami podlega zaopiniowaniu przez organy wykonawcze gmin z obszaru województwa, niebędących członkami związków międzygminnych, oraz organy wykonawcze związków międzygminnych, a w zakresie związanym z ochroną wód – przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

4.¹²⁾ Projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami podlega zaopiniowaniu przez organy wykonawcze gmin z obszaru województwa, niebędących członkami związków międzygminnych, oraz organy wykonawcze związków międzygminnych, a w zakresie związanym z ochroną wód – przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

5. Po zaopiniowaniu projektu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami przez organy, o których mowa w ust. 4, zarząd województwa jest obowiązany przekazać projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami do zaopiniowania, a projekt planu inwestycyjnego do uzgodnienia, ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

6. Organy, o których mowa w ust. 4 i 5, wyrażają opinie w terminie nie dłuższym niż miesiąc od dnia otrzymania projektu. Nieudzielenie opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną.

6a. Jeżeli minister właściwy do spraw środowiska nie zgłasza uwag do projektu planu inwestycyjnego w terminie, o którym mowa w ust. 6, projekt uznaje się za uzgodniony.

6b. Dokonanie przez sejmik województwa zmian w planie inwestycyjnym uzgodnionym z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz w pozostałej części wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, która odnosi się do inwestycji wskazanych w planie inwestycyjnym, wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw środowiska.

7. Przy opracowywaniu projektów planów gospodarki odpadami stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dotyczące udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

8. W przypadku nieprzeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ przygotowujący projekt planu gospodarki odpadami jest obowiązany zapewnić udział społeczeństwa, o którym mowa w dziale III w rozdziale 3, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 37. 1. Plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat.

2. Zarząd województwa przedkłada projekt zaktualizowanego wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w celu uchwalenia, sejmikowi województwa, nie później niż na miesiąc przed upływem terminu jego aktualizacji.

3. Przepisy art. 36 stosuje się odpowiednio do aktualizacji planów gospodarki odpadami.

Art. 38. 1. Wraz z uchwaleniem wojewódzkiego planu gospodarki odpadami sejmik województwa podejmuje uchwałę w sprawie jego wykonania.

2. Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami określa:

- 1) regiony gospodarki odpadami komunalnymi;
- 2)¹³⁾ regionalne instalacje do przetwarzania odpadów w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn oraz do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.
- 2)¹⁴⁾ **regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.**

2a. Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami może wskazać spalarnię odpadów komunalnych jako ponadregionalną spalarnię odpadów komunalnych, jeżeli wynika to z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

¹¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 12.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 520 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

¹³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 14.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 9; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

3. Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami podlega obligatoryjnej zmianie w przypadku:

- 1) zmiany podziału na regiony gospodarki odpadami komunalnymi lub
- 2) zakończenia budowy i oddania do użytkowania regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych określonej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, lub
- 3) zakończenia budowy i oddania do użytkowania ponadregionalnej spalarni odpadów komunalnych określonej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, lub
- 4) jeżeli instalacja, która uzyskała status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub ponadregionalnej spalarni odpadów komunalnych nie spełnia wymagań ochrony środowiska lub odpowiednio wymagań dotyczących regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych albo ponadregionalnej spalarni odpadów komunalnych.

3a. Dokonanie zmiany uchwały w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, odbywa się na pisemny wniosek prowadzącego instalację.

3b. Do pisemnego wniosku, o którym mowa w ust. 3a, dołącza się dokumenty potwierdzające zakończenie budowy i oddanie do użytkowania regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub ponadregionalnej spalarni odpadów komunalnych, określonej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, przeprowadzenie kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz kopię zezwolenia na przetwarzanie odpadów w instalacji lub pozwolenia zintegrowanego.

4. Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest aktem prawa miejscowego.

5. Instalacja uzyskuje status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub ponadregionalnej spalarni odpadów komunalnych z dniem ogłoszenia uchwały w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Art. 38a. Jeżeli instalacja, przeznaczona do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, nie została ujęta w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, odmawia się wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę, pozwolenia zintegrowanego lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów w tej instalacji.

Art. 39. 1. Z realizacji planów gospodarki odpadami są sporządzane sprawozdania, obejmujące okres 3 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres, zwany dalej „okresem sprawozdawczym”.

2. Sprawozdania z realizacji planów gospodarki odpadami zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień tych planów, ocenę stanu gospodarki odpadami, ocenę stanu realizacji zadań oraz osiągnięcia celów.

3. Sprawozdanie z realizacji:

- 1) krajowego planu gospodarki odpadami – przygotowuje i przedkłada Radzie Ministrów minister właściwy do spraw środowiska, w terminie 18 miesięcy po upływie okresu sprawozdawczego;
- 2) wojewódzkiego planu gospodarki odpadami – przygotowuje i przedkłada sejmikowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy po upływie okresu sprawozdawczego.

Art. 40. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i formę sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzór planu inwestycyjnego,
- 2) szczegółowy zakres, sposób i formę sporządzania sprawozdania z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

– kierując się potrzebą ujednoczenia sposobu przygotowywania wojewódzkich planów gospodarki odpadami wraz z planami inwestycyjnymi oraz sprawozdań z realizacji tych planów, a także przepisami prawa Unii Europejskiej.

DZIAŁ IV

Uprawnienia wymagane do gospodarowania odpadami oraz prowadzenie rejestru

Rozdział 1

Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów

Art. 41. 1. Prowadzenie zbierania odpadów i prowadzenie przetwarzania odpadów wymaga uzyskania zezwolenia.

2. Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje, w drodze decyzji, organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów.

3. Organem właściwym jest:

- 1) marszałek województwa:
  - a) dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
  - b) dla odpadów innych niż niebezpieczne poddawanych odzyskowi w procesie odzysku polegającym na wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych, jeżeli ilość umieszczanych w wyrobisku lub zapadlisku odpadów jest nie mniejsza niż 10 Mg na dobę lub całkowita pojemność wyrobiska lub zapadliska jest nie mniejsza niż 25 000 Mg,
  - c) dla regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych i dla instalacji określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2) starosta – w pozostałych przypadkach.

4. Organem właściwym do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów na terenach zamkniętych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

5. Działalność wymagająca uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów może być, na wniosek posiadacza odpadów, objęta jednym zezwoleniem na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

6. W przypadku prowadzenia w tym samym miejscu przedsięwzięć, z których co najmniej jedno należy do przedsięwzięć wymienionych w ust. 3 pkt 1, organem właściwym do wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów jest marszałek województwa.

7. Wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów polegającego na unieszkodliwianiu zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych wymaga zgody Głównego Inspektora Sanitarnego, o której mowa w art. 95 ust. 7.

8. Do wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

9. Ilekroć w ustawie jest mowa o zezwoleniu na zbieranie odpadów lub zezwoleniu na przetwarzanie odpadów rozumie się przez to również zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

10. Do zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów nie stosuje się przepisu art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168).

Art. 41a. 1. Zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające przetwarzanie odpadów są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska z udziałem przedstawiciela właściwego organu kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

2. Do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli występuje właściwy organ.

3. Po przeprowadzeniu kontroli wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie wydaje postanowienie w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska. Na postanowienie nie służy zażalenie.

4. W przypadku postanowienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska negatywnie opiniującego spełnienie wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska właściwy organ może odmówić wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego przetwarzanie odpadów.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku gdy zezwolenie na przetwarzanie odpadów dotyczy odzysku poza instalacjami i urządzeniami lub przygotowania do ponownego użycia.

6. W przypadku istotnej zmiany zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenia na wytworzenie odpadów uwzględniającego przetwarzanie odpadów właściwy organ może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska przed wydaniem decyzji w sprawie zmiany.

Art. 42. 1. Zezwolenie na zbieranie odpadów wydaje się na wniosek posiadacza odpadów. Wniosek zawiera:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;
- 2) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do zbierania;
- 3) oznaczenie miejsca zbierania odpadów;
- 4) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- 5) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod zbierania odpadów;
- 6) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;
- 7) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie zbierania odpadów;
- 8) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;
- 9) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;
- 10) informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

2. Zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje się na wniosek posiadacza odpadów. Wniosek zawiera:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;
- 2) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania;
- 3) określenie masy odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych przetwarzaniu i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;
- 4) oznaczenie miejsca przetwarzania odpadów;
- 5) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- 6) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod przetwarzania odpadów, w tym wskazanie procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinowej mocy przerobowej;
- 7) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;
- 8) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów;
- 9) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;
- 10) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;
- 11) określenie minimalnej i maksymalnej ilości odpadów niebezpiecznych, ich najniższej i najwyższej wartości kalorycznej oraz maksymalnej zawartości zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich – w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;
- 12) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów;
- 13) informacje, o których mowa w art. 98 ust. 1 – w przypadku zezwoleń na przetwarzanie dotyczących unieszkodliwiania odpadów pochodzących z procesów wytworzenia dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, przez ich składowanie – do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska;

13a)¹⁵⁾ informacje, o których mowa w art. 102a ust. 1 pkt 1–4 – w przypadku zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków;

14) informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

3. W przypadku gdy określenie rodzajów odpadów jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.

4. (uchylony)

5. Do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów przez termiczne przekształcanie odpadów lub składowanie odpadów dołącza się świadectwo stwierdzające kwalifikacje kierownika odpowiednio spalarni lub współspalarni albo składowiska odpadów w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

6. Do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów dołącza się dokumenty, o których mowa w art. 95 ust. 10.

6a.¹⁶⁾ Do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków dołącza się zaświadczenie, o którym mowa w art. 102a ust. 1 pkt 5.

7. Organ administracji zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest wydanie zezwolenia dotyczącego instalacji do termicznego przekształcania odpadów lub decyzji o zmianie tego zezwolenia.

Art. 43. 1. W zezwoleniu na zbieranie odpadów określa się:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;
- 2) rodzaje odpadów przewidywanych do zbierania;
- 3) oznaczenie miejsca zbierania odpadów;
- 4) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;
- 5) opis metody lub metod zbierania odpadów;
- 6) dodatkowe warunki zbierania odpadów, jeżeli wymaga tego specyfika odpadów, w szczególności niebezpiecznych, lub potrzeba zachowania wymagań ochrony życia lub zdrowia ludzi lub środowiska;
- 7) wymagania wynikające z przepisów odrębnych;
- 8) czas obowiązywania zezwolenia.

2. W zezwoleniu na przetwarzanie odpadów określa się:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;
- 2) rodzaj i masę odpadów przewidywanych do przetworzenia i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;
- 3) miejsce i dopuszczoną metodę lub metody przetwarzania odpadów, ze wskazaniem procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinnej mocy przerobowej;
- 4) dodatkowe warunki przetwarzania odpadów, jeżeli wymaga tego rodzaj odpadów, w szczególności niebezpiecznych, lub potrzeba zachowania wymagań ochrony życia, zdrowia ludzi lub środowiska;
- 5) miejsce i sposób magazynowania odpadów oraz rodzaj magazynowanych odpadów;
- 6) minimalną i maksymalną ilość odpadów niebezpiecznych, ich najniższą i najwyższą wartość kaloryczną oraz maksymalną zawartość zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich – w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;
- 7) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 – w przypadku instalacji lub urządzeń do unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych;

¹⁵⁾ Dodany przez art. 6 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 6 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

- 7a)¹⁷⁾ informacje, o których mowa w art. 102a ust. 1 pkt 1–4 – w przypadku zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków;
- 8) informacje wynikające z przepisów odrębnych;
- 9) czas obowiązywania zezwolenia.

3. Jeżeli zezwolenie na przetwarzanie odpadów jest wydawane na okres krótszy niż rok, w zezwoleniu określa się ilość odpadów przewidywanych do przetworzenia w okresie obowiązywania tego zezwolenia.

4. W zezwoleniu na przetwarzanie odpadów można dodatkowo określić uzasadnione technologicznie warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych oraz czas ich utrzymywania, uzasadniony względami technologicznymi.

5. W przypadku nowej instalacji do przetwarzania odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów może dodatkowo określać warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych na czas potrzebny do rozruchu tej instalacji i osiągnięcia przez nią mocy przerobowej, nie dłuższy niż rok.

6. Przepisu ust. 4 i 5 nie stosuje się do składowiska odpadów.

Art. 44. 1.¹⁸⁾ Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat.

2.¹⁹⁾ Zezwolenie na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 5 lat.

3.¹⁹⁾ Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużone na czas oznaczony, nie dłuższy niż kolejne 5 lat.

Art. 45. 1. Z obowiązku uzyskania odpowiednio zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów zwalnia się:

- 1) podmiot prowadzący działalność inną niż działalność gospodarcza w zakresie gospodarowania odpadami, który zbiera odpady opakowaniowe i odpady w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych, w tym zbieranie leków i opakowań po lekach przez apteki, przyjmowanie zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach, systemy zbierania odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach (nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów);
- 2) osobę fizyczną i jednostkę organizacyjną niebędące przedsiębiorcami, wykorzystujące odpady na potrzeby własne, zgodnie z art. 27 ust. 8;
- 3) osobę władającą powierzchnią ziemi, na której są stosowane komunalne osady ściekowe w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 pkt 1–3;
- 4) podmiot obowiązany do uzyskania pozwolenia zintegrowanego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 5) posiadacza odpadów prowadzącego działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów przez ich składowanie w składowiskach podziemnych, który jest obowiązany do uzyskania koncesji na prowadzenie takiej działalności na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- 6) posiadacza odpadów obowiązane do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami wydobywczymi lub zezwolenia na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, o których mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1849);
- 7) wytwórcę odpadów, który wytwarzane przez siebie odpady, niebędące odpadami niebezpiecznymi, unieszkodliwia w miejscu ich wytworzenia zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 8) posiadacza odpadów, który poddaje odzyskowi odpady zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 9) władającego nieruchomością, który zbiera odpady komunalne, wytwarzane na terenie tej nieruchomości;
- 10) wytwórcę odpadów, który wytwarzane przez siebie odpady zbiera w miejscu ich wytworzenia;
- 11) punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzony samodzielnie przez gminę lub wspólnie z inną gminą lub gminami.

¹⁷⁾ Dodany przez art. 6 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

¹⁸⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 6 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 6 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest obowiązany posiadać umowę zawartą w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z posiadaczem odpadów posiadającym zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów wymienionych w ust. 1 pkt 1, dotyczącą co najmniej nieodpłatnego przyjmowania odpadów.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i ilość odpadów, jakie mogą być objęte zwolnieniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, oraz metodę przetwarzania odpadów, która ma być zastosowana, a w przypadku odpadów niebezpiecznych – także szczególne warunki zwolnień w zakresie odzysku odpadów, kierując się właściwościami odpadów oraz potencjalnym zagrożeniem dla środowiska w trakcie przetwarzania odpadów.

4. Wytwórca odpadów, który prowadzi zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów, może być zwolniony z obowiązku uzyskania odrębnego zezwolenia na prowadzenie tej działalności, jeżeli posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów.

5. Wytwórca odpadów, o którym mowa w ust. 4, we wniosku o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów jest obowiązany uwzględnić odpowiednio wymagania przewidziane dla wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów lub wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

6. Właściwy organ, wydając pozwolenie na wytwarzanie odpadów, uwzględnia odpowiednio wymagania przewidziane dla zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

7. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów, o którym mowa w ust. 6, wydaje organ właściwy do wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

8. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów, o którym mowa w ust. 6, jest jednocześnie odpowiednio zezwoleniem na zbieranie odpadów lub zezwoleniem na przetwarzanie odpadów.

9. Jeżeli pozwolenie zintegrowane obejmuje zbieranie odpadów lub ich przetwarzanie, przepis ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 46. 1. Właściwy organ odmawia wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, w przypadku gdy zamierzony sposób gospodarowania odpadami:

- 1) mógłby powodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska;
- 2) jest niezgodny z planami gospodarki odpadami;
- 3) jest niezgodny z przepisami prawa miejscowego.

2. Właściwy organ odmawia wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów przez termiczne przekształcenie odpadów lub składowanie odpadów, w przypadku gdy kierownik spalarni odpadów lub współspalarni odpadów albo kierownik składowiska odpadów nie posiadają świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami odpowiednio do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

3. Marszałek województwa odmawia wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego, w przypadku gdy regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych lub ponadregionalna spalarnia odpadów komunalnych nie spełnia wymagań ochrony środowiska lub wymagań określonych dla takiej instalacji.

4.²⁰⁾ Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do odmowy przedłużenia zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków.

Art. 47. 1. Jeżeli posiadacz odpadów, który uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, narusza przepisy ustawy w zakresie działalności objętej zezwoleniem lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, właściwy organ wzywa go do niezwłocznego zaniechania naruszeń, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości.

1a.²¹⁾ Jeżeli posiadacz odpadów, który uzyskał zezwolenie na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków, narusza przepisy ustawy w zakresie działalności objętej zezwoleniem lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, lub prowadzony przez niego zakład recyklingu statków nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1257/2013, właściwy organ wzywa prowadzącego zakład recyklingu statków do niezwłocznego zaniechania naruszeń, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości.

²⁰⁾ Dodany przez art. 6 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

²¹⁾ Dodany przez art. 6 pkt 7 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

2.²²⁾ W przypadku gdy posiadacz odpadów, o którym mowa w ust. 1 i 1a, mimo wezwania nadal odpowiednio narusza przepisy ustawy lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, lub gdy prowadzony przez niego zakład recyklingu statków nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1257/2013, właściwy organ cofa to zezwolenie, w drodze decyzji, bez odszkodowania.

3.²²⁾ Cofnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 i 1a, powoduje zakończenie działalności objętej tym zezwoleniem.

4. Decyzji, o której mowa w ust. 2, właściwy organ może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla środowiska zakończenia działalności.

5. Posiadacz odpadów, któremu cofnięto zezwolenie, jest obowiązany do usunięcia odpadów i skutków prowadzonej działalności, objętej tym zezwoleniem, na własny koszt. Przepisy art. 26 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

6. Postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, wszczyna się z urzędu.

7. Nie wydaje się zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, jeżeli wniosek dotyczy uprawnień wnioskodawcy objętych decyzją o cofnięciu zezwolenia, o której mowa w ust. 2, a nie minęły 2 lata od dnia, gdy decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.

Art. 48. Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów wygasa:

- 1) po upływie czasu, na jaki zostało wydane;
- 2) jeżeli podmiot objęty zezwoleniem zaprzestał działalności objętej zezwoleniem lub z innych powodów zezwolenie stało się bezprzedmiotowe;
- 3) na wniosek podmiotu objętego zezwoleniem;
- 4) jeżeli podmiot objęty zezwoleniem nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w terminie 2 lat od dnia, w którym zezwolenie stało się ostateczne;
- 5) jeżeli podmiot objęty zezwoleniem nie prowadził działalności objętej zezwoleniem przez 2 lata.

Rozdział 2

Rejestr

Art. 49. 1. Marszałek województwa prowadzi rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami, zwany dalej „rejestrem”.

2. Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek lub z urzędu.

3. Wpisu do rejestru na wniosek oraz wpisu do rejestru z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 6, dokonuje marszałek województwa, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu.

4. Wpisu do rejestru z urzędu, w przypadkach, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1–5, dokonuje marszałek województwa, właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności.

5. Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570).

6. Rejestr stanowi integralną część Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

7. Rejestr jest publicznie dostępny, z wyłączeniem:

- 1) warunkach umowy, jaką wprowadzający sprzęt w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688 oraz z 2017 r. poz. 2056), zwany dalej „wprowadzającym sprzęt”, albo autoryzowany przedstawiciel, o którym mowa w art. 26 tej ustawy, zwany dalej „autoryzowanym przedstawicielem”, zawarł z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 2) dokumentów, o których mowa w art. 53 ust. 7 pkt 6;
- 3) rodzaju i wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

8. Rejestr zawiera linki do rejestrów prowadzonych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w celu ułatwienia rejestracji w nich.

---

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 pkt 7 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

Art. 50. 1. Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek:

- 1) z zakresu ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1478 oraz z 2017 r. poz. 2056):
  - a) wprowadzających na terytorium kraju produkty,
  - b) prowadzących odzysk lub recykling odpadów powstałych z produktów,
  - c) organizacji odzysku,
  - d) dokonujących eksportu oraz wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi;
- 2) z zakresu ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 803 i 1948):
  - a) wprowadzających pojazdy,
  - b) prowadzących punkty zbierania pojazdów,
  - c) prowadzących stacje demontażu,
  - d) prowadzących strzępiarki;
- 3) z zakresu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym:
  - a) wprowadzających sprzęt lub autoryzowanych przedstawicieli;
  - b) zbierających zużyty sprzęt,
  - c) prowadzących zakład przetwarzania,
  - d) organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - e) prowadzących działalność w zakresie recyklingu,
  - f) prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku;
- 4) z zakresu ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1803):
  - a) wprowadzających baterie lub akumulatory,
  - b) prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
  - c) podmiotów pośredniczących;
- 5) z zakresu niniejszej ustawy:
  - a) posiadaczy odpadów prowadzących przetwarzanie odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów, z wyjątkiem wymienionych w art. 45 ust. 1 pkt 2 i 3,
  - b) transportujących odpady,
  - c) sprzedawców odpadów i pośredników w obrocie odpadami, o ile nie podlegają wpisowi do rejestru na podstawie pkt 1 i 3 lub z urzędu,
  - d)²³⁾ prowadzących zakłady recyklingu statków;
- 6) z zakresu ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1863, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 2056) przedsiębiorców:²⁴⁾

z zakresu ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1863, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 2056) – organizacji samorządu gospodarczego, o których mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy, a także przedsiębiorców:²⁵⁾

  - a) będących organizacjami odzysku opakowań,

²³⁾ Dodana przez art. 6 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

²⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 25.

²⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

- b) dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy:
  - odpadów opakowaniowych,
  - produktów w opakowaniach,
- c) eksportujących:
  - odpady opakowaniowe,
  - opakowania,
  - produkty w opakowaniach,
- d) prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych,
- e) wprowadzających opakowania,
- f) wprowadzających produkty w opakowaniach.

2. Przed rozpoczęciem działalności w zakresie, o którym mowa w ust. 1, podmiot jest obowiązany uzyskać wpis do rejestru.

3. Działalność w zakresie, o którym mowa w ust. 1, może prowadzić wyłącznie podmiot wpisany do rejestru.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do wprowadzającego sprzęt, który korzysta z uprawnienia określonego w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

5. Autoryzowany przedstawiciel jest obowiązany zamieścić w rejestrze wykaz wprowadzających sprzęt, którzy przekazali mu informacje, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

6.²⁶⁾ Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, składa wnioski o wpis do rejestru niezwłocznie po zawarciu porozumienia, o którym mowa w tym przepisie.

Art. 51. 1. Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru z urzędu:

- 1) posiadacza odpadów, który uzyskał pozwolenie zintegrowane,
- 2) posiadacza odpadów, który uzyskał pozwolenie na wytwarzanie odpadów,
- 3) posiadacza odpadów, który uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów,
- 4) podmiotu, który uzyskał decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami wydobywczymi lub zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- 5) podmiotu, który uzyskał koncesję na podziemne składowanie odpadów na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
- 6) podmiotu, który uzyskał wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 i 2056)

– jeżeli nie uzyskali wpisu do rejestru na podstawie art. 50 ust. 2.

2. Nie podlegają wpisowi do rejestru:

- 1) osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna niebędące przedsiębiorcami wykorzystujące odpady na potrzeby własne, zgodnie z art. 27 ust. 8;
- 2) podmiot władający powierzchnią ziemi, na której są stosowane komunalne osady ściekowe w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 pkt 1–3, zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów;
- 3) podmiot prowadzący działalność inną niż działalność gospodarcza w zakresie gospodarowania odpadami, który zbiera odpady opakowaniowe i odpady w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych, w tym zbieranie leków i opakowań po lekach przez apteki, przyjmowanie zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach, systemy zbierania odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach (nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów);
- 4) transportujący wytworzone przez siebie odpady.

²⁶⁾ Dodany przez art. 8 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

Art. 52. 1. W przypadku podmiotów wpisywanych do rejestru na wniosek, rejestr zawiera następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby, a w przypadku wyznaczenia autoryzowanego przedstawiciela – również kod pocztowy, miejscowość, nazwę i numer ulicy, kraj, numer telefonu i faksu, e-mail oraz osobę do kontaktu, a także imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby producenta w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zwanego dalej „producentem sprzętu”, który go wyznaczył;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz europejski numer identyfikacji podatkowej, o ile został nadany;
- 3) numer REGON, o ile został nadany;
- 4) z zakresu ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej w odniesieniu do:
  - a) przedsiębiorcy wprowadzającego na terytorium kraju produkty:
    - informację o sposobie wykonania obowiązku zapewnienia odzysku, a w szczególności recyklingu, odpadów powstałych z produktów,
    - dane organizacji odzysku, która przejęła obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów powstałych z produktów, o ile została zawarta umowa z organizacją odzysku,
  - b) prowadzącego recykling odpadów powstałych z produktów:
    - kod i nazwę rodzaju odpadów przyjmowanych do recyklingu,
    - informację o stosowanym procesie recyklingu,
    - adres miejsca prowadzenia działalności w zakresie recyklingu,
    - informację o decyzjach związanych z recyklingiem odpadów,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
    - informację o rocznej mocy przerobowej instalacji do recyklingu,
  - c) prowadzącego odzysk odpadów powstałych z produktów:
    - kod i nazwę rodzaju odpadów przyjmowanych do odzysku,
    - informację o stosowanym procesie odzysku,
    - adres miejsca prowadzenia działalności w zakresie odzysku,
    - informację o decyzjach związanych z odzyskiem,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
  - d) dokonującego eksportu odpadów powstałych z produktów oraz wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi i recyklingowi:
    - kod i nazwę rodzajów odpadów powstałych z produktów przyjmowanych w celu eksportu lub wewnątrzwspólnotowej dostawy,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
  - e) organizacji odzysku:
    - informację o rodzaju produktów, w stosunku do których organizacja odzysku zamierza wykonywać obowiązek zapewniania odzysku i recyklingu odpadów z nich powstałych,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku;
- 5) z zakresu ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w odniesieniu do:
  - a) wprowadzającego pojazdy:
    - informację o rodzaju prowadzonej działalności,
    - informację o stacjach demontażu i punktach zbierania pojazdów działających w ramach sieci zbierania pojazdów wraz z datą, od której dana stacja lub punkt funkcjonuje w sieci,

- b) prowadzącego punkt zbierania pojazdów:
    - adres punktu zbierania pojazdów,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
  - c) prowadzącego stację demontażu:
    - adres stacji demontażu,
    - informację o stosowanych procesach przetwarzania,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
  - d) prowadzącego strzępiarkę:
    - adres strzępiarki,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku;
- 6) z zakresu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w odniesieniu do:
- a) wprowadzającego sprzęt lub autoryzowanego przedstawiciela:
    - informację o rodzaju prowadzonej działalności,
    - nazwę marki sprzętu, numer i nazwę grupy sprzętu, typ sprzętu (sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych lub sprzęt inny niż przeznaczony dla gospodarstw domowych),
    - informację o umowie z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w art. 11 ust. 3 tej ustawy, a w przypadku wprowadzającego sprzęt, który wprowadził do obrotu sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, który nie zawarł umowy z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego – informację o masie sprzętu, który zamierza wprowadzić do obrotu w danym roku kalendarzowym, zaliczonego do poszczególnych grup sprzętu oraz o formie i wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy,
    - informację o stosowanej technice sprzedaży sprzętu,
    - wykaz producentów sprzętu, z którymi autoryzowany przedstawiciel zawarł umowę, o której mowa w art. 26 ust. 3 tej ustawy, zawierający ich imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby – w przypadku autoryzowanego przedstawiciela,
  - b) zbierającego zużyty sprzęt:
    - numer i nazwę grupy sprzętu, z której powstał zebrany przez niego zużyty sprzęt,
    - adresy miejsc, w których jest zbierany zużyty sprzęt,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
  - c) prowadzącego zakład przetwarzania:
    - numer i nazwę grupy sprzętu, z której powstał przyjmowany przez niego zużyty sprzęt,
    - adres zakładu przetwarzania,
    - informację o rocznej mocy przerobowej zakładu przetwarzania,
    - informację o zbieranym zużyтым sprzęcie, w tym adresy miejsc, w których jest zbierany zużyty sprzęt,
    - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
    - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
  - d) prowadzącego działalność w zakresie recyklingu:
    - kod i nazwę rodzaju przyjmowanych odpadów,
    - informację o stosowanym procesie recyklingu,
    - informację o rocznej mocy przerobowej instalacji służącej do recyklingu,

- adres miejsca prowadzenia działalności w zakresie recyklingu,
  - informację o decyzjach związanych z recyklingiem odpadów,
  - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
- e) prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku:
- kod i nazwę rodzajów przyjmowanych odpadów,
  - informację o stosowanym procesie odzysku,
  - informację o rocznej mocy przerobowej instalacji służącej do odzysku,
  - adres miejsca prowadzenia działalności w zakresie odzysku,
  - informację o decyzjach związanych z odzyskiem odpadów,
  - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
- f) organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego:
- wykaz autoryzowanych przedstawicieli z informacją o imieniu i nazwisku lub nazwie oraz adresie zamieszkania lub siedziby producentów sprzętu, którzy ich wyznaczyli, lub wykaz wprowadzających sprzęt, z którymi organizacja zawarła umowy, o których mowa w art. 11 ust. 3 tej ustawy, zawierający firmy przedsiębiorców oraz oznaczenia ich siedzib i numery rejestrowe,
  - zaświadczenie wydane przez bank prowadzący rachunek organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego o wpłacie kwoty równej wysokości kapitału zakładowego organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego na pokrycie tego kapitału;
- 7) z zakresu ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach w odniesieniu do:
- a) wprowadzającego baterie lub akumulatory:
- informację o rodzaju i marce wprowadzanych baterii i akumulatorów,
  - informację o sposobie realizowania obowiązków wynikających z ustawy, a w przypadku realizacji obowiązków za pośrednictwem innego podmiotu – dane tego podmiotu,
- b) prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów:
- informację o rodzajach przetwarzanych baterii i akumulatorów oraz o prowadzonych procesach przetwarzania i recyklingu,
  - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
  - informację o rocznej mocy przerobowej zakładu przetwarzania,
  - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
- c) podmiotu pośredniczącego:
- wykaz wprowadzających baterie lub akumulatory, z którymi podmiot pośredniczący zawarł umowę, o której mowa w art. 28 ust. 4 tej ustawy, zawierający firmy przedsiębiorców oraz oznaczenia ich siedzib i numery rejestrowe,
  - informację o wdrożonym systemie zarządzania środowiskowego albo o jego braku;
- 7a) z zakresu ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w odniesieniu do:
- a) organizacji odzysku opakowań:
- wskazanie rodzajów opakowań, w stosunku do których organizacja odzysku opakowań zamierza wykonywać obowiązek zapewniania odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
  - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
- b) przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe oraz przedsiębiorców dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych:
- kod i rodzaj odpadów opakowaniowych przyjmowanych w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku poza terytorium kraju,
  - informację o decyzjach związanych z gospodarowaniem odpadami,

- c) przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych:
- kod i rodzaj odpadów opakowaniowych przyjmowanych do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku,
  - informację o decyzjach związanych z gospodarowaniem odpadami,
  - informację o stosowanym procesie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku,
  - informację o rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzeń służących do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku,
  - informację o miejscu prowadzenia działalności w zakresie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku,
  - informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku,
- d) wprowadzających produkty w opakowaniach:
- informację o sposobie wykonania obowiązku zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych samodzielnie czy za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań,
  - dane organizacji odzysku opakowań, która przejęła obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, o ile została zawarta umowa z organizacją odzysku opakowań,
  - informację o przynależności do porozumienia, o którym mowa w art. 25 tej ustawy – w przypadku wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych lub wprowadzającego środki niebezpieczne w opakowaniach,
- e) wprowadzających opakowania oraz eksportujących produkty w opakowaniach i dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy produktów w opakowaniach:
- informację o rodzaju prowadzonej działalności,
  - informację o rodzaju wytwarzanych, przywożonych z zagranicy oraz wywożonych za granicę opakowań,
- f)²⁷⁾ organizacji samorządu gospodarczego, o których mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy – informację o zakresie zawartego przez tę organizację porozumienia z marszałkiem województwa;**
- 8) z zakresu niniejszej ustawy w odniesieniu do:
- a) transportującego odpady – kod i nazwę rodzajów transportowanych odpadów,
- b) sprzedawcy odpadów – kod i nazwę rodzajów nabywanych i zbywanych odpadów,
- c) pośrednika w obrocie odpadami – kod i nazwę rodzajów odpadów będących przedmiotem obrotu,
- d) posiadacza odpadów, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. a:
- kod i nazwę rodzajów przetwarzanych odpadów,
  - informację o przyczynie zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów,
- e)²⁸⁾ prowadzącego zakład recyklingu statków:
- adres zakładu recyklingu statków,
  - informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami,
  - informację o metodzie recyklingu statków,
  - informację o rodzaju i wielkości statków, które można poddać recyklingowi statków,
  - informację o ograniczeniach i uwarunkowaniach w funkcjonowaniu zakładu recyklingu statków, w tym dotyczących gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
  - informację o maksymalnej rocznej wielkości recyklingu statków, którą oblicza się jako sumę mas statków wyrażoną w tonach masy statku pustego (LDT) w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 24 rozporządzenia 1257/2013.

²⁷⁾ Dodana przez art. 8 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

²⁸⁾ Dodana przez art. 6 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

2. W przypadku podmiotów wpisanych do rejestru z urzędu, rejestr zawiera następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany;
- 3) numer REGON, o ile został nadany;
- 4) odpowiednio informację o decyzjach związanych z gospodarką odpadami, a także o decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami wydobywczymi, zezwoleniu na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, o których mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, koncesji na podziemne składowanie odpadów, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze lub o wpisie do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 5) informację o rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia;
- 6) informację o wdrożonym systemie jakości, systemie zarządzania środowiskowego albo o ich braku;
- 7) informację o gminach, w których podmiot odbiera odpady komunalne – w przypadku działalności objętej obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 8) wskazanie czy jest prowadzona regeneracja olejów odpadowych – w przypadku przetwarzania olejów odpadowych.

3. W przypadku gdy marszałek województwa nie dysponuje informacjami, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, wzywa podmiot do przekazania tych informacji.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 2, który wdrożył system jakości lub system zarządzania środowiskowego, niezwłocznie informuje o tym fakcie marszałka województwa.

5. Przez decyzje związane z gospodarką odpadami w rozumieniu niniejszego rozdziału rozumie się:

- 1) zezwolenie na zbieranie odpadów;
- 2) zezwolenie na przetwarzanie odpadów;
- 3) pozwolenie na wytwarzanie odpadów;
- 4) pozwolenie zintegrowane.

Art. 53. 1. Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek podmiotu, po stwierdzeniu, że wniosek o wpis do rejestru nie zawiera braków formalnych, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku w formie pisemnej.

2. Wniosek o wpis do rejestru składa się przez wypełnienie formularza rejestrowego zamieszczonego na stronie internetowej, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 84, oraz w formie pisemnej.

3. Przedsiębiorca zagraniczny wykonujący działalność w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1, składa wniosek o wpis do rejestru:

- 1) za pośrednictwem osoby upoważnionej do jego reprezentowania, zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, do marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę oddziału – jeżeli ustanowił oddział w Polsce;
- 2) bezpośrednio do Marszałka Województwa Mazowieckiego – jeżeli nie ustanowił oddziału w Polsce.

3a. Przedsiębiorca zagraniczny, będący wprowadzającym baterie lub akumulatory w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, składa wniosek o wpis do rejestru:

- 1) za pośrednictwem osoby upoważnionej do jego reprezentowania, zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, do marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę oddziału – jeżeli ustanowił oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) za pośrednictwem podmiotu pośredniczącego, z którym zawarł umowę, o której mowa w art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, do marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę podmiotu pośredniczącego – jeżeli nie ustanowił oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. (uchylony)

5. Wniosek o wpis do rejestru zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby, a w przypadku wyznaczenia autoryzowanego przedstawiciela – również kod pocztowy, miejscowość, nazwa i numer ulicy, kraj, numer telefonu i faksu, e-mail oraz osobę do kontaktu, a także szczegółowe dane producenta sprzętu, który go wyznaczył, obejmujące informację o imieniu i nazwisku lub nazwie oraz adresie zamieszkania lub siedziby oraz wykaz wprowadzających sprzęt, którzy mogą korzystać z uprawnienia, o którym mowa w art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile posiada, a w przypadku wprowadzających baterie lub akumulatory – także europejski numer identyfikacji podatkowej, o ile został nadany,
- 3) numer REGON, o ile został nadany,
- 4) imię i nazwisko osoby wypełniającej formularz rejestrowy

– oraz odpowiednio informacje, o których mowa w art. 52 ust. 1, stosownie do zakresu działalności.

6. Podmiot wykonujący działalność w więcej niż jednym zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1, składa jeden wniosek o wpis do rejestru. Wniosek zawiera odpowiednio wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 52 ust. 1, stosownie do zakresów działalności, którą podmiot zamierza wykonywać.

7. Do wniosku o wpis do rejestru, składanego w formie pisemnej, dołącza się:

- 1) w przypadku wszystkich podmiotów:
  - a) uwierzytelnioną kopię dowodu uiszczenia opłaty rejestrowej, o ile przedsiębiorca podlega obowiązkowi jej uiszczenia,
  - b) oświadczenie o spełnieniu wymagań niezbędnych do wpisu do rejestru lub oświadczenie o braku okoliczności skutkujących wykreśleniem z rejestru oraz oświadczenie potwierdzające, że dane zawarte w tych wnioskach są zgodne ze stanem faktycznym;
- 2) w przypadku wprowadzającego sprzęt lub autoryzowanego przedstawiciela:
  - a) uwierzytelnioną kopię umowy z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o ile została zawarta,
  - b) dokument potwierdzający wniesienie zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, o ile zabezpieczenie finansowe jest wymagane,
  - c) uwierzytelnioną kopię umowy, o której mowa w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – w przypadku autoryzowanego przedstawiciela;
- 3) w przypadku organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – zaświadczenie wydane przez bank prowadzący rachunek lub lokatę terminową organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego o wpłacie kwoty równej wysokości kapitału zakładowego organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego na pokrycie tego kapitału albo oświadczenie o wpłacie tej kwoty;
- 4) w przypadku organizacji odzysku, o której mowa w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej – zaświadczenie wydane przez bank prowadzący rachunek organizacji odzysku o wpłacie kwoty równej wysokości kapitału zakładowego organizacji odzysku na pokrycie tego kapitału albo oświadczenie o wpłacie tej kwoty;
- 5) w przypadku wprowadzających baterie lub akumulatory – informację potwierdzającą dobrowolny udział w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS), o ile uczestniczą w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS);
- 6) w przypadku wprowadzających pojazdy – umowy z przedsiębiorcami prowadzącymi stacje demontażu zawarte w postaci elektronicznej albo kopie tych umów zawartych w postaci papierowej.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7 pkt 1 lit. b, pkt 3 i 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

9. Marszałek województwa zamieszcza w rejestrze dokumenty, o których mowa w ust. 7 pkt 6, i udostępnia je na żądanie właściwych organów.

Art. 54. 1. Marszałek województwa, dokonując wpisu do rejestru, nadaje podmiotowi indywidualny numer rejestrowy.

2. Marszałek województwa zawiadamia podmiot o nadanym numerze rejestrowym.

3. Po zakończeniu działalności przez dany podmiot, jego numer rejestrowy nie może być nadany innemu podmiotowi.

4.²⁹⁾ Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób nadawania numeru rejestrowego, kierując się potrzebą zidentyfikowania przedsiębiorców wpisanych do rejestru oraz ustalenia jednego numeru rejestrowego uwzględniającego wszystkie zakresy prowadzonej działalności.

4.³⁰⁾ Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób nadawania numeru rejestrowego, kierując się potrzebą zidentyfikowania podmiotów wpisanych do rejestru oraz ustalenia jednego numeru rejestrowego uwzględniającego wszystkie zakresy prowadzonej działalności.

Art. 55. 1. Marszałek województwa, dokonując wpisu do rejestru, tworzy indywidualne konto w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

2. Marszałek województwa zawiadamia podmiot o aktywacji konta, o którym mowa w ust. 1, oraz o identyfikatorze (loginie) i hasle dostępu do tego konta.

Art. 56. Marszałek województwa:

- 1) wprowadza do rejestru wymagane informacje, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2;
- 2) zabezpiecza przed utratą, przechowuje i przetwarza informacje wpisane do rejestru.

Art. 57. 1. Wpis do rejestru dla:

- 1) wprowadzających sprzęt i autoryzowanych przedstawicieli,
- 2) wprowadzających baterie lub akumulatory,
- 3) wprowadzających pojazdy,
- 4) producentów, importerów i wewnątrzspółnotowych nabywców opakowań,
- 5) wprowadzających na terytorium kraju produkty w opakowaniach,
- 6) wprowadzających na terytorium kraju opony,
- 7) wprowadzających na terytorium kraju oleje smarowe

– podlega opłacie rejestrowej.

2. Opłaty rejestrowej nie uiszcza przedsiębiorca wpisany do rejestru, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. poz. 1060), który składając wniosek o wpis do rejestru przedłożył informację potwierdzającą dobrowolny udział w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, wpisany do rejestru uiszcza w terminie do końca lutego każdego roku opłatę roczną za dany rok.

4. Opłaty rocznej nie uiszcza się w roku, w którym została uiszczona opłata rejestrowa.

5. Opłaty rocznej nie uiszcza także przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 2, w roku, w którym uzyskał wpis do rejestru.

6. Wysokość opłaty rejestrowej i wysokość opłaty rocznej wynosi od 50 do 2000 zł.

7. W przypadku prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności, o której mowa w art. 50 ust. 1, w więcej niż jednym zakresie, przedsiębiorca ten uiszcza jedną opłatę rejestrową, najwyższą.

8. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek:

- 1) opłaty rejestrowej,
- 2) opłaty rocznej

– biorąc pod uwagę koszty prowadzenia rejestru oraz że opłaty te nie powinny stanowić przeszkody w uzyskaniu wpisu do rejestru albo w wykonywaniu działalności gospodarczej, zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

²⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 30.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

Art. 58. 1. Opłatę rejestrową i opłatę roczną wnosi się na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego.

2. Wpływy z opłat rejestrowych i opłat rocznych stanowią w:

- 1) 50% dochód budżetu województwa;
- 2) 50% dochód budżetu państwa.

3. Dochód, o którym mowa w ust. 2, przeznaczają się na prowadzenie rejestru oraz administrowanie i serwisowanie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

4. Wpływy z tytułu opłat rejestrowych i opłat rocznych, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody budżetu województwa, o których mowa w ust. 2 pkt 1, marszałek województwa przekazuje w terminie do dnia 30 czerwca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały wniesione, na rachunek dochodów budżetu państwa.

Art. 59. 1. Podmiot wpisany do rejestru jest obowiązany do złożenia marszałkowi województwa wniosku o zmianę wpisu w rejestrze przez wypełnienie formularza aktualizacyjnego zamieszczonego na stronie internetowej, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 84, oraz w formie pisemnej, w przypadku zmiany:

- 1) informacji zawartych w rejestrze,
- 2) zakresu prowadzonej działalności wymagającej wpisu do rejestru

– w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana.

2. Przepisy art. 53 ust. 1, 3, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 60. 1. W przypadku trwałego zaprzestania wykonywania działalności wymagającej wpisu do rejestru, podmiot jest obowiązany, w terminie 14 dni od dnia trwałego zaprzestania wykonywania tej działalności, do złożenia marszałkowi województwa wniosku o wykreślenie z rejestru.

1a. W przypadku wyznaczenia przez producenta sprzętu autoryzowanego przedstawiciela zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym i posiadania przez tego autoryzowanego przedstawiciela wpisu do rejestru, wprowadzający sprzęt wprowadzający do obrotu sprzęt pochodzący od tego producenta sprzętu może złożyć marszałkowi województwa wniosek o wykreślenie z rejestru.

2. Marszałek województwa wykreśla podmiot z rejestru, w drodze decyzji.

3. Przepisy art. 53 ust. 1 i 3–4 stosuje się odpowiednio.

4. Marszałek województwa trwale zabezpiecza przed utratą i nieuprawnionym dostępem informacje zawarte w rejestrze dotyczące podmiotu wykreślonego z rejestru oraz informacje, które uległy zmianie.

Art. 61. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularza rejestrowego, formularza aktualizacyjnego i formularza o wykreśleniu z rejestru, kierując się potrzebą ujednoczenia wniosków, ułatwienia ich przekazywania oraz zidentyfikowania podmiotu podlegającego wpisaniu do rejestru.

Art. 62. Marszałek województwa odmawia, w drodze decyzji, wpisu do rejestru w przypadku gdy podmiot:

- 1) nie uiszczył opłaty rejestrowej w wymaganej wysokości;
- 2) będący wprowadzającym sprzęt, który wprowadza do obrotu sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, nie wniósł w wymaganej wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- 3) będący organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego nie wpłacił na rachunek bankowy w banku prowadzącym rachunek tej organizacji kapitału zakładowego w wymaganej wysokości, o której mowa w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- 4) będący organizacją odzysku, o której mowa w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, nie wpłacił na rachunek bankowy w banku prowadzącym rachunek bankowy organizacji odzysku kapitału zakładowego w wymaganej wysokości, o której mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

Art. 63. Podmiot, o którym mowa w art. 57 ust. 1, jest obowiązany umieszczać numer rejestrowy na dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością.

Art. 64. 1. Marszałek województwa dokonuje z urzędu, w drodze decyzji, wykreślenia podmiotu z rejestru w przypadku:

- 1) nieuiszczenia opłaty rocznej, w przypadkach gdy jest wymagana;
- 2) cofnięcia lub wygaśnięcia decyzji związanych z gospodarką odpadami;
- 3) stwierdzenia rażącego nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy;
- 4) stwierdzenia rażącego nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- 5) stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez podmiot działalności wymagającej wpisu do rejestru;
- 6) niewniesienia w wymaganej wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – w przypadku wprowadzającego sprzęt, który wprowadził do obrotu sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych;
- 7) niezłożenia zaświadczenia albo dokumentu potwierdzającego wysokość gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 64 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- 8) niezłożenia zaświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 4a ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.

2. Jeżeli podmiot prowadzi działalność objętą obowiązkiem wpisu do rejestru w więcej niż jednym zakresie, a przesłanki, o których mowa w ust. 1, dotyczą tylko niektórych zakresów działalności, a podmiot nie wystąpił z wnioskiem, o którym mowa w art. 59 lub art. 60, marszałek województwa dokonuje z urzędu, w drodze decyzji, zmiany wpisu do rejestru w odpowiednim zakresie.

Art. 65. 1. Do wniosku o wpis do rejestru oraz wniosku o zmianę wpisu w rejestrze stosuje się art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

2. Formę pisemną wniosku o wpis do rejestru, wniosku o zmianę wpisu w rejestrze oraz wniosku o wykreślenie z rejestru stanowi wydruk wypełnionego formularza opatrzony podpisem wnioskodawcy albo wypełniony formularz w postaci elektronicznej opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

DZIAŁ V

Ewidencja odpadów i sprawozdawczość

Rozdział 1

Ewidencja odpadów

Art. 66. 1. Posiadacz odpadów jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3, zwanej dalej „ewidencją odpadów”.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 28 ust. 1, do prowadzenia ewidencji w zakresie wytwarzanych odpadów obowiązany jest podmiot na rzecz którego przeniesiono odpowiedzialność za wytwarzane odpady.

3. Sprzedawca odpadów i pośrednik w obrocie odpadami niebędący posiadaczami odpadów są obowiązani do prowadzenia na bieżąco ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów niebezpiecznych.

4. Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów nie dotyczy:

- 1) wytwórców:
  - a) odpadów komunalnych,
  - b) odpadów w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli pojazdy te zostały przekazane do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów;
- 2) osób fizycznych i jednostek organizacyjnych niebędących przedsiębiorcami, które wykorzystują odpady na potrzeby własne, zgodnie z art. 27 ust. 8;

- 3) podmiotów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1;
- 4) rodzajów odpadów lub ilości odpadów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów lub ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, kierując się ich szkodliwością oraz potrzebą wprowadzenia ułatwień w przypadku wytwarzania niewielkich ilości odpadów.

Art. 67. 1. Ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem następujących dokumentów:

- 1) w przypadku posiadaczy odpadów:
  - a) karty przekazania odpadów,
  - b) karty ewidencji odpadów,
  - c) karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych,
  - d) karty ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - e) karty ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- 2) w przypadku sprzedawcy odpadów i pośrednika w obrocie odpadami, niebędących posiadaczami odpadów – karty ewidencji odpadów niebezpiecznych.

2. W przypadku posiadacza odpadów przekazującego odpady do składowania oraz zarządzającego składowiskiem odpadów ewidencja odpadów obejmuje dodatkowo dokumenty, o których mowa w dziale VIII w rozdziale 1:

- 1) podstawową charakterystykę odpadów;
- 2) wyniki testów zgodności.

3. Dokumenty ewidencji odpadów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zawierają następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) miejsce przeznaczenia odpadów – w przypadku wytwórcy odpadów;
- 3) sposoby gospodarowania odpadami, a także dane o ich pochodzeniu – w przypadku posiadacza odpadów prowadzącego przetwarzanie odpadów;
- 4) miejsce pochodzenia odpadów oraz odpowiednio: miejsce przeznaczenia, częstotliwość zbierania odpadów, sposób transportu oraz przewidywaną metodę przetwarzania odpadów.

4. Karta ewidencji odpadów niebezpiecznych zawiera następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, o którym mowa w art. 66 ust. 3, oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów przekazującego odpady oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów przyjmującego odpady oraz adres jego zamieszkania lub siedziby;
- 4) oznaczenie rodzaju i ilości odpadów.

5. Ewidencję odpadów można prowadzić w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym poświadczanie dokumentów ewidencji odpadów za pomocą podpisu elektronicznego.

Art. 68. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów ewidencji odpadów, o których mowa w art. 67 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą ujednolicenia dokumentów ewidencji odpadów oraz potrzebą zapewnienia ilościowej i jakościowej kontroli:

- 1) odpadów wytwarzanych, zbieranych i poddawanych przetwarzaniu;
- 2) obrotu odpadami ze szczególnym uwzględnieniem wymagań określonych w art. 67 ust. 3 pkt 4 oraz art. 89.

Art. 69. 1. Kartę przekazania odpadów sporządza posiadacz odpadów, który przekazuje odpady.

2. Kartę przekazania odpadów sporządza się w odpowiedniej liczbie egzemplarzy – po jednym dla każdego z posiadaczy odpadów, który przejmuje odpady.

3. Posiadacz odpadów, który przejmuje odpady od innego posiadacza, jest obowiązany potwierdzić przejęcie odpadów na karcie przekazania odpadów wypełnionej przez posiadacza, który przekazuje te odpady, niezwłocznie po jej otrzymaniu.

4. Dopuszcza się niesporządzanie karty przekazania odpadów, jeżeli jeden z posiadaczy odpadów nie jest objęty obowiązkiem prowadzenia ewidencji odpadów.

5. Dopuszcza się sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów, obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane łącznie w okresie miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów. Zbiorczą kartę przekazania odpadów sporządza się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczy.

Art. 70. 1. Posiadacz odpadów prowadzi kartę ewidencji odpadów dla każdego rodzaju odpadów odrębnie, z tym że:

- 1) dla komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 – wytwórca tych osadów prowadzi kartę ewidencji komunalnych osadów ściekowych;
- 2) dla zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – przedsiębiorca prowadzący zakład przetwarzania w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym prowadzi kartę ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 3) dla pojazdów wycofanych z eksploatacji – przedsiębiorca prowadzący stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, prowadzi kartę ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji.

2. Wpisów do kart ewidencji odpadów, o których mowa w art. 67 ust. 1, dokonuje się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczą.

Art. 71. Uproszczoną ewidencję odpadów z zastosowaniem jedynie karty przekazania odpadów prowadzą:

- 1) podmioty, które:
  - a) wytwarzają odpady niebezpieczne w ilości do 100 kilogramów rocznie,
  - b) wytwarzają odpady inne niż niebezpieczne, niebędące odpadami komunalnymi, w ilości do 5 ton rocznie;
- 2) transportujący odpady wykonujący wyłącznie usługę transportu odpadów;
- 3) władający powierzchnią ziemi, na której komunalne osady ściekowe są stosowane w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 pkt 1–3.

Art. 72. 1. Posiadacz odpadów jest obowiązany do przechowywania dokumentów ewidencji odpadów, o których mowa w art. 67 ust. 1, przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym sporządzono te dokumenty, z zastrzeżeniem art. 116.

2. Posiadacz odpadów jest obowiązany do udostępniania dokumentów ewidencji odpadów na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzania kontroli.

3. Marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych, wytwarzania, przetwarzania odpadów albo miejsce zamieszkania lub siedzibę transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów, w drodze decyzji, zobowiązuje posiadacza odpadów do przedłożenia dokumentów ewidencji odpadów, w przypadku gdy sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 i art. 75, budzi wątpliwości co do prawidłowości wypełnienia lub gdy jest to niezbędne do prowadzenia innych postępowań z zakresu ochrony środowiska należących do jego właściwości.

Rozdział 2

Sprawozdawczość w zakresie produktów, opakowań oraz gospodarki odpadami

Art. 73. 1. Roczne sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi sporządzają:

- 1) wprowadzający opakowania oraz eksportujący opakowania, o którym mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- 2) wprowadzający produkty w opakowaniach, eksportujący i dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy produktów w opakowaniach, o którym mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;

- 3) wprowadzający na terytorium kraju produkty, o których mowa w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;
- 4) wprowadzający pojazdy, o którym mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- 5) wprowadzający sprzęt lub autoryzowany przedstawiciel;
- 6) wprowadzający baterie lub akumulatory, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) dane identyfikujące podmiot:
  - a) numer rejestrowy,
  - b) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
  - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany, a w przypadku wprowadzającego baterie lub akumulatory – także europejski numer identyfikacji podatkowej, o ile został nadany,
  - d) numer REGON, o ile został nadany;
- 2) w zakresie opakowań i odpadów opakowaniowych informacje o:
  - a) masie wytworzonych i przywiezionych z zagranicy opakowań według rodzajów materiałów, z jakich zostały wykonane, w tym:
    - o opakowaniach wielokrotnego użytku,
    - o przestrzeganiu ograniczeń wynikających z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
  - b) masie opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
  - c) masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje oraz z uwzględnieniem podziału na odpady pochodzące z gospodarstw domowych i z innych źródeł niż gospodarstwa domowe, a także według sposobu ich odzysku i recyklingu,
  - d) osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
  - e) wysokości należnej opłaty produktowej, obliczonej oddzielnie, z podziałem na poszczególne rodzaje opakowań – w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu,
  - f) masie wywiezionych za granicę opakowań, według rodzajów materiałów, z jakich zostały wykonane, z wyszczególnieniem opakowań wielokrotnego użytku – w przypadku przedsiębiorcy, który eksportuje lub dokonuje wewnątrzwspólnotowej dostawy opakowań lub produktów w opakowaniach,
  - g)³¹⁾ informacje o sposobie wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, a w przypadku samodzielnego wykonania tego obowiązku – także o przeprowadzonych przez przedsiębiorcę publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem poniesionych na ten cel kosztów;
  - g)³²⁾ **sposobie wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, a w przypadku samodzielnego wykonania tego obowiązku – także o przeprowadzonych przez przedsiębiorcę publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem poniesionych na ten cel kosztów,**
  - h)³³⁾ **toksyczności lub zagrożeniach ze strony materiałów opakowaniowych lub składników stosowanych do produkcji opakowań;**
- 3) w zakresie produktów wymienionych w załączniku nr 4a do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, z podziałem na określone w tym załączniku rodzaje produktów, informacje o:
  - a) masie produktów wprowadzonych na terytorium kraju,

³¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 32.

³²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 8 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

³³⁾ Dodana przez art. 8 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

- b) masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów poużytkowych,
  - c) osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych,
  - d) wysokości należnej opłaty produktowej, obliczonej oddzielnie dla poszczególnych produktów wymienionych w załączniku nr 4a do tej ustawy – w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu;
- 4) w zakresie pojazdów informacje o:
- a) liczbie pojazdów wprowadzonych na terytorium kraju w ciągu roku,
  - b) liczbie dni, w których do zapewnienia sieci zbierania pojazdów brakowało kolejnych stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów,
  - c) wysokości należnej opłaty za brak sieci zbierania pojazdów;
- 5) w zakresie sprzętu oraz zużytego sprzętu w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym:
- a) informacje o:
    - masie sprzętu wprowadzonego do obrotu, z podziałem na grupy sprzętu,
    - masie zużytego sprzętu zebranego, masie zużytego sprzętu poddanego demontażowi oraz masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych recyklingowi, innym niż recykling procesom odzysku oraz unieszkodliwianiu,
    - masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu wywiezionych z terytorium kraju w celu poddania ich recyklingowi, innym niż recykling procesom odzysku oraz unieszkodliwianiu,
    - osiągniętym minimalnym rocznym poziomie zbierania zużytego sprzętu, poziomie odzysku oraz poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu,
    - wysokości należnej opłaty produktowej, obliczonej oddzielnie, dla poszczególnych grup sprzętu – w przypadku nieosiągnięcia wymaganego minimalnego rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu, poziomu odzysku lub poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu,
  - b) wykaz zakładów przetwarzania, z których prowadzącymi wprowadzający sprzęt lub autoryzowany przedstawiciel ma zawartą umowę, o której mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zawierający:
    - imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
    - numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany,
    - numer REGON, o ile został nadany,
    - adresy zakładów przetwarzania,
    - numer i nazwę grupy sprzętu, z którego powstał przyjmowany przez prowadzącego zakład przetwarzania zużyty sprzęt,
    - informację o zdolnościach przetwórczych zakładów przetwarzania,
    - wskazanie, na jaki okres zawarto umowy z prowadzącymi zakłady przetwarzania,
  - c) informacje o przeprowadzonych publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na ten cel lub wysokości należnych środków, o których mowa w art. 15 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- 6) w zakresie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i zużytych akumulatorów:
- a) informacje o rodzaju i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów,
  - b) wykaz zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z których prowadzącymi wprowadzający baterie lub akumulatory ma zawartą umowę, o której mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, zawierający:
    - numer rejestrowy prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
    - imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,

- numer identyfikacji podatkowej (NIP) prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, o ile został nadany,
  - numer REGON prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, o ile został nadany,
  - informacje o masie i rodzajach przetworzonych zużytych baterii i zużytych akumulatorów, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach,
- c) informacje o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne oraz o sposobie wykorzystania tych środków,
- d) w przypadku zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych:
- informacje o osiągniętych poziomach zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych,
  - informacje o wysokości należnej opłaty produktowej – w przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych,
  - wykaz punktów zbierania zużytych baterii przenośnych lub zużytych akumulatorów przenośnych prowadzonych przez zbierającego zużyte baterie lub zużyte akumulatory, z którym wprowadzający baterie lub akumulatory zawarł umowę, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, oraz wykaz miejsc odbioru, z których zbierający zużyte baterie lub zużyte akumulatory odbiera zużyte baterie przenośne lub zużyte akumulatory przenośne.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku wprowadzającego sprzęt, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, nie zawiera informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 5 lit. a tiret drugie, trzecie i czwarte, oraz wykazu zakładów przetwarzania, o którym mowa w ust. 2 pkt 5 lit. b.

Art. 74. 1. W przypadku gdy:

- 1) obowiązek określony w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
- 2) obowiązki wprowadzającego sprzęt określone w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 3) obowiązek określony w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

– wykonuje odpowiednio organizacja odzysku albo organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego albo organizacja odzysku opakowań, roczne sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 ust. 1, w zakresie realizacji tych obowiązków sporządza ta organizacja.

1a. W przypadku autoryzowanego przedstawiciela sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 ust. 1, sporządza organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym; do sprawozdania dołącza się wykaz wprowadzających sprzęt, o którym w art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

1b.³⁴⁾ W przypadku gdy wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach lub wprowadzający produkty w opakowaniach wielomateriałowych wykonuje obowiązki określone w art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przez przystąpienie do porozumienia, o którym mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy, roczne sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 ust. 1, w zakresie realizacji tych obowiązków sporządza organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca tych wprowadzających.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 1, a także informacje określone w:

- 1) art. 73 ust. 2 pkt 2 lit. a–f – w przypadku organizacji odzysku opakowań, o której mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- 2) art. 73 ust. 2 pkt 3 – w przypadku organizacji odzysku, o której mowa w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;

³⁴⁾ Dodany przez art. 8 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

- 3) art. 73 ust. 2 pkt 5 oraz wykaz przedsiębiorców, w odniesieniu do których organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego wykonywała obowiązki określone w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – w przypadku organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3. W przypadku otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości organizacji odzysku opakowań, przyjęty przez nią obowiązek ponownie staje się, z dniem otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości, obowiązkiem wprowadzającego produkty w opakowaniach, od którego został on przejęty, w odniesieniu do masy opakowań wprowadzonych przez niego do obrotu od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji lub ogłoszenie upadłości organizacji odzysku opakowań.

3a. Sprawozdanie organizacji odzysku opakowań zawiera dodatkowo:

- 1) wykaz przedsiębiorców, od których organizacja odzysku opakowań przejęła obowiązek określony w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- 2) informacje o przeprowadzonych przez organizację odzysku opakowań publicznych kampanii edukacyjnych wraz ze wskazaniem poniesionych na ten cel kosztów;
- 3) wykaz posiadaczy odpadów, którym organizacja odzysku opakowań zleciła w roku kalendarzowym, którego dotyczy sprawozdanie, wykonanie czynności określonych w art. 17 ust. 7 tej ustawy, obejmujący:
  - a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP) posiadacza odpadów, o ile został nadany,
  - c) numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany,
  - d) określenie czynności, które zostały zlecone posiadaczowi odpadów w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi,
  - e) określenie rodzajów odpadów opakowaniowych w odniesieniu do których posiadaczowi odpadów zostało zlecone wykonanie czynności z zakresu gospodarowania odpadami opakowaniowymi,
  - f) określenie okresu, na który zawarto umowę zlecającą posiadaczowi odpadów wykonanie czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, przedkłada sprawozdanie obejmujące informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 5, oddzielnie dla każdego wprowadzającego sprzęt i autoryzowanego przedstawiciela, dla których wykonywała obowiązki określone w tej ustawie.

7. Organizacja odzysku, o której mowa w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, do rocznego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, dołącza wykaz przedsiębiorców, w imieniu których działa.

Art. 74a. Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, jest obowiązana do sporządzania rocznego sprawozdania o:

- 1) wprowadzających sprzęt, z którymi organizacja zawarła umowy, o których mowa w art. 11 ust. 3 tej ustawy, zawierający firmy przedsiębiorców oraz oznaczenia ich siedzib i numery rejestrowe;
- 2) masie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebranego, poddanego przetworzeniu w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz unieszkodliwianiu;
- 3) osiągniętych poziomach zbierania, odzysku oraz przygotowaniu do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 4) przeprowadzonych przez nią publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na ten cel, o których mowa w art. 62 ust. 2 albo 3 tej ustawy;

Art. 75. 1. Roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami sporządza:

- 1) wytwórca obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów;
- 2) prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami, z wyłączeniem prowadzącego odbieranie odpadów komunalnych, w zakresie:
  - a) zbierania odpadów,
  - b) przetwarzania odpadów– obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów;

- 3) podmiot prowadzący działalność polegającą na wydobywaniu odpadów ze składowiska odpadów lub ze zwałowiska odpadów, na podstawie zgody na wydobywanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej.
2. Roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:
- 1) dane identyfikujące podmiot, o którym mowa w ust. 1:
    - a) numer rejestrowy,
    - b) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
    - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany,
    - d) numer REGON, o ile został nadany;
  - 2) w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1 – informacje o:
    - a) masie i rodzajach odpadów,
    - b) sposobie gospodarowania odpadami, o ile podmiot gospodaruje odpadami,
    - c) instalacjach i urządzeniach służących do przetwarzania tych odpadów, o ile podmiot przetwarza odpady,
    - d) informacje, o których mowa w art. 99 ust. 1 – w przypadku posiadacza odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów;
  - 3) w przypadku wytwórcy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 – informacje o:
    - a) masie komunalnych osadów ściekowych wytworzonych oraz dostarczonych do stosowania,
    - b) składzie i właściwościach komunalnych osadów ściekowych,
    - c) rodzaju przeprowadzonej obróbki,
    - d) władającym powierzchnią ziemi, na której są stosowane komunalne osady ściekowe, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy podmiotu oraz adresu jego zamieszkania lub siedziby,
    - e) miejscu stosowania komunalnych osadów ściekowych,
    - f) celu stosowania komunalnych osadów ściekowych;
  - 4) w przypadku przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu pojazdów, o której mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – informacje o:
    - a) liczbie, markach, masie i roku produkcji pojazdów oraz masie pojazdów wycofanych z eksploatacji, przyjętych do stacji demontażu,
    - b) masie odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz przekazanych do odzysku, w tym recyklingu, a także masie przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
    - c) masie odpadów poddanych unieszkodliwianiu lub przekazanych do unieszkodliwiania,
    - d) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do odzysku, w tym recyklingu, z podaniem firmy, siedziby i adresu,
    - e) przedsiębiorcach, którym przekazano odpady do unieszkodliwiania, z podaniem firmy przedsiębiorcy, oznaczenia jego siedziby i adresu,
    - f) osiągniętym w danej stacji demontażu poziomie odzysku i recyklingu,
    - g) wysokości należnej opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu;
  - 5) w przypadku przedsiębiorcy prowadzącego strzępiarkę, o której mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – informacje o:
    - a) wynikach próby strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli w roku, którego dotyczy sprawozdanie przeprowadzono próby strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
    - b) masie odpadów przeznaczonych do recyklingu, odzysku energii oraz unieszkodliwiania, powstałych ze strzępienia odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji;

- 6) w przypadku zbierającego zużyty sprzęt w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – informacje o:
  - a) masie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania,
  - b) adresach punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 7) w przypadku prowadzącego zakład przetwarzania w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – informacje o:
  - a) adresie zakładu przetwarzania,
  - b) masie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przyjętego przez prowadzącego zakład przetwarzania wraz z podaniem numeru i nazwy grupy sprzętu, z którego powstał ten zużyty sprzęt,
  - c) kodzie, rodzaju i masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu, przekazanych prowadzącemu działalność w zakresie recyklingu, innych niż recykling procesów odzysku lub unieszkodliwiania, oraz o masie zużytego sprzętu, a także o kodzie i masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu przygotowanych do ponownego użycia wraz z podaniem typu procesu zastosowanego w zakładzie przetwarzania,
  - d) kodzie, rodzaju i masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu wywiezionych z terytorium kraju w celu poddania recyklingowi, innym niż recykling procesom odzysku lub unieszkodliwiania;
- 8) w przypadku prowadzącego działalność w zakresie recyklingu oraz prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – informacje o kodzie i masie odpadów powstałych ze zużytego sprzętu przyjętych oraz poddanych odpowiednio recyklingowi lub innym niż recykling procesom odzysku wraz z podaniem typu procesu;
- 9) w przypadku prowadzącego działalność w zakresie zbierania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów – informacje o masie zebranych zużytych baterii prądenośnych lub zużytych akumulatorów prądenośnych, ogółem i z podziałem na poszczególne wprowadzające baterie lub akumulatory, z którymi ten zbierający ma zawartą umowę, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach lub zbiorcze informacje o masie zebranych zużytych baterii prądenośnych i zużytych akumulatorów prądenośnych w przypadku zbierającego, który ma podpisaną umowę z podmiotem pośredniczącym, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach;
- 10) w przypadku prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów – informacje o:
  - a) rodzaju i masie przyjętych do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów,
  - b) rodzaju i masie przetworzonych zużytych baterii i zużytych akumulatorów,
  - c) osiągniętych poziomach recyklingu,
  - d) osiągniętych poziomach wydajności recyklingu.

Art. 76. 1. Podmioty obowiązane do sporządzenia sprawozdań, o których mowa w art. 73, art. 74a i art. 75, składają je w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa właściwemu ze względu na:

- 1) siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy – w przypadku sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi oraz sprawozdania o przeprowadzonych publicznych kampaniach edukacyjnych; w przypadku braku siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwy miejscowo jest Marszałek Województwa Mazowieckiego;
- 2) miejsce wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów – w przypadku sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami.

2. Sprawozdania wprowadza się do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami przez wypełnienie elektronicznego formularza zamieszczonego na stronie internetowej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 84 za pośrednictwem indywidualnego konta, o którym mowa w art. 55 ust. 1.

3. W przypadku trwałego zaprzestania wykonywania działalności przedsiębiorca sporządza i składa sprawozdania, o których mowa w art. 73, art. 74a i art. 75, w terminie 7 dni od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy sprawozdań, o których mowa w art. 73, art. 74a i art. 75, mając na uwadze potrzebę zróżnicowania treści sprawozdań w zależności od rodzaju działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę, ułatwienia przekazywania danych marszałkowi województwa oraz konieczność sprawnego i terminowego wprowadzania informacji do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

5. Do terminu złożenia sprawozdań, o którym mowa w art. 76 ust. 1, stosuje się art. 57 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 77. 1. Marszałek województwa weryfikuje informacje zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w art. 73, art. 74a i art. 75, za poprzedni rok kalendarzowy, w terminie do dnia 30 września następnego roku, z tym że w zakresie sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 2 pkt 6 oraz art. 75 ust. 2 pkt 9 i 10 – w terminie do dnia 15 kwietnia następnego roku.

2. Jeżeli z weryfikacji, o której mowa w ust. 1, wynika, że informacje zawarte w sprawozdaniu są niezgodne ze stanem faktycznym, marszałek województwa wzywa na piśmie do korekty sprawozdania, określając termin przekazania korekty nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Przepis art. 76 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku niedokonania korekty sprawozdania w wyznaczonym terminie, o którym mowa w ust. 2, uznaje się, że posiadacz odpadów nie wykonał obowiązku przekazania sprawozdania.

Art. 78. 1. Dokumenty, na podstawie których są sporządzane sprawozdania, przechowuje się przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dotyczą.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów, a w przypadku jego braku władający powierzchnią ziemi, przechowuje dokumenty, o których mowa w ust. 1, do czasu zamknięcia składowiska odpadów.

3. Zarządzający składowiskiem odpadów przekazuje dokumenty, na podstawie których sporządzono roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, następnemu zarządzającemu składowiskiem odpadów lub władającemu powierzchnią ziemi.

4. Obowiązek sporządzenia sprawozdań przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, za który sprawozdania należało sporządzić.

DZIAŁ VI

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami

Art. 79. 1. Tworzy się Bazę danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, zwaną dalej „BDO”.

2. W BDO gromadzi się informacje o:

- 1) wprowadzanych na terytorium kraju opakowaniach, produktach w opakowaniach, w podziale na poszczególne rodzaje opakowań, oraz odpadach z nich powstających;
- 2) wprowadzanych na terytorium kraju olejach smarowych, oponach oraz o odpadach z nich powstających;
- 3) wprowadzanych pojazdach, zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, bateriach i akumulatorach oraz o odpadach z nich powstających;
- 4) osiągniętych poziomach:
  - a) odzysku i recyklingu odpadów powstałych z opakowań i produktów, o których mowa w pkt 1 i 2,
  - b) odzysku i recyklingu pojazdów,
  - c) zbierania, odzysku, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - d) zbierania, recyklingu i wydajności recyklingu zużytych baterii i zużytych akumulatorów;
- 5) rodzajach i ilości wytwarzanych odpadów oraz ich wytwórcach;
- 6) ilości i jakości komunalnych osadów ściekowych, ich wytwórcach, miejscach zastosowania i podmiotach władających powierzchnią ziemi, na której te osady zostały zastosowane;
- 7) rodzaju i ilości odpadów poddanych przetwarzaniu i zastosowanych procesach przetwarzania;
- 8) decyzjach z zakresu gospodarki odpadami, z uwzględnieniem pozwoleń na wytwarzanie odpadów i pozwoleń zintegrowanych, decyzji zatwierdzających program gospodarowania odpadami wydobywczymi oraz zezwoleń na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczymi;
- 9) innych niż wymienione w pkt 8 decyzjach wydawanych na podstawie niniejszej ustawy;
- 10) transgranicznym przemieszczaniu odpadów, w tym odpadów opakowaniowych, zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;

- 11) wpływach z opłat produktowych wraz z odsetkami, z podziałem na poszczególne rodzaje opakowań i produktów, a także podmiotach, które te opłaty uiściły;
- 12) (uchylony)
- 13) składowiskach odpadów, z podziałem na składowiska w fazie eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej, w tym informacje o zamkniętych składowiskach odpadów w trakcie monitoringu, zamkniętych składowiskach odpadów, dla których został zakończony monitoring, z podaniem współrzędnych położenia granic obszaru składowiska określonych w państwowym systemie odniesień przestrzennych oraz rodzajów składowanych odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem składowisk odpadów, na których są składowane odpady zawierające azbest lub wydzielonych części na terenie składowisk zaliczonych do składowisk innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczonych do składowania wyłącznie odpadów zawierających azbest;
- 14) poszczególnych rodzajach instalacji do zagospodarowania odpadów wraz z podaniem ich położenia, mocy przerobowych i rodzaju stosowanej technologii oraz ilości i rodzajów odpadów przetwarzanych w tych instalacjach;
- 15) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości wraz z informacjami o ilości odebranych odpadów komunalnych, z podziałem na odbierane selektywnie i zmieszane, z wyodrębnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- 16) gospodarowaniu odpadami komunalnymi w zakresie objętym rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań, o których mowa w art. 9q i art. 9s ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3. BDO zawiera także informacje objęte rejestrem.

4. W BDO gromadzi się również informacje niezbędne do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 2150/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 25 listopada 2002 r. w sprawie statystyk odpadów (Dz. Urz. WE L 332 z 09.12.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 257).

Art. 80. 1. Marszałek województwa:

- 1) prowadzi i aktualizuje BDO, w tym rejestr;
- 2) zbiera, przetwarza, przechowuje i zabezpiecza przed utratą dane i informacje gromadzone w BDO;
- 3) zapewnia bezpieczeństwo danych i informacji zbieranych i przetwarzanych oraz dokumentów, które otrzymał w związku z prowadzeniem BDO, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922).

2. Marszałek województwa niezwłocznie weryfikuje informacje, o których mowa w art. 79 ust. 2, na podstawie:

- 1) rocznych sprawozdań, o których mowa w art. 73, art. 74a i art. 75;
- 2) decyzji, o których mowa w art. 79 ust. 2 pkt 8 i 9;
- 3) odrębnych przepisów ustawowych o umieszczaniu informacji w BDO.

3. Marszałek województwa zamieszcza w BDO kopie ostatecznych decyzji w zakresie gospodarki odpadami, o których mowa w art. 79 ust. 2.

4. Organy właściwe do wydawania decyzji w zakresie gospodarki odpadami oraz innych decyzji wydawanych na podstawie niniejszej ustawy przekazują do właściwego marszałka województwa – w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – kopie ostatecznych decyzji w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – w celu umieszczenia ich w BDO.

5. Właściwym marszałkiem województwa, o którym mowa w ust. 4, jest marszałek tego województwa, na obszarze którego znajduje się obszar właściwości organu, który wydał decyzję w I instancji.

Art. 81. 1. Administratorem BDO jest minister właściwy do spraw środowiska lub wyznaczony przez niego podmiot.

2. Podmiotem, o którym mowa w ust. 1, jest jednostka sektora finansów publicznych.

3. Administrator koordynuje realizację zadań określonych w art. 80 ust. 1.

4. Zadania administratora BDO są finansowane ze środków budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 82. 1. BDO jest prowadzona w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2. BDO jest prowadzona zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla systemów teleinformatycznych oraz zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 83. 1. Dostęp do BDO posiadają:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska,
- 2) administrator, jeżeli nie jest nim minister właściwy do spraw środowiska,
- 3) minister właściwy do spraw gospodarki,
- 4) minister właściwy do spraw rolnictwa,
- 5) minister właściwy do spraw transportu,
- 6) minister właściwy do spraw zdrowia,
- 6a)³⁵⁾ minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej,
- 7) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska,
- 8) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego i dyrektorzy urzędów statystycznych,
- 9)³⁶⁾ Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej,
- 9)³⁷⁾ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,**
- 10) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 11) Główny Geodeta Kraju,
- 12) marszałek województwa,
- 13) wojewoda,
- 14) starosta,
- 15) wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
- 16) organy Inspekcji Ochrony Środowiska,
- 17) organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 18) zarząd związku międzygminnego utworzonego w celu realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi – zwani dalej „użytkownikami”, z tym że dostęp do rejestru odbywa się zgodnie z art. 49 ust. 7.

2. Użytkownicy posiadają uprawnienia do nieodpłatnego dostępu do BDO w zakresie związanym z ich kompetencjami i zadaniami.

3. Administrator BDO współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Art. 84. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) adres strony internetowej rejestru umożliwiającej dostęp do indywidualnego konta w BDO,
- 2) zakres uprawnień dla poszczególnych użytkowników

– mając na uwadze zapewnienie sprawnego przetwarzania informacji zgodnie z wymaganiami informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, a także zakres zadań publicznych realizowanych przez użytkowników.

³⁵⁾ Dodany przez art. 24 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

³⁶⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 37.

³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 520 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

DZIAŁ VII

Szczególne zasady gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów

Rozdział 1

PCB oraz odpady zawierające PCB

Art. 85. Zakazuje się odzysku PCB.

Art. 86. 1. Odpady zawierające PCB mogą być przetwarzane tylko po usunięciu z tych odpadów PCB.

2. Jeżeli usunięcie PCB z odpadów jest niemożliwe, do unieszkodliwiania odpadów zawierających PCB stosuje się przepisy dotyczące unieszkodliwiania PCB.

Art. 87. 1. PCB unieszkodliwia się przez spalanie w spalarni odpadów.

2. Dopuszcza się również unieszkodliwianie PCB w procesach unieszkodliwiania D8, D9, D12 i D15, wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy, jeżeli zastosowana w tych procesach technika zapewnia bezpieczne dla środowiska oraz dla życia i zdrowia ludzi unieszkodliwianie PCB.

Art. 88. Zakazuje się spalania PCB na statkach.

Art. 89. W karcie ewidencji odpadów zamieszcza się informacje o zawartości PCB w odpadach.

Rozdział 2

Oleje odpadowe

Art. 90. 1. Oleje odpadowe zbiera się osobno, o ile jest to technicznie wykonalne.

2. W przypadkach gdy jest to technicznie wykonalne i opłacalne ekonomicznie oleje odpadowe o różnych cechach nie powinny być mieszane, jeżeli mieszanie stanowi przeszkodę w ich przetworzeniu. Zakaz ten dotyczy także mieszania olejów odpadowych z innymi odpadami lub substancjami.

Art. 91. 1. Oleje odpadowe powinny być przetwarzane zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz wymaganiami ochrony życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w tym bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w szczególności przyrodniczym lub kulturowym.

2. Oleje odpadowe powinny być w pierwszej kolejności poddawane regeneracji.

3. Jeżeli regeneracja olejów odpadowych jest niemożliwa ze względu na stopień ich zanieczyszczenia, oleje te powinny być poddawane innym procesom odzysku.

4. Jeżeli regeneracja lub inne procesy odzysku olejów odpadowych są niemożliwe, dopuszcza się ich unieszkodliwianie.

5. Przez regenerację, o której mowa w ust. 2–4, rozumie się jakikolwiek proces recyklingu, w którym w wyniku rafinacji olejów odpadowych mogą zostać wyprodukowane oleje bazowe, w szczególności przez usunięcie znajdujących się w olejach odpadowych zanieczyszczeń, produktów reakcji utleniania i dodatków.

6. Szczegółowy sposób postępowania z olejami odpadowymi określają przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 2.

Art. 92. Zakazuje się mieszania olejów odpadowych z innymi odpadami niebezpiecznymi, w tym zawierającymi PCB, w czasie ich zbierania lub magazynowania, jeżeli poziom określonych substancji przekracza dopuszczalne wartości.

Art. 93. Zakazuje się zrzutu olejów odpadowych do wód, gleby lub ziemi.

Rozdział 3

Odpady medyczne i odpady weterynaryjne

Art. 94. 1. Zakazuje się odzysku odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, z wyjątkiem rodzajów odpadów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, których odzysk jest dopuszczalny, kierując się brakiem zagrożeń stwarzanych przez niektóre odpady medyczne i odpady weterynaryjne oraz możliwościami poddania ich odzyskowi.

Art. 95. 1. Posiadacz odpadów medycznych lub odpadów weterynaryjnych unieszkodliwiający te odpady jest obowiązany do prowadzenia procesów unieszkodliwiania oraz do ich monitoringu, z uwzględnieniem właściwości odpadów i charakteru procesu oraz zgodnie z wymaganiami i sposobami prowadzenia unieszkodliwiania odpadów, określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 11.

2. Zakaźne odpady medyczne lub zakaźne odpady weterynaryjne unieszkodliwia się przez termiczne przekształcanie w spalarniach odpadów niebezpiecznych.

3. Zakazuje się unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych we współspalarniach odpadów.

4. Posiadacz odpadów, który unieszkodliwia zakaźne odpady medyczne lub zakaźne odpady weterynaryjne, w sposób określony w ust. 2, na wniosek wytwórcy zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych, potwierdza unieszkodliwienie odpadów przez termiczne przekształcanie, wydając dokument potwierdzający unieszkodliwienie.

5. Posiadacz odpadów wydaje dokument potwierdzający unieszkodliwienie w trzech egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany wytwórcy zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych, a drugi wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

6. Do przechowywania i udostępniania dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie stosuje się odpowiednio art. 72.

7. Przed wydaniem zezwolenia na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych polegającego na unieszkodliwianiu tych odpadów właściwy organ wydający zezwolenie występuje do Głównego Inspektora Sanitarnego o zgodę na dopuszczenie funkcjonowania instalacji lub urządzenia do unieszkodliwiania tych odpadów, przedkładając kopię wniosku wraz z załącznikami. Do zgody stosuje się art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

8. Główny Inspektor Sanitarny w zgodzie na dopuszczenie do funkcjonowania instalacji lub urządzenia do unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych określa:

- 1) rodzaj i typ (model) instalacji lub urządzenia;
- 2) dokładne parametry przeprowadzania procesu unieszkodliwiania odpadów dla danego typu instalacji lub urządzenia;
- 3) wymagania i metody dotyczące okresowej kontroli mikrobiologicznej skuteczności procesu unieszkodliwiania dla danego rodzaju i typu (modelu) instalacji lub urządzenia;
- 4) wymagania dotyczące pojemników lub worków, w których odpady będą unieszkodliwiane w danym rodzaju i typie (modelu) instalacji lub urządzenia;
- 5) wymagania dotyczące okresowego przeglądu technicznego danego rodzaju i typu (modelu) instalacji lub urządzenia;
- 6) masę unieszkodliwianych odpadów w okresie roku.

9. Posiadacz zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych we wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie polegającego na unieszkodliwianiu tych odpadów podaje dodatkowo informacje dotyczące:

- 1) danych technicznych instalacji lub urządzenia, wraz ze wskazaniem rodzaju i typu (modelu) instalacji lub urządzenia, oraz nazwy i adresu lub siedziby producenta;
- 2) dokładnego opisu procesu unieszkodliwiania z wyszczególnieniem wszystkich jego etapów;
- 3) wskazania metody okresowej kontroli mikrobiologicznej skuteczności procesu unieszkodliwiania;
- 4) wymagań dotyczących pojemników lub worków, w których odpady będą unieszkodliwiane w zgłaszanym rodzaju i typie (modelu) instalacji lub urządzenia;
- 5) masy unieszkodliwianych odpadów w okresie roku.

10. Do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych polegającego na ich unieszkodliwianiu dołącza się:

- 1) oryginały wyników badań mikrobiologicznych procesu unieszkodliwiania w danej instalacji lub urządzeniu z podaniem dokładnego opisu użytej metody badania lub kopie tych wyników potwierdzone za zgodność z oryginałem;
- 2) instrukcję obsługi instalacji lub urządzenia uwzględniającą wymagania dotyczące przeglądu technicznego.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania i sposoby unieszkodliwiania odpadów, w tym:

- 1) dopuszczalne sposoby unieszkodliwiania odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, nieposiadających właściwości zakaźnych;
- 2) dopuszczalne sposoby unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych;
- 3) warunki prowadzenia procesów unieszkodliwiania odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, nieposiadających właściwości zakaźnych;
- 4) warunki prowadzenia procesów unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych;
- 5) sposób i zakres prowadzenia monitoringu procesów, o których mowa w pkt 3 i 4, oraz metodykę i częstotliwość badań odpadów powstałych w wyniku prowadzenia procesów unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

12. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, minister właściwy do spraw zdrowia kieruje się:

- 1) potrzebą zapobiegania zagrożeniom stwarzanym przez odpady medyczne i odpady weterynaryjne;
- 2) potrzebą zapewnienia skuteczności unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych, tak aby odpady te utraciły właściwości zakaźne;
- 3) koniecznością zapewnienia prowadzenia prawidłowego monitoringu procesów unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych;
- 4) koniecznością pozbawienia właściwości zakaźnych każdej partii zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

13. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób wydawania dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie, terminy jego przekazywania oraz wzór tego dokumentu, kierując się potrzebą zapewnienia wiarygodnych dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań w zakresie unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych.

Rozdział 4

Komunalne osady ściekowe

Art. 96. 1. Odzysk polegający na stosowaniu komunalnych osadów ściekowych:

- 1) w rolnictwie, rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczane do produkcji pasz,
- 2) do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,
- 3) do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz,
- 4) do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne,
- 5) przy dostosowaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

– odbywa się z zachowaniem warunków określonych w ust. 2–13.

2. Komunalne osady ściekowe mogą być przekazywane do stosowania władającemu powierzchnią ziemi wyłącznie przez wytwórcę tych osadów.

3. Odpowiedzialność za prawidłowe stosowanie komunalnych osadów ściekowych w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, spoczywa na wytwórcy tych osadów.

4. Stosowanie komunalnych osadów ściekowych jest możliwe, jeżeli są one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnych osadów ściekowych na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi.

5. Zakazuje się nawadniania komunalnych osadów ściekowych poddanych uprzednio procesowi osuszania.

6. Przed stosowaniem komunalne osady ściekowe oraz grunty, na których osady te mają być stosowane, poddaje się badaniom, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 13, przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych.

7. Wytwórca komunalnych osadów ściekowych jest obowiązany do przekazywania, wraz z tymi osadami, władającemu powierzchnią ziemi, na której komunalne osady ściekowe mają być stosowane, informacji o dawkach tego osadu, które mogą być stosowane na poszczególnych gruntach, oraz wyników badań, o których mowa w ust. 6.

8. Wytwórca komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, powiadamia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zamiarze przekazania tych osadów władającemu powierzchnią ziemi, na której te osady mają być stosowane, na co najmniej 7 dni przed przekazaniem.

9. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 8, jest dokonywane w formie pisemnej i zawiera informacje wskazujące władającego powierzchnią ziemi oraz numery ewidencyjne działek, na których komunalne osady ściekowe mają być stosowane.

10. Władający powierzchnią ziemi, na której mają być stosowane komunalne osady ściekowe, jest obowiązany przechowywać wyniki badań, o których mowa w ust. 6, oraz informacje, o których mowa w ust. 7, przez okres 5 lat od dnia zastosowania komunalnych osadów ściekowych.

11. Władający powierzchnią ziemi, na której komunalne osady ściekowe mają być stosowane w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub obowiązku wpisu do rejestru.

12. Zakazuje się stosowania komunalnych osadów ściekowych:

- 1) na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody;
- 2)³⁸⁾ na terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121);
- 2)³⁹⁾ **na terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 135 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 i 2180);**
- 3) w pasie gruntu o szerokości 50 m bezpośrednio przylegającego do brzegów jezior i cieków;
- 4) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz na terenach czasowo podtopionych i bagiennych;
- 5) na terenach czasowo zamrzniętych i pokrytych śniegiem;
- 6) na gruntach o dużej przepuszczalności, stanowiących w szczególności piaski luźne i słabogliniaste oraz piaski gliniaste lekkie, jeżeli poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 1,5 m poniżej powierzchni gruntu;
- 7) na gruntach rolnych o spadku przekraczającym 10%;
- 8)⁴⁰⁾ na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- 8)⁴¹⁾ **na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;**
- 9) na terenach objętych pozostałymi formami ochrony przyrody niewymienionymi w pkt 1, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami;
- 10) na terenach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od ujęcia wody, domu mieszkalnego lub zakładu produkcji żywności;
- 11) na gruntach, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych;
- 12) na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym – w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów;
- 13) na gruntach wykorzystywanych na pastwiska i łąki;
- 14) na gruntach wykorzystywanych do upraw pod osłonami.

³⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 39.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 520 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

⁴⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 41.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 520 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

13. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania komunalnych osadów ściekowych, w tym dawki tych osadów, które można stosować na gruntach, a także zakres, częstotliwość i metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych i gruntów, na których osady te mają być stosowane, kierując się zasadami ochrony środowiska oraz ochrony gruntów rolnych.

Rozdział 5

Odpady pochodzące z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów

Art. 97. Zakazuje się unieszkodliwiania, polegającego na odprowadzaniu do morza, w tym lokowania na dnie morza, odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów.

Art. 98. 1. Posiadacz odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, ubiegający się o zezwolenie na przetwarzanie odpadów polegające na unieszkodliwianiu tych odpadów przez ich składowanie, jest obowiązany do podania we wniosku o wydanie tego zezwolenia informacji dotyczących:

- 1) właściwości fizycznych łącznie z określeniem postaci (stała, szlam, płynna lub gazowa) oraz właściwości chemicznych, biochemicznych i biologicznych odpadów;
- 2) toksyczności, trwałości fizycznej, chemicznej i biologicznej odpadów;
- 3) akumulowania i biotransformacji składników odpadów w organizmach żywych lub osadach;
- 4) podatności odpadów na zmiany fizyczne, chemiczne i biochemiczne oraz wzajemnego oddziaływania w danym środowisku z innymi substancjami organicznymi i nieorganicznymi;
- 5) położenia geograficznego składowiska odpadów wraz z charakterystyką przyległych obszarów;
- 6) sposobu opakowania oraz stosowanych sposobów ograniczania rozprzestrzeniania się odpadów;
- 7) środków ostrożności podjętych w celu uniknięcia zanieczyszczenia środowiska.

2. Posiadacz odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów jest obowiązany do prowadzenia monitoringu składowisk oraz miejsc magazynowania tych odpadów.

3. Marszałek województwa, biorąc pod uwagę stan środowiska oraz zagrożenia dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi, może, w drodze decyzji, zobowiązać posiadacza odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów do prowadzenia dodatkowych badań wpływu tych odpadów na jakość wód oraz zwiększyć częstotliwość prowadzenia wszystkich badań.

4. Postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 3, wszczyna się z urzędu.

Art. 99. 1. Posiadacz odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów jest obowiązany w sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, o którym mowa w art. 75, zamieścić informację o ilości siarczanów lub chlorków w odpadach przypadających na Mg wyprodukowanego dwutlenku tytanu.

2. W procesie siarczanowym wytwarzania dwutlenku tytanu ilość wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na tonę wyprodukowanego dwutlenku tytanu nie może przekraczać 5,0 Mg siarczanów.

Art. 100. 1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, odpady pochodzące z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez ich składowanie, kierując się właściwościami odpadów oraz ich oddziaływaniem na środowisko w trakcie długotrwałego składowania.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, zakres, obowiązkowe i dodatkowe badania wpływu odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów na jakość wód, sposoby, metody referencyjne badań i warunki prowadzenia monitoringu składowisk tych odpadów oraz miejsc ich magazynowania, kierując się właściwościami odpadów oraz ich oddziaływaniem na środowisko w trakcie długotrwałego składowania.

Rozdział 6

Odpady z wypadków

Art. 101. 1. Jeżeli wymagają tego względy ochrony życia, zdrowia ludzi lub środowiska, starosta właściwy ze względu na miejsce powstania odpadów z wypadków, w drodze decyzji, wydanej z urzędu, może nałożyć na sprawcę wypadku obowiązki dotyczące gospodarowania odpadami z wypadków, w tym obowiązek przekazania ich wskazanemu posiadaczowi odpadów.

2. W przypadku odpadów z wypadków powodujących zanieczyszczenie morza za sprawcę wypadku uważa się armatora statku, który spowodował powstanie odpadu, o ile statek jest znany.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje w przypadku:

- 1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 2) odpadów z wypadków powodujących zanieczyszczenie morza dyrektor urzędu morskiego właściwy ze względu na miejsce powstania odpadów.

4. Decyzji, o której mowa w ust. 1, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

5. Organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, dokonuje gospodarowania odpadami z wypadków, jeżeli:

- 1) nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku zagospodarowania odpadów z wypadków albo egzekucja okazała się bezskuteczna lub
- 2) konieczne jest natychmiastowe zagospodarowanie tych odpadów ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku.

6. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy wypadku albo bezskuteczności egzekucji wobec sprawcy wypadku koszty gospodarowania odpadami z wypadków, z wyjątkiem kosztów gospodarowania odpadami z wypadków powodujących zanieczyszczenie morza, są pokrywane, na wniosek odpowiednio starosty lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ze środków finansowych wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Rozdział 7

Odpady metali

Art. 102. 1. Posiadacz odpadów prowadzący punkt zbierania odpadów metali jest obowiązany, przy przyjmowaniu tych odpadów od osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami, do wypełniania formularza przyjęcia odpadów metali w dwóch egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla przekazującego i dla przyjmującego odpady.

2. Formularz, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) określenie rodzaju odpadów, rodzaju produktu, z którego powstał odpad, oraz źródło pochodzenia;
- 2) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby przekazującej odpady.

3. Osoba przekazująca odpady metali jest obowiązana do okazania dokumentu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, w celu potwierdzenia jej tożsamości.

4. Posiadacz odpadów prowadzący punkt zbierania odpadów metali jest obowiązany odmówić przyjęcia odpadów metali w przypadku, gdy osoba przekazująca te odpady odmawia okazania dokumentu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

5. Posiadacz odpadów prowadzący punkt zbierania odpadów metali jest obowiązany przechowywać wypełnione formularze przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym je sporządzono.

6. Posiadacz odpadów prowadzący punkt zbierania odpadów metali jest obowiązany przedstawić przechowywane formularze na żądanie organów przeprowadzających kontrolę, Policji, straży miejskiej i służb ochrony kolei.

7. Przepisy ust. 1–6 nie dotyczą metalowych odpadów opakowaniowych po produktach żywnościowych.

8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą ujednoczenia tego dokumentu, zapewnienia właściwej kontroli obrotu odpadami metali oraz zapobiegania kradzieży i dewastacji w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, elektroenergetycznych, kolejowych i wodno-kanalizacyjnych.

Rozdział 8⁴²⁾**Statki przeznaczone do recyklingu**

Art. 102a. 1. Do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków dołącza się:

- 1) informację o metodzie recyklingu statków;
- 2) informację o rodzaju i wielkości statków, które można poddać recyklingowi statków;
- 3) informację o ograniczeniach i uwarunkowaniach w funkcjonowaniu zakładu recyklingu statków, w tym dotyczące gospodarowania odpadami niebezpiecznymi;
- 4) informację o maksymalnej rocznej wielkości recyklingu statków, którą oblicza się jako sumę masy statków wyrażoną w tonach masy statku pustego (LDT) w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 24 rozporządzenia 1257/2013;
- 5) zaświadczenie o zgodności z wymogami, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. b–j rozporządzenia 1257/2013, wydane przez uznaną organizację upoważnioną zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2016 r. poz. 281 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 32, 60, 785 i 1215), wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

2. Do wniosku o przedłużenie zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków dołącza się zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5.

Art. 102b. 1. Organ właściwy do wydania zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków zatwierdza plan recyklingu statku, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia 1257/2013, w drodze decyzji, w terminie 60 dni, licząc od dnia jego przedłożenia przez prowadzącego zakład recyklingu statków.

2. Zatwierdzenie planu recyklingu statku wymaga zasięgnięcia opinii dyrektora urzędu morskiego właściwego ze względu na miejsce przetwarzania. Właściwość dyrektora urzędu morskiego określa się zgodnie z art. 17 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim.

3. Dyrektor urzędu morskiego wydaje opinię o planie recyklingu statku w terminie 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za brak zastrzeżeń do planu.

4. W przypadku gdy plan recyklingu statków nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1257/2013, organ, o którym mowa w ust. 1, odmawia zatwierdzenia tego planu, w drodze decyzji.

Art 102c. 1. Organ właściwy do wydania zezwolenia na przetwarzanie dla prowadzącego zakład recyklingu statków, pozwolenia na wytwarzanie odpadów dla prowadzącego zakład recyklingu statków oraz pozwolenia zintegrowanego dla prowadzącego zakład recyklingu statków informuje niezwłocznie ministra właściwego do spraw środowiska o wydaniu, przedłużeniu i cofnięciu tego zezwolenia oraz pozwolenia, a także przekazuje informacje, które są istotne dla zaktualizowania europejskiego wykazu, o którym mowa w art. 16 rozporządzenia 1257/2013.

2. Minister właściwy do spraw środowiska informuje niezwłocznie Komisję Europejską o uzyskaniu przez prowadzącego zakład recyklingu statków zezwolenia oraz pozwolenia, o których mowa w ust. 1, o ich przedłużeniu i cofnięciu oraz o wstrzymaniu działalności prowadzącego zakład recyklingu statków, a także przekazuje informacje, które są istotne dla zaktualizowania europejskiego wykazu, o którym mowa w art. 16 rozporządzenia 1257/2013.

DZIAŁ VIII

Wymagania dotyczące prowadzenia procesów przetwarzania odpadów

Rozdział 1

Składowanie odpadów

Art. 103. 1. Odpady składa się:

- 1) na składowisku odpadów;
- 2) w podziemnym składowisku odpadów, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- 3) w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, o którym mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.

⁴²⁾ Rozdział dodany przez art. 6 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

2. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów:

- 1) składowisko odpadów niebezpiecznych;
- 2) składowisko odpadów obojętnych;
- 3) składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Art. 104. 1. Zakazuje się magazynowania odpadów na składowisku odpadów.

2. Zakazuje się zbierania lub przetwarzania odpadów na składowisku odpadów w inny sposób niż składowanie odpadów, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124 ust. 6.

Art. 105. 1. Odpady przed umieszczeniem na składowisku odpadów poddaje się procesowi przekształcenia fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do odpadów obojętnych oraz odpadów, w stosunku do których proces przekształcenia fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, nie doprowadzi do osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 1.

Art. 106. 1. Na składowisku odpadów niebezpiecznych nie mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne.

2. Stałe odpady niebezpieczne mogą być składowane na wydzielonych częściach składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

3. Wydzielone części składowiska odpadów, o których mowa w ust. 2, muszą spełniać wymagania określone dla składowiska odpadów niebezpiecznych.

4. Na wydzielonych częściach składowisk odpadów, o których mowa w ust. 2, nie mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne.

Art. 107. 1. Na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, mogą być składowane:

- 1) odpady komunalne;
- 2) odpady inne niż niebezpieczne i obojętne;
- 3) stałe odpady niebezpieczne lub odpady powstałe w wyniku przekształcenia odpadów niebezpiecznych, spełniające kryteria dopuszczenia do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 118.

2. Odpady, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nie mogą być składowane na wydzielonych częściach składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przeznaczonych do składowania odpadów innych niż niebezpieczne, które ulegają biodegradacji.

Art. 108. Na składowisku odpadów obojętnych mogą być składowane tylko odpady obojętne.

Art. 109. Do składowania na składowisku odpadów mogą być dopuszczone wyłącznie odpady:

- 1) w stosunku do których została sporządzona podstawowa charakterystyka odpadów, przeprowadzono testy zgodności, o ile są wymagane zgodnie z art. 113, i dokonano weryfikacji, o której mowa w art. 114 ust. 2;
- 2) spełniają kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 118.

Art. 110. 1. Podstawową charakterystykę odpadów sporządza wytwórca lub posiadacz odpadów odpowiedzialny za gospodarowanie odpadami, kierujący odpady do składowania na składowisko odpadów, a w przypadku odpadów komunalnych – podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

2. Podstawowa charakterystyka odpadów zawiera:

- 1) informacje podstawowe:
  - a) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
  - b) rodzaj odpadów,
  - c) syntetyczny opis procesu wytwarzania odpadów uwzględniający podstawowe użyte surowce i wytworzone produkty,

- d) oświadczenie o braku wśród odpadów kierowanych na składowisko odpadów, odpadów objętych zakazem składowania wymienionych w art. 122 ust. 1,
  - e) opis zastosowanego procesu przetwarzania odpadów, a także opis sposobu segregowania odpadów lub oświadczenie o przyczynie, dla której wymienione działania nie zostały wykonane,
  - f) opis odpadów podający kolor, postać fizyczną oraz jego zapach,
  - g) wykaz właściwości, o których mowa w załączniku nr 3 do ustawy, w odniesieniu do odpadów, które mogą zostać przekwalifikowane na odpady inne niż niebezpieczne zgodnie z art. 7 i art. 8,
  - h) wskazanie typu składowiska odpadów, na którym odpady mogą być składowane po przeprowadzeniu badań, o których mowa w art. 117, zgodnie z kryteriami dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 118,
  - i) oświadczenie o braku możliwości odzysku, w tym recyklingu odpadów,
  - j) podanie częstotliwości przeprowadzania testów zgodności;
- 2) informacje dodatkowe, o ile są istotne dla eksploatacji danego typu składowiska odpadów, dotyczące:
- a) fizykochemicznego składu oraz podatności odpadów na wymywanie,
  - b) zachowania środków ostrożności na składowisku odpadów.

3. W przypadku gdy wydano pozwolenie zintegrowane albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów, które zawiera wszystkie informacje, o których mowa w ust. 2, nie sporządza się podstawowej charakterystyki odpadów.

4. W przypadku gdy wydano pozwolenie zintegrowane albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów, które nie zawiera wszystkich informacji, o których mowa w ust. 2, sporządza się podstawową charakterystykę odpadów, która zawiera brakujące informacje.

5. Podstawową charakterystykę odpadów bez przeprowadzenia badań, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. h, sporządza się dla odpadów:

- 1) obojętnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 118,
- 2) dla których wszelkie informacje niezbędne do sporządzenia podstawowej charakterystyki są znane i uzasadnione, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi składowania odpadów, określonymi w decyzjach właściwych organów,
- 3) dla których wykonywanie badań jest niepraktyczne lub dla których testy zgodności nie mogą zostać wykonane ze względów technicznych lub właściwe metody badań poszczególnych kryteriów dopuszczania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 118, są niedostępne,
- 4) komunalnych

– o ile pochodzą od jednego wytwórcy odpadów i stanowią jeden strumień odpadów.

6. W przypadku odpadów komunalnych, za jeden strumień odpadów uznaje się odpady pochodzące z jednego regionu gospodarki odpadami komunalnymi.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, odpady mogą być dopuszczone do składowania na składowisku odpadów danego typu, jeżeli wytwórca lub posiadacz odpadów odpowiedzialny za ich zagospodarowanie przekaże uzasadnienie w tym zakresie zarządzającemu składowiskiem odpadów, odpowiednio je dokumentując.

Art. 111. 1. Podstawowa charakterystyka odpadów dla odpadów wytwarzanych regularnie zawiera informacje, o których mowa w art. 110 ust. 2, oraz wskazuje:

- 1) zmiany mogące wystąpić w składzie odpadów;
- 2) zmiany cech charakterystycznych odpadów;
- 3) podatność odpadów na wymywanie ustalane podczas testu wymywania przeprowadzonego dodatkowo na partii odpadów, o ile test jest uzasadniony;
- 4) główne zmieniające się właściwości odpadów.

2. Przez odpady wytwarzane regularnie rozumie się odpady powstające w instalacjach jednego rodzaju pod względem technologicznym, przy zastosowaniu surowców charakterystycznych dla tego procesu technologicznego.

3. Jeżeli w instalacji wprowadzono zmiany związane z zastosowaniem innych surowców, materiałów lub zmiany powodujące zmniejszenie albo zwiększenie negatywnego oddziaływania na środowisko, sporządza się nową podstawową charakterystykę odpadów.

Art. 112. 1. Dla każdej partii odpadów wytwarzanych nieregularnie przed ich skierowaniem na składowisko odpadów sporządza się odrębną podstawową charakterystykę odpadów.

2. Przez odpady wytwarzane nieregularnie rozumie się odpady powstające w instalacjach i procesach różnego rodzaju lub odpady, których skład nie może zostać jednoznacznie scharakteryzowany, w szczególności odpady powstające wskutek wstępnego przetwarzania, mieszania lub innych działań powodujących zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Art. 113. 1. Odpady wytwarzane regularnie, kierowane na składowisko odpadów danego typu, poddaje się testowi zgodności, podczas którego sprawdza się dopuszczalne graniczne wartości wymywania oraz wybrane parametry charakterystyczne dla danego rodzaju odpadów.

2. Test zgodności przeprowadza posiadacz odpadów, o którym mowa w art. 110 ust. 1.

3. Test zgodności przeprowadza się:

- 1) co najmniej raz na 12 miesięcy lub częściej, jeżeli wynika to z podstawowej charakterystyki odpadów;
- 2) w przypadku zmian w procesie produkcji, w szczególności dotyczących zmiany użytych surowców lub materiałów.

4. W przypadku braku zgodności wyniku testu zgodności z informacjami zawartymi w podstawowej charakterystyce odpadów sporządza się nową podstawową charakterystykę odpadów.

5. Testu zgodności nie przeprowadza się dla odpadów, o których mowa w art. 110 ust. 5.

Art. 114. 1. Podstawową charakterystykę odpadów oraz testy zgodności wytwórca lub posiadacz odpadów odpowiedzialny za gospodarowanie odpadami przekazuje zarządzającemu składowiskiem odpadów, przed przekazaniem odpadów na składowisko odpadów.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów dokonuje weryfikacji odpadów, która polega na:

- 1) oględzinach przed i po rozładunku odpadów;
- 2) sprawdzeniu zgodności przyjmowanych odpadów z informacjami zawartymi w podstawowej charakterystyce odpadów.

3. Weryfikacja odpadów może być przeprowadzana w miejscu ich wytwarzania, jeżeli są one składowane na składowisku odpadów zarządzanym przez ich wytwórcę.

Art. 115. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów pobiera próbki odpadów dostarczonych do składowania na składowisku odpadów co najmniej raz w miesiącu i przechowuje je przez okres co najmniej miesiąca.

2. Próbek nie pobiera się w przypadku odpadów, o których mowa w art. 110 ust. 5.

Art. 116. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów, a w przypadku jego braku władający powierzchnią ziemi, przechowuje do czasu zamknięcia składowiska odpadów podstawową charakterystykę odpadów oraz wyniki testów zgodności.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów przekazuje podstawową charakterystykę odpadów i wyniki testów zgodności następnemu zarządzającemu składowiskiem odpadów lub władającemu powierzchnią ziemi.

Art. 117. 1. Kryteria dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu uważa się za spełnione, jeżeli są potwierdzone badaniami laboratoryjnymi wykonanymi przez laboratorium, o którym mowa w art. 147a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

2. Kryteria dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu obejmują:

- 1) dopuszczalne graniczne wartości wymywania;
- 2) parametry charakterystyczne dla danego rodzaju odpadów.

Art. 118. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) odpady obojętne, dla których podstawową charakterystykę odpadów sporządza się bez przeprowadzania badań, o których mowa w art. 110 ust. 2 pkt 1 lit. h,
- 2) kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu,
- 3) zakres badań, o których mowa w art. 117 ust. 1

– kierując się właściwościami odpadów i potrzebą zapewnienia właściwego postępowania z odpadami na składowisku odpadów oraz uwzględniając rodzaje odpadów i zawartość w nich substancji organicznych.

Art. 119. Zarządzający składowiskiem odpadów, przed przyjęciem odpadów do składowania na składowisku odpadów, jest obowiązany także:

- 1) ustalić masę przyjmowanych odpadów;
- 2) sprawdzić zgodność przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w karcie przekazania odpadów lub dokumentach wymaganych przy międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- 3) w przypadku odpadów rtęci metalicznej – sprawdzić pojemniki i certyfikat wymagane dla składowania tych odpadów.

Art. 120. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów odmawia przyjęcia odpadów do składowania na składowisku odpadów w przypadku stwierdzenia:

- 1) niezgodności przyjmowanych odpadów z informacjami zawartymi w podstawowej charakterystyce odpadów lub niedostarczenia testów zgodności, o ile są wymagane, niezwłocznie po ich przeprowadzeniu;
- 2) niezgodności przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w karcie przekazania odpadów lub dokumentami wymaganymi przy międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- 3) niezgodności przyjmowanych odpadów z decyzją zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, instrukcją prowadzenia składowiska odpadów, pozwoleniem zintegrowanym lub zezwoleniem na przetwarzanie odpadów.

2. W przypadku przekazywania do składowania na składowisku odpadów, odpadów niezgodnych z dokumentami, o których mowa w ust. 1, zarządzający składowiskiem odpadów zawiadamia o tym niezwłocznie wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Art. 121. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany do składowania odpadów na składowisku odpadów w sposób selektywny, mając na uwadze uniknięcie szkodliwych dla środowiska reakcji pomiędzy składnikami tych odpadów, możliwość dalszego ich wykorzystania oraz rekultywację i ponowne zagospodarowanie terenu składowiska odpadów.

2. Dopuszcza się składowanie odpadów, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, na składowisku odpadów w sposób nieselektywny, jeżeli w wyniku takiego składowania nie nastąpi zwiększenie negatywnego oddziaływania tych odpadów na środowisko.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny, kierując się właściwościami odpadów oraz mając na uwadze, aby w wyniku reakcji pomiędzy wspólnie składowanymi odpadami nie nastąpiło zwiększenie zagrożenia dla środowiska.

Art. 122. 1. Zakazuje się składowania na składowisku odpadów następujących odpadów:

- 1) występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów;
- 2) o właściwościach wybuchowych, żrących, utleniających, wysoce łatwopalnych lub łatwopalnych;
- 3) zakaźnych medycznych i zakaźnych weterynaryjnych;
- 4) powstających w wyniku badań naukowych i prac rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe i których oddziaływanie na środowisko jest nieznanne;
- 5) opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm;
- 6) ulegających biodegradacji selektywnie zebranych;
- 7) określonych w przepisach odrębnych.

2. Zakazuje się składowania odpadów w śródlądowych wodach powierzchniowych i podziemnych, w polskich obszarach morskich oraz w przypadkach określonych w przepisach odrębnych.

3. Zakazuje się rozcieńczania lub sporządzania mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 118.

Art. 123. 1. Okres przygotowania do budowy, budowy oraz prowadzenia składowiska odpadów obejmuje fazy:

- 1) przedekspluatacyjną – okres poprzedzający uzyskanie pierwszej ostatecznej decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów;

- 2) eksploatacyjną – okres od dnia uzyskania pierwszej ostatecznej decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów do dnia zakończenia rekultywacji składowiska odpadów;
- 3) poeksploatacyjną – okres 30 lat liczony od dnia zakończenia rekultywacji składowiska odpadów.

2. Dzień zakończenia rekultywacji składowiska odpadów jest równocześnie dniem zamknięcia tego składowiska.

Art. 124. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów posiada tytuł prawny do całej nieruchomości, na której znajduje się składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska, w okresie obejmującym fazę eksploatacyjną i poeksploatacyjną.

2. Lokalizacja, budowa oraz prowadzenie składowiska odpadów musi spełniać wymagania zapewniające bezpieczne dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska składowanie odpadów, w szczególności wymagania zapobiegające zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych, gleby i ziemi oraz powietrza.

3. Prowadzenie składowiska odpadów obejmuje wszystkie działania podejmowane w fazie eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej dotyczące funkcjonowania składowiska odpadów, w tym monitoring składowiska odpadów. Składowisko odpadów prowadzi zarządzający składowiskiem odpadów.

4. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

5. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany przekazywać wyniki monitoringu składowiska odpadów wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego po zakończeniu roku, którego te wyniki dotyczą.

6. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy i prowadzenia składowiska odpadów, jakim odpowiadają poszczególne typy składowisk odpadów,
- 2) zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów

– kierując się zależnościami między możliwością występowania zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska a lokalizacją, technicznymi parametrami i sposobem prowadzenia składowiska odpadów oraz uwzględniając zjawiska przyrodnicze i uwarunkowania geologiczne, a także systemy kontroli poszczególnych elementów środowiska, oraz kierując się specyficznymi wymaganiami dotyczącymi składowania niektórych rodzajów odpadów.

Art. 125. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia roszczeń z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, w związku z prowadzeniem składowiska odpadów.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej.

3. Zabezpieczenie w formie depozytu jest wpłacane na odrębny rachunek bankowy wskazany przez organ wydający decyzję zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, a zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej jest składane do organu wydającego tę decyzję.

4. Gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub polisa ubezpieczeniowa powinna stwierdzać, że w razie wystąpienia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku, bank lub firma ubezpieczeniowa ureguluje zobowiązania w przypadku, o którym mowa w art. 131 ust. 4, na rzecz organu, o którym mowa w art. 129 ust. 1.

Art. 126. 1.¹¹⁾ Wyznaczenie lokalizacji składowiska odpadów wymaga zgody dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie związanym z ochroną wód.

1.¹²⁾ Wyznaczenie lokalizacji składowiska odpadów wymaga zgody dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie związanym z ochroną wód.

2. Wyznaczenie lokalizacji składowiska odpadów:

- 1) w pobliżu lotnisk – wymaga zgody organów administracji lotniczej;
- 2) w pobliżu obiektów zabytkowych lub na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne – wymaga zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- 3) w obszarze pasa nadbrzeżnego oraz portów i przystani morskich – wymaga zgody dyrektora urzędu morskiego.

3. Organ właściwy do wydania dla składowiska odpadów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu odmawia wydania decyzji w przypadku:

- 1) braku zgody, o której mowa w ust. 1 lub 2;
- 2) określonym w przepisach odrębnych.

Art. 127. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia na budowę składowiska odpadów, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529), dodatkowo zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby oraz adres składowiska odpadów;
- 2) określenie rodzajów odpadów przewidzianych do składowania na składowisku odpadów;
- 3) określenie przewidywanej rocznej i całkowitej masy składowanych odpadów oraz pojemności składowiska odpadów i jego docelowej rzędnej (maksymalnej wysokości składowania);
- 4) opis terenu składowiska odpadów, w szczególności jego charakterystykę geologiczną i hydrogeologiczną;
- 5) opis sposobu zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 6) plan dotyczący prowadzenia, w tym zarządzania i monitoringu składowiska odpadów;
- 7) wytyczne technicznego zamknięcia składowiska odpadów i kierunku jego rekultywacji;
- 8) określenie sposobów zapobiegania awariom i sposobów postępowania w przypadku ich wystąpienia.

2. Do wniosku o wydanie pozwolenia na budowę składowiska odpadów dołącza się oświadczenie o posiadanym tytule prawnym do dysponowania całą nieruchomością, na której będzie zlokalizowane składowisko odpadów wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami, związanymi z prowadzeniem tego składowiska odpadów, w okresie obejmującym fazę eksploatacyjną i poeksploatacyjną.

3. Organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów określa w tym pozwoleniu wymagania zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi, ochronę środowiska oraz ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich.

4. Wymagania, o których mowa w ust. 3, dotyczą:

- 1) typu składowiska odpadów;
- 2) warunków technicznych składowiska odpadów;
- 3) rodzaju odpadów przeznaczonych do składowania na składowisku odpadów;
- 4) rodzaju odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do składowania na wydzielonej części składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, jeżeli część tego składowiska wydzielono do składowania odpadów niebezpiecznych;
- 5) rocznej i całkowitej masy odpadów dopuszczonych do składowania oraz pojemności składowiska odpadów i docelowej rzędnej (maksymalnej wysokości składowania);
- 6) sposobu prowadzenia składowiska odpadów;
- 7) sposobu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania odcieków;
- 8) sposobu gromadzenia, oczyszczania i wykorzystywania lub unieszkodliwiania gazu składowiskowego;
- 9) sposobu, częstotliwości i czasu prowadzenia monitoringu składowiska odpadów;
- 10) sposobu postępowania w przypadku wystąpienia awarii;
- 11) wytycznych technicznego zamknięcia składowiska odpadów i kierunku jego rekultywacji.

5. W przypadku gdy budowa składowiska odpadów nie jest określona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów odmawia wydania tego pozwolenia.

Art. 128. Zarządzający składowiskiem odpadów może rozpocząć działalność polegającą na prowadzeniu składowiska odpadów po uzyskaniu kolejno:

- 1) pozwolenia zintegrowanego albo zezwolenia na przetwarzanie odpadów;
- 2) pozwolenia na użytkowanie składowiska odpadów;
- 3) decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

Art. 129. 1. Decyzję zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska odpadów wydaje, na wniosek zarządzającego składowiskiem, marszałek województwa, a w przypadku przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych – regionalny dyrektor ochrony środowiska. Właściwość miejscową organu określa się według miejsca lokalizacji składowiska odpadów.

2. Wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby oraz adres składowiska odpadów;
- 2) informację o uzyskanym pozwoleniu na użytkowanie składowiska odpadów;
- 3) informację o proponowanej formie i wysokości zabezpieczenia roszczeń, o którym mowa w art. 125.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

- 1) instrukcję prowadzenia składowiska odpadów;
- 2) dokumenty potwierdzające posiadanie tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której będzie zlokalizowane składowisko wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami, związanymi z prowadzeniem tego składowiska, w okresie obejmującym fazę eksploatacyjną i poeksploatacyjną;
- 3) kopię świadectwa stwierdzającego kwalifikacje kierownika składowiska odpadów w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

4. Instrukcja prowadzenia składowiska odpadów obejmuje fazę eksploatacyjną oraz fazę poeksploatacyjną i zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby oraz adres składowiska odpadów;
- 2) określenie typu składowiska odpadów;
- 3) określenie, czy na składowisku odpadów, którego dotyczy instrukcja, jeżeli jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, zostały wydzielone części, na których mają być składowane określone rodzaje odpadów niebezpiecznych;
- 4) rodzaje odpadów przeznaczonych do składowania na składowisku odpadów;
- 5) roczną i całkowitą masę odpadów dopuszczonych do składowania;
- 6) docelową rzędną (maksymalną wysokość składowania) i pojemność składowiska odpadów;
- 7) rodzaje odpadów, które mogą zostać użyte na tym składowisku odpadów, zamiast innych materiałów, w fazie eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej, oraz sposób ich użycia;
- 8) wyszczególnienie urządzeń technicznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania składowiska odpadów;
- 9) wyszczególnienie aparatury kontrolno-pomiarowej wraz ze schematem rozmieszczenia punktów pomiarowych;
- 10) określenie sposobu składowania poszczególnych rodzajów odpadów;
- 11) określenie rodzaju i grubości stosowanej warstwy izolacyjnej;
- 12) określenie godzin otwarcia składowiska odpadów;
- 13) określenie sposobu zabezpieczenia składowiska odpadów przed dostępem osób nieuprawnionych;
- 14) określenie procedury przyjęcia odpadów na składowisko odpadów;
- 15) określenie sposobów i częstotliwości prowadzonych badań, o których mowa w art. 117;
- 16) określenie planu awaryjnego, w szczególności na wypadek wykrycia zmian w jakości wód gruntowych z powodu emisji substancji ze składowiska odpadów;
- 17) sposób technicznego zamknięcia składowiska odpadów i kierunek jego rekultywacji;
- 18) inne działania prowadzone na składowisku odpadów dotyczące prowadzenia i nadzoru nad składowiskiem odpadów w celu zapewnienia jego prawidłowego funkcjonowania.

5. Instrukcja prowadzenia składowiska odpadów stanowi załącznik do decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

6. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany posiadać instrukcję prowadzenia składowiska odpadów do czasu zakończenia fazy poeksploatacyjnej składowiska.

7. Na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów, organ o którym mowa w ust. 1, po zakończeniu fazy poeksploatacyjnej, wydaje decyzję o wygaśnięciu decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

Art. 130. 1. Właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, w decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów może określić dodatkowe wymagania związane ze specyfiką składowania odpadów.

2. W decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, zatwierdza również wysokość i formę zabezpieczenia roszczeń, o którym mowa w art. 125.

Art. 131. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia roszczeń nie później niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska odpadów stała się ostateczna.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany utrzymywać ustanowione zabezpieczenie roszczeń przez okres zarządzania przez niego składowiskiem odpadów.

3. Zarządzający składowiskiem odpadów, po uzyskaniu decyzji o wygaśnięciu decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, o której mowa w art. 129 ust. 7, może złożyć wniosek o zwrot ustanowionego zabezpieczenia roszczeń.

4. W przypadku wystąpienia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, orzeka, w drodze decyzji, o przeznaczeniu środków z zabezpieczenia roszczeń na usunięcie tych skutków, o ile działań tych nie wykonał na własny koszt zarządzający składowiskiem odpadów.

Art. 132. Na stanowisku kierownika składowiska odpadów zarządzający składowiskiem odpadów zatrudnia osobę posiadającą świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

Art. 133. W przypadku gdy z przeglądu ekologicznego lub dokumentacji hydrogeologicznej wynika brak możliwości monitorowania wód powierzchniowych, podziemnych lub gazu składowiskowego, właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, w decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, może określić odrębny zakres prowadzenia monitoringu danego składowiska odpadów, odstępując od wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124 ust. 6 pkt 2.

Art. 134. Właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, odmawia, w drodze decyzji, zatwierdzenia instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, w przypadku gdy:

- 1) zarządzający składowiskiem odpadów nie posiada tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami, związanymi z prowadzeniem tego składowiska, w okresie obejmującym fazę eksploatacyjną i poeksploatacyjną;
- 2) sposób prowadzenia składowiska odpadów jest sprzeczny z pozwoleniem na budowę;
- 3) sposób prowadzenia składowiska odpadów mógłby powodować zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska;
- 4) kierownik składowiska odpadów nie posiada świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

Art. 135. 1. Zarządzający składowiskiem odpadów ponosi odpowiedzialność za całokształt działalności składowiska odpadów i jest obowiązany do realizacji wszystkich obowiązków wynikających z obowiązujących przepisów i decyzji, o których mowa w art. 128.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów utrzymuje i prowadzi składowisko odpadów w sposób zapewniający właściwe funkcjonowanie urządzeń technicznych stanowiących wyposażenie składowiska odpadów oraz zachowanie wymagań sanitarnych, bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych, a także wymagań ochrony środowiska, zgodnie z instrukcją prowadzenia składowiska odpadów i decyzją zatwierdzającą tę instrukcję.

3. Zmiany na składowisku odpadów, o których mowa w art. 129 ust. 4 pkt 2–7, 9–11 i 17, wymagają wydania decyzji zatwierdzającej nową instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

4. W decyzji zatwierdzającej nową instrukcję prowadzenia składowiska odpadów organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, orzeka o wygaśnięciu dotychczasowej decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

Art. 136. Zarządzającym gminnym składowiskiem odpadów nie może być jednostka sektora finansów publicznych. Gmina może utworzyć podmiot niebędący taką jednostką w celu prowadzenia gminnego składowiska odpadów lub powierzyć wykonywanie praw i obowiązków zarządzającego gminnym składowiskiem odpadów podmiotowi niebędącemu jednostką sektora finansów publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 827).

Art. 137. 1. Cena za przyjęcie odpadów do składowania na składowisku odpadów uwzględnia w szczególności koszty budowy, prowadzenia, w tym zamknięcia i rekultywacji, oraz nadzoru, w tym monitoringu składowiska odpadów.

2. Z dniem rozpoczęcia przyjmowania odpadów na składowisko odpadów, zarządzający składowiskiem odpadów tworzy fundusz rekultywacyjny, na którym gromadzi środki pieniężne na realizację obowiązków związanych z zamknięciem, rekultywacją, nadzorem, w tym monitoringiem. Środki są odprowadzane na fundusz w wysokości wystarczającej do pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem kosztów budowy.

3. Fundusz rekultywacyjny może mieć formę odrębnego rachunku bankowego, rezerwy lub gwarancji bankowej.

4. Z dniem, gdy decyzja o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów albo decyzja o zamknięciu składowiska odpadów stała się ostateczna, zarządzający składowiskiem odpadów może przeznaczyć środki zgromadzone na funduszu rekultywacyjnym na realizację obowiązków, o których mowa w ust. 2.

5. Funduszem rekultywacyjnym zarządza zarządzający składowiskiem odpadów.

6. Zarządzający składowiskiem odpadów podaje do publicznej wiadomości, w tym zamieszcza na stronie internetowej, o ile ją posiada, udział w cenie za przyjęcie odpadów do składowania na składowisku odpadów środków odprowadzanych na fundusz rekultywacyjny, o którym mowa w ust. 2.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się do podmiotu zarządzającego gminnym składowiskiem odpadów, o którym mowa w art. 136.

Art. 138. Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany powiadomić niezwłocznie wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o stwierdzonych na składowisku odpadów zmianach obserwowanych parametrów, wskazujących na możliwość wystąpienia lub powstanie zagrożeń dla środowiska lub dla życia lub zdrowia ludzi.

Art. 139. 1. W przypadku stwierdzenia na składowisku odpadów zmian obserwowanych parametrów, wskazujących na możliwość wystąpienia lub powstanie zagrożeń dla środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska określa, w drodze decyzji, zakres i harmonogram działań niezbędnych do ustalenia przyczyn zmian obserwowanych parametrów oraz możliwych zagrożeń dla środowiska.

2. Po ustaleniu przyczyn zmian obserwowanych parametrów oraz możliwych zagrożeń dla środowiska wojewódzki inspektor ochrony środowiska określa, w drodze decyzji, zakres i harmonogram działań niezbędnych do usunięcia przyczyn i skutków stwierdzonych zagrożeń dla środowiska.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, wojewódzki inspektor ochrony środowiska uwzględnia w szczególności plan awaryjny, o którym mowa w art. 129 ust. 4 pkt 16.

4. W przypadku zmian obserwowanych parametrów wskazujących na możliwość wystąpienia lub powstanie zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.

Art. 140. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wydaje decyzję o wstrzymaniu użytkowania składowiska odpadów w przypadku stwierdzenia:

- 1) niedopełnienia przez zarządzającego składowiskiem odpadów obowiązków, o których mowa w art. 138, lub
- 2) niewykonania obowiązków wynikających z decyzji, o której mowa w art. 139 ust. 2.

2. W przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązków wynikających z decyzji, o której mowa w art. 139 ust. 2, decyzję o wstrzymaniu użytkowania składowiska wydaje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.

3. W decyzjach, o których mowa w ust. 1 i 2, określa się termin wstrzymania użytkowania składowiska odpadów. Termin ten nie może być późniejszy niż rok od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów, odpowiednio wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, kierując się stopniem niewykonania obowiązków oraz zagrożeniem dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, może ustalić, w drodze postanowienia, termin do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, zawieszając na ten czas postępowanie. Ustalony termin nie może być dłuższy niż rok od dnia doręczenia postanowienia.

5. W przypadku nieusunięcia nieprawidłowości w ustalonym terminie odpowiednio wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny wstrzyma, w drodze decyzji, użytkowanie składowiska odpadów.

6. Odpowiednio wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, na wniosek zarządzającego składowiskiem odpadów, po stwierdzeniu, że ustały przyczyny wstrzymania użytkowania składowiska odpadów, wyraża, w drodze decyzji, zgodę na wznowienie użytkowania składowiska odpadów. Zarządzający składowiskiem odpadów może wznowić użytkowanie składowiska odpadów z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna.

7. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 139 ust. 1 i 2, są wydawane z urzędu.

8. Odpowiednio wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny decyzjom, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz art. 139 ust. 1 i 2, może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, kierując się stopniem niewykonania obowiązków oraz zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Art. 141. 1. Decyzja o wstrzymaniu użytkowania składowiska odpadów nie wyłącza odpowiedzialności zarządzającego składowiskiem odpadów za skutki zagrożeń dla środowiska oraz dla życia i zdrowia ludzi spowodowane niedopełnieniem obowiązków nałożonych na niego niniejszą ustawą lub określonych w decyzjach, o których mowa w art. 139 ust. 1 i 2.

2. Usunięcie przyczyn i skutków stwierdzonych zagrożeń dla środowiska oraz dla życia i zdrowia ludzi odbywa się na koszt zarządzającego składowiskiem odpadów.

3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny przekazuje kopie wydanych decyzji, o których mowa w art. 139 ust. 1 i 2, art. 140 ust. 1, 2 i 6, właściwemu organowi, o którym mowa w art. 129 ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Art. 142. W przypadku wstrzymania użytkowania składowiska odpadów na okres dłuższy niż rok cofa się zezwolenie na przetwarzanie odpadów.

Art. 143. 1. Dopuszcza się wydobywanie odpadów składowanych na składowisku odpadów.

2. Wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów posiadającego instrukcję prowadzenia składowiska odpadów odbywa się na zasadach ustalonych w tej instrukcji.

3. W przypadku wydobywania odpadów ze składowiska odpadów instrukcja prowadzenia składowiska odpadów dodatkowo określa:

- 1) rodzaj i ilość odpadów przewidzianych do wydobywania;
- 2) techniczny sposób wydobywania odpadów;
- 3) sposób zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu wydobywania odpadów na życie lub zdrowie ludzi oraz na środowisko;
- 4) opis oddziaływania planowanego wydobywania odpadów na środowisko;
- 5) opis technicznego zabezpieczenia miejsca po wydobyciu odpadów, a w przypadku zamkniętego składowiska odpadów lub jego części także opis działań rekultywacyjnych.

Art. 144. 1. Wydobywanie odpadów:

- 1) z zamkniętego składowiska odpadów nieposiadającego instrukcji prowadzenia składowiska odpadów,
- 2) ze zwałowiska odpadów

– wymaga uzyskania zgody na wydobywanie odpadów.

2. Przez zwałowisko odpadów rozumie się miejsce składowania odpadów przemysłowych, dla którego nie było wymagane uzyskanie decyzji dotyczącej lokalizacji lub decyzji o pozwoleniu na budowę.

3. Zgoda na wydobywanie odpadów jest wydawana, w drodze decyzji, przez właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1.

4. Wniosek o wydanie zgody na wydobywanie odpadów zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) adres składowiska odpadów albo lokalizację zwałowiska odpadów, którego wniosek dotyczy.

5. Do wniosku zainteresowany wydobywaniem odpadów dołącza ekspertyzę dotyczącą wydobywania odpadów, która obejmuje w szczególności:

- 1) rodzaj i szacunkową masę odpadów przewidzianych do wydobywania;
- 2) techniczny sposób wydobywania odpadów;
- 3) sposób zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu wydobywania odpadów na życie lub zdrowie ludzi oraz na środowisko;
- 4) opis oddziaływania planowanego wydobywania odpadów na środowisko;
- 5) opis technicznego zabezpieczenia miejsca po wydobyciu odpadów, a w przypadku zamkniętego składowiska odpadów lub jego części także opis działań rekultywacyjnych.

6. Zgoda na wydobywanie odpadów określa:

- 1) rodzaj i masę odpadów dopuszczonych do wydobywania;
- 2) techniczny sposób wydobywania odpadów;
- 3) sposób zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu wydobywania odpadów na życie lub zdrowie ludzi oraz na środowisko;
- 4) opis oddziaływania planowanego wydobywania odpadów na środowisko;
- 5) opis technicznego zabezpieczenia miejsca po wydobyciu odpadów, a w przypadku zamkniętego składowiska odpadów lub jego części także opis działań rekultywacyjnych.

Art. 145. 1. Zakazane jest wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów, na którym są składowane zmieszane odpady komunalne lub zmieszane odpady komunalne z innymi rodzajami odpadów.

2. Dopuszcza się wydobywanie odpadów, o których mowa w ust. 1, w przypadku rozbiórki składowiska odpadów, w tym zrehabilitowanego składowiska odpadów, jeżeli:

- 1) w inny sposób nie można usunąć negatywnego oddziaływania składowiska odpadów na środowisko;
- 2) jest to konieczne w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 146. 1. Zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wymaga uzyskania zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części.

2. Zgoda jest wydawana, w drodze decyzji, przez właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, na wniosek złożony przez zarządzającego składowiskiem odpadów.

3. Wniosek o wyrażenie zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części zawiera:

- 1) datę zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów lub jego wydzielonej części;
- 2) określenie technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tym zamknięciem;
- 3) określenie sposobu rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tą rekultywacją;
- 4) termin zakończenia rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części.

4. Jeżeli określenie technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części, lub określenie sposobu rekultywacji składowiska odpadów wraz z harmonogramem prac związanych z tym zamknięciem lub tą rekultywacją wymaga zmiany instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany równocześnie z wnioskiem o wydanie zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części złożyć wniosek o zatwierdzenie nowej instrukcji prowadzenia składowiska odpadów.

5. Przed wydaniem zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na wniosek właściwego organu, o którym mowa w art. 129 ust. 1, oraz z udziałem przedstawiciela tego organu przeprowadza kontrolę składowiska odpadów.

6. Kontroli, o której mowa w ust. 5, nie przeprowadza się, jeżeli konieczność zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wynika z zarządzenia pokontrolnego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Art. 147. 1. Decyzja o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części zawiera:

- 1) datę zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów lub jego wydzielonej części, przy czym data ta nie może być późniejsza niż 3 miesiące od dnia doręczenia tej decyzji;
- 2) określenie technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tym zamknięciem;
- 3) określenie sposobu rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tą rekultywacją;
- 4) termin zakończenia rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części;
- 5) określenie sposobu sprawowania nadzoru nad zrehabilitowanym składowiskiem odpadów lub jego wydzieloną częścią, w tym monitoringu, oraz warunki wykonywania tego nadzoru.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów zawiadamia właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o wykonaniu prac rekultywacyjnych określonych w decyzji o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów.

Art. 148. 1. W przypadku gdy zarządzający składowiskiem odpadów nie wystąpił z wnioskiem o wyrażenie zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części, a zachodzą następujące okoliczności:

- 1) składowisko odpadów lub jego wydzielona część nie spełnia wymogów technicznych lub formalnych określonych w przepisach prawa lub
- 2) w wyniku przeprowadzonej kontroli wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdzi, że na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym są składowane odpady komunalne, co najmniej od roku nie są przyjmowane odpady, lub
- 3) pojemność składowiska odpadów, określona w zatwierdzonej instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, została zapełniona

– właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, sporządza ekspertyzę dotyczącą zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części oraz nową instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

2. Ekspertyza dotycząca zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części określa w szczególności:

- 1) techniczny sposób zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tym zamknięciem;
- 2) sposób rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tą rekultywacją;
- 3) sposób sprawowania nadzoru nad zrekultywowanym składowiskiem odpadów lub jego wydzieloną częścią, w tym monitoring, oraz warunki wykonywania tego nadzoru.

3. Na podstawie ekspertyzy dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, z urzędu, wydaje decyzję o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części.

4. Wydając decyzję o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części właściwy organ, o którym mowa w art. 129 ust. 1, jednocześnie wydaje, z urzędu, decyzję zatwierdzającą nową instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

Art. 149. 1. Decyzję o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części i instrukcję prowadzenia składowiska odpadów wraz z decyzją zatwierdzającą tę instrukcję jest obowiązany wykonać zarządzający składowiskiem odpadów.

2. W przypadku gdy zarządzającego składowiskiem odpadów nie można zidentyfikować lub egzekucja okazała się bezskuteczna, obowiązany do wykonania decyzji, o których mowa w ust. 1, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na lokalizację składowiska odpadów.

3. Władający powierzchnią ziemi jest obowiązany umożliwić wykonanie decyzji, o których mowa w ust. 1.

4. Decyzja o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części zawiera:

- 1) datę zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów lub jego wydzielonej części;
- 2) określenie technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tym zamknięciem;
- 3) określenie sposobu rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wraz z harmonogramem prac związanych z tą rekultywacją;
- 4) termin zakończenia rekultywacji składowiska odpadów lub jego wydzielonej części;
- 5) sposób sprawowania nadzoru nad zrekultywowanym składowiskiem odpadów lub jego wydzieloną częścią, w tym monitoring, oraz warunki wykonywania tego nadzoru.

5. Decyzję o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części wydaje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wykonania ekspertyzy dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części.

6. Przepis art. 147 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 150. 1. Koszty sporządzenia ekspertyzy dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części oraz nowej instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, o których mowa w art. 148 ust. 1, ponosi zarządzający składowiskiem odpadów.

2. Na pokrycie kosztów związanych:

- 1) ze sporządzeniem ekspertyzy dotyczącej zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części oraz nowej instrukcji prowadzenia składowiska odpadów,
  - 2) z zamknięciem składowiska odpadów lub jego wydzielonej części w przypadkach, o których mowa w art. 149 ust. 2
- mogą być przeznaczone środki finansowe z ustanowionego zabezpieczenia roszczeń.

Art. 151. 1. Zmiana zarządzającego składowiskiem odpadów wymaga:

- 1) przeniesienia na podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów praw i obowiązków wynikających z decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów oraz odpowiednio z:
  - a) pozwolenia zintegrowanego albo zezwolenia na przetwarzanie odpadów,
  - b) zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części lub decyzji o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części;
- 2) uzyskania przez podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska odpadów.

2. Warunkiem przejęcia składowiska odpadów jest ustanowienie zabezpieczenia roszczeń przez podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów oraz wyrażenie zgody przez:

- 1) podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów – na przyjęcie wszystkich praw i obowiązków zawartych w decyzjach, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) zarządzającego dotychczas składowiskiem odpadów – na przejęcie składowiska odpadów przez podmiot, o którym mowa w pkt 1.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 2, wyrażają zgodę, składając pisemne oświadczenia.

4. Przeniesienie praw i obowiązków może nastąpić w przypadku, gdy podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów daje rękojmię prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

5. Przeniesienie praw i obowiązków z pozwolenia zintegrowanego następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

6. Przeniesienie praw i obowiązków następuje na wniosek podmiotu zainteresowanego przejęciem składowiska odpadów.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6, dołącza się oświadczenia, o których mowa w ust. 3, oraz dokumenty i oświadczenia potwierdzające możliwość prawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

8. Przeniesienie praw i obowiązków lub odmowa przeniesienia praw i obowiązków następuje w drodze decyzji właściwego organu, o którym mowa w art. 129 ust. 1.

Art. 152. 1. Podmiot, który uzyskał decyzję o przeniesieniu praw i obowiązków oraz tytuł prawny do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska, przejmuje wszystkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji, o których mowa w art. 151 ust. 1 pkt 1.

2. Z dniem uzyskania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, tytułu prawnego, środki zgromadzone na funduszu rekultywacyjnym przechodzą, z mocy prawa, na podmiot, który uzyskał decyzję o przeniesieniu praw i obowiązków.

3. W decyzji o przeniesieniu praw i obowiązków zatwierdza się wysokość i formę ustanowionego zabezpieczenia roszczeń.

Art. 153. Zarządzający dotychczas składowiskiem odpadów może złożyć wniosek o zwrot ustanowionego zabezpieczenia roszczeń po uzyskaniu przez nowego zarządzającego składowiskiem tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska.

Art. 154. 1. Decyzja o przeniesieniu praw i obowiązków wywołuje skutki prawne po uzyskaniu przez wnioskodawcę tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska.

2. Decyzja o przeniesieniu praw i obowiązków wygasa po upływie roku od dnia jej doręczenia, jeżeli wnioskodawca nie uzyskał tytułu prawnego do dysponowania całą nieruchomością, na której jest zlokalizowane składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska.

Rozdział 2

Termiczne przekształcanie odpadów

Art. 155. Termiczne przekształcanie odpadów prowadzi się wyłącznie w spalarniach odpadów lub we współspalarniach odpadów, z zastrzeżeniem art. 31.

Art. 156. 1. Zarządzającym spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów jest podmiot prowadzący termiczne przekształcanie odpadów odpowiednio w spalarni odpadów lub współspalarni odpadów.

2. Zarządzający spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów jest obowiązany zatrudniać na stanowisku kierownika spalarni odpadów lub współspalarni odpadów wyłącznie osobę posiadającą świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

Art. 157. 1. Spalarnie odpadów oraz współspalarnie odpadów są projektowane, budowane, wyposażane i użytkowane w sposób zapewniający osiągnięcie poziomu termicznego przekształcania odpadów, przy którym ilość i szkodliwość dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, odpadów i innych emisji powstających wskutek termicznego przekształcania odpadów będzie jak najmniejsza.

2. Jeżeli do termicznego przekształcania odpadów stosuje się procesy inne niż utlenianie, takie jak piroliza, zgazowanie lub proces plazmowy, wówczas spalarnia odpadów lub współspalarnia odpadów obejmuje zarówno te procesy, jak i następujący po nich proces spalania substancji powstających podczas tych procesów termicznego przekształcania odpadów.

Art. 158. 1. Termiczne przekształcanie:

- 1) odpadów niebezpiecznych,
  - 2) stałych odpadów komunalnych w spalarniach odpadów lub we współspalarniach odpadów
- stanowi proces unieszkodliwiania D10, wymieniony w załączniku nr 2 do ustawy.

2. Termiczne przekształcanie, w celu odzysku energii:

- 1) odpadów opakowaniowych,
  - 2) odpadów innych niż niebezpieczne,
  - 3) stałych odpadów komunalnych w spalarniach odpadów przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania stałych odpadów komunalnych, których efektywność energetyczna jest co najmniej równa wartościom określonym w załączniku nr 1 do ustawy,
  - 4) odpadów, o których mowa w art. 163
- stanowi proces odzysku R1, wymieniony w załączniku nr 1 do ustawy.

Art. 159. 1. Część energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów zawierających frakcje biodegradowalne może stanowić energię z odnawialnego źródła energii, jeżeli są spełnione warunki techniczne zakwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcenia odpadów jako energii z odnawialnego źródła energii, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów jako energii z odnawialnego źródła energii, kierując się możliwościami technicznymi, frakcjami biodegradowalnymi zawartymi w określonych rodzajach odpadów oraz ochroną środowiska.

Art. 160. 1. Zarządzający spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów jest obowiązany, w czasie przyjmowania i termicznego przekształcania odpadów, do podejmowania niezbędnych środków ostrożności mających na celu zapobieżenie lub ograniczenie negatywnych skutków dla środowiska, w szczególności w odniesieniu do zanieczyszczeń powietrza, gleby, wód powierzchniowych i gruntowych oraz zapachów i hałasu, a także bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, oraz przestrzegania wymagań w zakresie termicznego przekształcania odpadów.

2. Zarządzający spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów, przyjmując odpady do ich termicznego przekształcenia, jest obowiązany również do:

- 1) ustalenia masy odpadów;
- 2) sprawdzenia zgodności przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w:
  - a) karcie przekazania odpadów,
  - b) dokumentach wymaganych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006, str. 1, z późn. zm.) – w przypadku przywozu odpadów z zagranicy,
  - c) dokumentach wymaganych przepisami o transporcie towarów niebezpiecznych – w przypadku transportu odpadów stanowiących towary niebezpieczne.

3. Zarządzający spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów, przyjmując odpady niebezpieczne do ich termicznego przekształcenia, jest obowiązany również do:

- 1) zapoznania się z przekazywanym przez posiadacza odpadów opisem odpadów, który powinien obejmować:
  - a) stan fizyczny i skład chemiczny odpadów niebezpiecznych oraz informacje niezbędne do dokonania oceny podatności tych odpadów do procesu termicznego przekształcenia odpadów,
  - b) właściwości odpadów,
  - c) wskazanie substancji, z którymi te odpady nie mogą być łączone w celu ich łącznego termicznego przekształcenia,
  - d) niezbędne środki ostrożności związane z postępowaniem z tymi odpadami;
- 2) pobrania próbek, przed rozładowaniem odpadów, w celu zweryfikowania zgodności stanu fizycznego i składu chemicznego oraz właściwości odpadów z opisem, o którym mowa w pkt 1;
- 3) przechowywania próbek, o których mowa w pkt 2, przez okres co najmniej jednego miesiąca po termicznym przekształceniu odpadów.

4. Przepisu ust. 3 pkt 2 nie stosuje się do odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych.

5. Zarządzający spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów, termicznie przekształcając odpady, jest obowiązany do:

- 1) badania fizycznych i chemicznych właściwości odpadów powstałych w wyniku termicznego przekształcania odpadów, w tym w szczególności rozpuszczalnych frakcji metali ciężkich;
- 2) transportu i magazynowania odpadów w postaci pylistej, powstałych w wyniku termicznego przekształcania odpadów, w zamkniętych pojemnikach;
- 3) określenia bezpiecznej trasy transportu odpadów niebezpiecznych powstałych w wyniku termicznego przekształcania odpadów, jeżeli odpadów tych nie udało się poddać odzyskowi lub unieszkodliwić w miejscu ich powstania.

6. Przepisów ust. 3 nie stosuje się do wytwórcy odpadów, który termicznie przekształca wyłącznie własne odpady w miejscu ich powstania, pod warunkiem dotrzymania wymagań dla spalarni odpadów lub współspalarni odpadów.

7. Spalanie lub współspalanie odpadów z odzyskiem energii odbywa się przy zachowaniu wysokiego poziomu efektywności energetycznej.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów, z wyjątkiem odpadów medycznych i weterynaryjnych, oraz sposoby postępowania z odpadami powstałymi w wyniku termicznego przekształcania odpadów, kierując się właściwościami odpadów i ochroną środowiska.

Art. 161. 1. W przypadku niewykonania przez zarządzającego spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów obowiązków, o których mowa w art. 155–160, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, kierując się stopniem niewykonania obowiązków oraz zagrożeniem dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, może wydać decyzję o wstrzymaniu termicznego przekształcania odpadów w tej spalarni lub współspalarni.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, na wniosek zarządzającego spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, kierując się stopniem niewykonania obowiązków oraz zagrożeniem dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, może, w drodze postanowienia, ustalić termin do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, zawieszając na ten czas postępowanie. Termin ten nie może być dłuższy niż rok od dnia doręczenia postanowienia.

3. W przypadku nieusunięcia nieprawidłowości w ustalonym terminie, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wstrzyma, w drodze decyzji, termiczne przekształcanie odpadów w spalarni odpadów lub współspalarni odpadów.

4. W decyzjach, o których mowa w ust. 1 i 3, określa się również termin wstrzymania termicznego przekształcania odpadów, uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla życia lub zdrowia ludzi, lub dla środowiska wstrzymania termicznego przekształcania odpadów. Termin ten nie może być dłuższy niż rok od dnia doręczenia decyzji.

5. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o wstrzymaniu termicznego przekształcania odpadów wszczyna się z urzędu.

6. Decyzjom, o których mowa w ust. 1 i 3, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, kierując się stopniem niewykonania obowiązków oraz zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi, lub dla środowiska.

Art. 162. 1. Wstrzymanie termicznego przekształcania odpadów nie wyłącza obowiązku usunięcia skutków termicznego przekształcania odpadów na koszt zarządzającego spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów.

2. Po stwierdzeniu, że ustały przyczyny wstrzymania działalności, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na wniosek zarządzającego spalarnią lub współspalarnią odpadów, wyraża, w drodze decyzji, zgodę na podjęcie termicznego przekształcania odpadów.

3. W przypadku wstrzymania termicznego przekształcania odpadów na okres dłuższy niż rok cofa się zezwolenie na przetwarzanie odpadów.

Art. 163. 1. Przepisów art. 155–162 nie stosuje się do instalacji termicznie przekształcających wyłącznie odpady:

- 1) roślinne z rolnictwa i leśnictwa;
- 2) roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli odzyskuje się wytwarzaną energię cieplną;
- 3) włókniste, roślinne z procesu produkcji pierwotnej masy celulozowej i z procesu produkcji papieru z masy, jeżeli odpady te są spalane w miejscu produkcji, a wytwarzana energia cieplna jest odzyskiwana;
- 4) korka;
- 5) drewna, z wyjątkiem drewna zanieczyszczonego impregnatami i powłokami ochronnymi, które mogą zawierać związki chlorowcoorganiczne lub metale ciężkie, w skład których wchodzi w szczególności odpady drewna pochodzącego z budowy, remontów i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej;
- 6) pochodzące z poszukiwań i eksploatacji zasobów ropy i gazu ziemnego na platformach wydobywczych na morzu oraz spalanych na tych platformach.

2. Przepisów art. 155–162 nie stosuje się również do eksperymentalnych instalacji wykorzystywanych do badań, rozwoju i testowania prowadzonych w celu poprawy procesu spalania, w których jest przetwarzane mniej niż 50 Mg odpadów rocznie, pod warunkiem że instalacje te są eksploatowane w okresie nie dłuższym niż rok.

2a. Przepisów art. 155–162 nie stosuje się również do instalacji do zgazowania lub pirolizy odpadów, jeżeli gazy powstałe w wyniku procesów zgazowania lub pirolizy są oczyszczone w takim stopniu, że przed spaleniem nie stanowią już odpadów i nie mogą spowodować emisji większych niż w wyniku spalania gazu ziemnego.

3. Wymagania dotyczące termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych nie mają zastosowania w odniesieniu do następujących odpadów niebezpiecznych:

- 1) ciekłych odpadów palnych, w tym olejów odpadowych spełniających łącznie następujące warunki:
  - a) zawartość PCB i pentachlorofenolu (PCP) nie przekracza wartości, które powodowałyby, że odpady te są niebezpieczne,
  - b) zawartość składników wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy nie przekracza stężeń powodujących, że odpady te są niebezpieczne.
  - c) (uchylona)
- 2) (uchylony)

Rozdział 3

Kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami

Art. 164. Kierownikiem spalarni odpadów, współspalarni odpadów, składowiska odpadów, a także osobą zarządzającą obiektem unieszkodliwiania odpadów wydobywczych może być wyłącznie osoba posiadająca świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

Art. 165. 1. Świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami wydaje marszałek województwa, po złożeniu przez zainteresowanego, z wynikiem pozytywnym, egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami.

2. Za wydanie świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami pobiera się opłatę w wysokości 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za ostatni kwartał, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 166. 1. Wniosek o przeprowadzenie egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami zawiera imię i nazwisko wnioskodawcy, datę i miejsce urodzenia oraz miejsce zamieszkania wnioskodawcy, a także wskazanie zakresu kwalifikacji, o jakie ubiega się wnioskodawca.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dowód uiszczenia opłaty za przeprowadzenie egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami.

3. Za przeprowadzenie egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami pobiera się opłatę w wysokości 34% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 165 ust. 2.

Art. 167. 1. Egzamin w zakresie gospodarowania odpadami przeprowadza się i świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami wydaje się w następujących zakresach:

- 1) termiczne przekształcanie odpadów;
- 2) składowanie odpadów;
- 3) prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

2. Egzamin w zakresie gospodarowania odpadami przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez marszałka województwa.

3. W skład komisji egzaminacyjnej mogą być powołane osoby posiadające wyższe wykształcenie z zakresu nauk biologicznych, chemicznych, prawa, ochrony środowiska, inżynierii środowiska, inżynierii chemicznej lub technologii chemicznej oraz spełniające szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

4. Członkom komisji egzaminacyjnej za udział w pracach komisji przysługuje wynagrodzenie, w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

5. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku z egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami zainteresowany może ponownie przystąpić do egzaminu nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia przeprowadzenia egzaminu, z którego uzyskał wynik negatywny.

6. Opłaty, o których mowa w art. 165 ust. 2 i art. 166 ust. 3, ponosi zainteresowany. Wpływy z tych opłat stanowią dochód budżetu państwa.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 2, jej skład oraz szczegółowe wymagania wobec członków komisji,
- 2) szczegółowy zakres wiadomości podlegających sprawdzeniu na egzaminie w zakresie gospodarowania odpadami,
- 3) tryb przeprowadzania egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami,
- 4) sposób uiszczenia opłaty związanej z przeprowadzeniem egzaminu w zakresie gospodarowania odpadami i wydaniem świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami,
- 5) wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 6) wzór świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami

– mając na uwadze konieczność sprawnego przeprowadzenia egzaminu i zapewnienia należytego sprawdzenia wiadomości zainteresowanych oraz kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowego unieszkodliwiania odpadów oraz potrzebami ochrony środowiska.

DZIAŁ IX

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd województwa i przepisy szczególne w postępowaniu o wydanie decyzji z zakresu gospodarki odpadami

Art. 168.⁴³⁾ Zadania samorządu województwa, o których mowa w art. 8 ust. 5, art. 23 ust. 4, art. 31 ust. 1, art. 41 ust. 3 pkt 1 i ust. 6, art. 46, art. 47 ust. 1, 1a, 2, 4 i 7, art. 102b ust. 1 i 4, art. 102c ust. 1, art. 129 ust. 1, art. 130, art. 131 ust. 4, art. 133, art. 134, art. 135 ust. 3 i 4, art. 144 ust. 3, art. 146 ust. 2 i 5, art. 148 ust. 1, 3 i 4, art. 151 ust. 8, art. 165 ust. 1 i art. 167 ust. 2, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

Art. 169. Minister właściwy do spraw środowiska jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których mowa w art. 168, z wyjątkiem spraw określonych w art. 165 ust. 1 i art. 167 ust. 2.

Art. 170. 1. Do postępowań w sprawach zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów, decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części oraz zgody na wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów nie stosuje się art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Stronami postępowań, o których mowa w ust. 1, nie są właściciele nieruchomości sąsiadujących z instalacją lub nieruchomością, na której będzie prowadzone zbieranie odpadów, przetwarzanie odpadów lub wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w postępowaniu o wydanie pozwolenia zintegrowanego lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla spalarni lub współspalarni odpadów.

DZIAŁ X

Przepisy karne i administracyjne kary pieniężne

Rozdział 1

Przepisy karne

Art. 171. Kto prowadzi gospodarkę odpadami niezgodnie z nakazem określonym w art. 16 podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 172. 1. Kto wbrew przepisowi art. 20 ust. 3, poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone:

- 1) stosuje komunalne osady ściekowe albo
  - 2) unieszkodliwia zakaźne odpady medyczne albo zakaźne odpady weterynaryjne
- podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 20 ust. 4 przywozi na obszar województwa odpady, o których mowa w ust. 1, wytworzone poza obszarem tego województwa, do celów, o których mowa w ust. 1.

Art. 173. 1. Kto wbrew przepisowi art. 20 ust. 7 przetwarza, poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone:

- 1) zmieszane odpady komunalne,
- 2) pozostałości z sortowania odpadów komunalnych lub pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, przeznaczone do składowania,
- 3) odpady zielone

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 20 ust. 8 przywozi na obszar regionu gospodarki odpadami komunalnymi odpady, o których mowa w ust. 1, wytworzone poza obszarem tego regionu.

Art. 174. 1. Kto, transportując odpady, narusza wymagania, o których mowa w art. 24 ust. 1, podlega karze aresztu albo grzywny.

---

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

2. Tej samej karze podlega, kto, wykonując usługę transportu odpadów, wbrew przepisowi art. 24 ust. 4 nie dostarcza odpadów:

- 1) do posiadacza odpadów, który został mu wskazany przez zlecającego tę usługę albo
- 2) do miejsca przeznaczenia odpadów, które zostało mu wskazane przez zlecającego tę usługę.

3. Tej samej karze podlega, kto, magazynując odpady, narusza wymagania, o których mowa w art. 25.

Art. 175. Kto, będąc posiadaczem odpadów, zleca, wbrew przepisowi art. 27 ust. 2, gospodarowanie odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganych decyzji lub wymaganego wpisu do rejestru

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 176. 1. Kto wbrew przepisowi art. 33 ust. 1 prowadzi procesy przetwarzania odpadów w sposób niezapewniający, aby procesy te nie stwarzały zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 33 ust. 1 prowadzi procesy przetwarzania odpadów w sposób niezapewniający, aby odpady powstające z tych procesów nie stwarzały zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Art. 177. 1. Kto, nie mając zawartej umowy, o której mowa w art. 45 ust. 2, zbiera odpady

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 178. Kto gospodaruje odpadami niezgodnie z informacjami zgłoszonymi do rejestru, o których mowa w art. 52

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 179. Kto wbrew przepisom art. 50 ust. 1, art. 59 ust. 1 oraz art. 60 ust. 1 nie składa wniosku o wpis do rejestru, o zmianę wpisu do rejestru lub o wykreślenie z rejestru albo składa wniosek niezgodny ze stanem faktycznym, podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 180. Kto wbrew obowiązkowi nie prowadzi ewidencji odpadów albo prowadzi tę ewidencję w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym,

podlega karze grzywny.

Art. 180a. Kto, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 76, nie składa sprawozdania, podlega karze grzywny.

Art. 181. Kto wbrew przepisom art. 85 i art. 88, PCB:

- 1) poddaje odzyskowi lub
- 2) spala na statkach

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 182. Kto wbrew przepisowi art. 92 miesza oleje odpadowe z innymi odpadami niebezpiecznymi, w tym zawierającymi PCB, w czasie ich zbierania lub magazynowania, jeżeli poziom określonych substancji w olejach odpadowych przekracza dopuszczalne wartości,

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 183. 1. Kto:

- 1) poddaje odzyskowi takie rodzaje odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, których odzysk jest niedopuszczalny zgodnie z art. 94 ust. 1 lub
- 2) unieszkodliwia odpady medyczne lub odpady weterynaryjne z naruszeniem art. 95 ust. 1 lub 2

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 95 ust. 3 unieszkodliwia zakaźne odpady medyczne lub zakaźne odpady weterynaryjne przez ich współspalanie.

3. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 95 ust. 4, 5 lub 6 nie wydaje, nie przekazuje lub nie przechowuje dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie.

Art. 184. 1. Kto, nie będąc wytwórcą komunalnych osadów ściekowych, przekazuje do stosowania władającemu powierzchnią ziemi komunalne osady ściekowe

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisowi art. 96 ust. 8, nie powiadamia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zamiarze przekazania komunalnych osadów ściekowych władającemu powierzchnią ziemi, na której te osady mają być stosowane.

Art. 185. 1. Kto niezgodnie z warunkami określonymi w art. 96 ust. 4 lub wbrew zakazom, o których mowa w art. 96 ust. 5 lub 12, stosuje komunalne osady ściekowe

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega wytwórca komunalnych osadów ściekowych, który niezgodnie z art. 96 ust. 6 i 7, przed stosowaniem, nie poddaje badaniom komunalnych osadów ściekowych oraz gruntów, na których osady te mają być stosowane albo nie przekazuje wraz z komunalnymi osadami ściekowymi informacji o dawkach osadów oraz wyników badań.

Art. 186. Kto, będąc władającym powierzchnią ziemi, wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 96 ust. 10, nie przechowuje wyników badań lub informacji, o których mowa w art. 96 ust. 6 i 7

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 187. Kto wbrew przepisowi art. 97, unieszkodliwia poprzez odprowadzanie do morza, w tym lokowanie na dnie morza, odpady pochodzące z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 188. Kto, prowadząc punkt zbierania odpadów metali, przyjmuje odpady metali inne niż metalowe odpady opakowaniowe po produktach żywnościowych:

- 1) bez potwierdzenia tożsamości osoby przekazującej te odpady, lub
- 2) bez wypełnienia formularza przyjęcia odpadów metali, lub
- 3) wypełniając formularz przyjęcia odpadów metali niezgodnie ze stanem rzeczywistym

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 189. 1. Kto, będąc zarządzającym składowiskiem odpadów, przyjmuje do składowania odpady, w stosunku do których:

- 1) nie została sporządzona podstawowa charakterystyka odpadów, o której mowa w art. 110 ust. 2, lub
- 2) nie przeprowadzono testu zgodności, o którym mowa w art. 113 ust. 1, o ile jest wymagany

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto, będąc zarządzającym składowiskiem odpadów, nie dopełnia ciężących na nim obowiązków w zakresie:

- 1) dokonania weryfikacji, o której mowa w art. 114 ust. 2, lub
- 2) pobierania i przechowywania próbek odpadów dostarczonych do składowania na składowisko odpadów zgodnie z art. 115 ust. 1, lub
- 3) ustalenia masy odpadów przyjmowanych do składowania, zgodnie z art. 119 pkt 1, lub
- 4) sprawdzenia zgodności przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w karcie przekazania odpadów lub dokumentach wymaganych przy międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, zgodnie z art. 119 pkt 2, lub
- 5) sprawdzenia pojemników i certyfikatu wymaganych dla składowania odpadów rtęci metalicznej, zgodnie z art. 119 pkt 3, lub
- 6) odmowy przyjęcia odpadów do składowania na składowisku odpadów w przypadkach, o których mowa w art. 120 ust. 1, lub
- 7) zapewnienia selektywnego składowania odpadów, o którym mowa w art. 121 ust. 1, składowanych na składowisku odpadów, z uwzględnieniem warunku określonego w art. 121 ust. 2, lub
- 8) prowadzenia monitoringu składowiska odpadów, zgodnie z art. 124 ust. 4, lub
- 9) przekazywania wyników monitoringu składowiska odpadów wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, zgodnie z art. 124 ust. 5, lub

- 10) utrzymania i prowadzenia składowiska odpadów w sposób zapewniający właściwe funkcjonowanie urządzeń technicznych stanowiących wyposażenie składowiska odpadów oraz zachowanie wymagań sanitarnych, bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych, a także wymagań ochrony środowiska, zgodnie z instrukcją prowadzenia składowiska odpadów i decyzją zatwierdzającą tę instrukcję, zgodnie z art. 135 ust. 2, lub
- 11) powiadamiania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o stwierdzonych na składowisku odpadów zmianach obserwowanych parametrów, zgodnie z art. 138, lub
- 12) przechowywania dokumentów, na podstawie których jest sporządzane sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami do czasu zamknięcia składowiska odpadów oraz przekazania tych dokumentów następnemu zarządzającemu składowiskiem lub władającemu powierzchnią ziemi, zgodnie z art. 78 ust. 2 i 3, lub
- 13) zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisko odpadów lub jego wydzielonej części w przypadku uzyskania zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części, o której mowa w art. 146 ust. 1, albo decyzji o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części, o której mowa w art. 148 ust. 3.

Art. 190. Kto zatrudnia, wbrew przepisom art. 132 i art. 156 ust. 2, na stanowisku kierownika składowiska odpadów, spalarni odpadów lub współspalarni odpadów, osobę nieposiadającą świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednio do prowadzonego procesu unieszkodliwiania odpadów

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 191. Kto, wbrew przepisowi art. 155, termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 192. Kto będąc zarządzającym spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów:

- 1) przyjmując odpady do ich termicznego przekształcenia, nie ustala masy odpadów lub nie sprawdza zgodności przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w dokumentach, o których mowa w art. 160 ust. 2 pkt 2, lub
- 2) przyjmując odpady niebezpieczne do ich termicznego przekształcenia, nie zapoznaje się z opisem odpadów lub nie pobiera, lub nie przechowuje próbek tych odpadów, zgodnie z art. 160 ust. 3

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 193. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 171–192 następuje na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713, z późn. zm.⁴⁴⁾).

Rozdział 2

Administracyjne kary pieniężne

Art. 194. 1. Administracyjną karę pieniężną wymierza się za:

- 1) zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne, o której mowa w art. 5, przez ich rozcieńczanie lub mieszanie ze sobą, lub z innymi odpadami, substancjami lub materiałami, prowadzące do obniżenia początkowego stężenia substancji niebezpiecznych do poziomu niższego niż poziom określony dla odpadów niebezpiecznych;
- 2) mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne lub mieszanie odpadów niebezpiecznych z substancjami, materiałami lub przedmiotami, w tym rozcieńczanie substancji, o którym mowa w art. 21 ust. 1, lub mieszanie tych odpadów, wbrew warunkom, o których mowa w art. 21 ust. 2;
- 3) zbieranie odpadów wbrew zakazom, o których mowa w art. 23 ust. 2;
- 4) zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia lub gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem na zbieranie odpadów, zezwoleniem na przetwarzanie odpadów lub zezwoleniem na zbieranie i przetwarzanie odpadów, o którym mowa w art. 41;
- 5) prowadzenie działalności w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1, bez wymaganego wpisu do rejestru;
- 5a) nieumieszczenie numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością, wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 63;

⁴⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 708, 962, 966, 1477 i 1543.

- 6) dokonanie zrzutu olejów odpadowych do wód, gleby lub ziemi, wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 93;
- 7) rozcieńczanie lub sporządzanie mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami, o którym mowa w art. 122 ust. 3;
- 8) wydobywanie odpadów, niezgodnie z przepisami, o których mowa w art. 143 ust. 2 i art. 144.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy za naruszenie może być ustalona opłata podwyższona, o której mowa w art. 293 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

3. Administracyjna kara pieniężna za naruszenia, o których mowa w ust. 1, wynosi nie mniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 1 000 000 zł.

Art. 195. Kto, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 233 ust. 2, transportuje odpady bez uzyskania zezwolenia na transport odpadów lub wpisu do rejestru

podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości od 2000 do 10 000 zł.

Art. 196. Administracyjną karę pieniężną wymierza, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce wytwarzania lub gospodarowania odpadami.

Art. 197. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdza naruszenie w szczególności na podstawie:

- 1) kontroli, w tym dokonanych w ich trakcie pomiarów lub za pomocą innych środków;
- 2) pomiarów i badań prowadzonych przez podmiot obowiązany do takich pomiarów i badań;
- 3) zawiadomienia dokonanego odpowiednio przez marszałka województwa, regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 198. W decyzji wymierzającej administracyjną karę pieniężną określa się w szczególności:

- 1) rodzaj naruszenia i dzień stwierdzenia naruszenia;
- 2) wysokość administracyjnej kary pieniężnej.

Art. 199. Przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej wojewódzki inspektor ochrony środowiska uwzględnia rodzaj naruszenia i jego wpływ na życie i zdrowie ludzi oraz środowisko, okres trwania naruszenia i rozmiary prowadzonej działalności oraz bierze pod uwagę skutki tych naruszeń i wielkość zagrożenia.

Art. 200. (uchylony)

Art. 201. 1. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej stała się ostateczna, na odrębny rachunek bankowy właściwego odpowiednio wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

2. Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie do końca następnego miesiąca po upływie każdego kwartału.

Art. 202. W sprawach dotyczących administracyjnych kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.⁴⁵⁾), z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

DZIAŁ XI

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 203. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 204–221. (pominięte)

⁴⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 648, 768, 935, 1428, 1537 i 2169.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 222. Określone w dotychczasowych przepisach procesy odzysku R14 i R15 stają się odpowiednio procesami odzysku R3, R5, R11 i R12, określonymi w załączniku nr 1 do niniejszej ustawy.

Art. 223. Wytwórcy odpadów, którzy na podstawie przepisów dotychczasowych dokonali zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne, są obowiązani do przedłożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 224. Posiadacz odpadów prowadzący zbieranie odpadów, które powstały podczas unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych metodami innymi niż termiczne przekształcanie odpadów, może prowadzić działalność w tym zakresie zgodnie z decyzjami wydanymi na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile wcześniej nie straciły ważności.

Art. 225. Zezwolenia na spalanie odpadów poza instalacjami lub urządzeniami, o których mowa w art. 13 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 252, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane.

Art. 226. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 45 ust. 3, posiadacz odpadów wymieniony w art. 45 ust. 1 pkt 7 i 8 jest obowiązany do uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Z dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 45 ust. 3, zezwolenie na przetwarzanie odpadów wygasa w zakresie objętym tymi przepisami.

Art. 227. Krajowy plan gospodarki odpadami oraz wojewódzkie plany gospodarki odpadami uchwalone na podstawie przepisów dotychczasowych stają się odpowiednio krajowym planem gospodarki odpadami oraz wojewódzkimi planami gospodarki odpadami w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 228. 1. Tracą moc uchwały dotyczące przyjęcia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami po upływie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami podjęta na podstawie ustawy, o której mowa w art. 252, zachowuje moc do czasu aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami i może być zmieniana na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 229. Regiony gospodarki odpadami komunalnymi określone w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, podjętej na podstawie ustawy, o której mowa w art. 252, stają się regionami gospodarki odpadami komunalnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 230. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych określone w uchwałach w sprawie wykonania wojewódzkich planów gospodarki odpadami stają się regionalnymi instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 231. 1. Decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami niebezpiecznymi i decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, wygasają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem art. 232 ust. 3.

2. Informacje o wytwarzanych odpadach i o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, złożone na podstawie przepisów dotychczasowych, tracą ważność z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Pozwolenia na wytwarzanie odpadów, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane.

4. Wytwórca odpadów, który w pozwoleniu, o którym mowa w ust. 3, dokonał zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne, jest obowiązany dostosować pozwolenie na wytwarzanie do przepisów niniejszej ustawy w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie.

Art. 232. 1. Zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów wydane na podstawie przepisów dotychczasowych stają się odpowiednio zezwoleniami na zbieranie odpadów i zezwoleniami na przetwarzanie odpadów, w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

2. Zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż przez trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Decyzje wydane na podstawie art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 252, zachowują ważność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów na czas, na jaki zostały wydane, nie dłużej niż przez trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, posiadacz odpadów może prowadzić zbieranie lub przetwarzanie odpadów na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. W okresie nie dłuższym niż trzy lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, posiadacz odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom posiadającym decyzje, o których mowa w ust. 1–3; przekazanie odpadów takiemu posiadaczowi powoduje przejście odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami na tego posiadacza.

6. Pozwolenia zintegrowane, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, obejmujące wytwarzanie i gospodarowanie odpadami, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane.

7. Wytwórca odpadów, który w pozwoleniu, o którym mowa w ust. 6, dokonał zmiany klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne, jest obowiązany dostosować pozwolenie zintegrowane do przepisów niniejszej ustawy w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 233. 1. Zezwolenia na transport odpadów wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują ważność na czas na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż do czasu upływu terminu do złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, lub z dniem uzyskania wpisu do tego rejestru, w przypadku gdy wpis nastąpił w terminie wcześniejszym.

2. Do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, transportujący odpady są obowiązani do uzyskania zezwolenia na transport odpadów lub wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 33 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 252, na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. Do wydawania zezwoleń na transport odpadów do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 252.

Art. 234. 1. Rejestr, o którym mowa w art. 49 ust. 1, tworzy się łącznie z BDO.

2. Podmioty objęte obowiązkiem złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, są obowiązane do złożenia tego wniosku w terminie 6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru.

3. Podmioty posiadające wpis do rejestru prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów dotychczasowych są wpisywane do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, z urzędu. Marszałek województwa dokonuje wpisu w terminie 6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1. Dokonując wpisu marszałek województwa przydziela nowy numer rejestrowy.

4. Inne niż wymienione w ust. 3 podmioty, podlegające z urzędu wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, zgodnie z art. 51 ust. 1, spełniające wymagania do uzyskania tego wpisu w dniu utworzenia rejestru, są wpisywane do tego rejestru w terminie 6 miesięcy od dnia jego utworzenia.

5. W przypadku gdy marszałek województwa, dokonując z urzędu wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, stwierdzi brak informacji wymaganych na podstawie niniejszej ustawy, wzywa podmiot, o którym mowa w ust. 3 lub 4, do złożenia brakujących informacji. W przypadku nieuzupełnienia brakujących informacji w wyznaczonym terminie marszałek województwa nie dokonuje wpisu do rejestru z urzędu. Przepis art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku nieuzupełnienia brakujących informacji w wyznaczonym terminie, podmiot o którym mowa w ust. 3 lub 4, jest obowiązany do złożenia wniosku o wpis do rejestru.

7. W terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia o nadaniu nowego numeru rejestrowego podmioty, o których mowa w ust. 3, mogą używać numeru rejestrowego nadanego na podstawie przepisów dotychczasowych.

8. Podmioty, które posiadają w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wpis do dotychczasowych rejestrów, są zwolnione z obowiązku uiszczenia opłaty rejestrowej.

9. Po upływie 6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru lub z dniem uzyskania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, przez podmiot, o którym mowa w ust. 2–4, wygasają wpisy do rejestru prowadzonego na podstawie przepisów dotychczasowych odpowiednio przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub przez starostę.

10. Przepisy art. 208 pkt 2, art. 209 pkt 10 w zakresie uchylenia art. 37 pkt 1, art. 213 pkt 11, art. 214 pkt 35, art. 219 pkt 1 oraz art. 220 pkt 19 i 20 stosuje się od dnia utworzenia rejestru.

11. Do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, stosuje się art. 13 ustawy, o której mowa w art. 213, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 235. 1. Starosta prowadzący rejestr na podstawie przepisów dotychczasowych zakończy prowadzenie tego rejestru z dniem utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzący rejestr na podstawie przepisów dotychczasowych zakończy prowadzenie tego rejestru z dniem utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1.

3. Do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1, do rejestrów stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 236. 1. Do dnia 31 grudnia 2014 r. do ewidencji odpadów stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Ewidencji, o której mowa w ust. 1, nie prowadzą podmioty, wymienione w art. 66 ust. 4.

3. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 68 ust. 1, sprzedawca odpadów oraz pośrednik w obrocie odpadami, niebędący posiadaczami odpadów, nie prowadzą ewidencji odpadów niebezpiecznych.

Art. 237. 1. Podmioty, o których mowa w art. 73 i art. 75, obowiązane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do sporządzania i składania:

- 1) zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów – na podstawie art. 37 ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 252,
- 2) sprawozdań – na podstawie art. 4 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
- 3) sprawozdań – na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- 4) sprawozdań – na podstawie art. 15 ust. 1, art. 30 ust. 1 i art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 5) sprawozdań – na podstawie art. 24 ust. 1, art. 31 ust. 1, art. 51 ust. 1, art. 56 ust. 1 i art. 67 ust. 1 oraz wykazu zakładów przetwarzania, o którym mowa w art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 6) sprawozdań – na podstawie art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 1, art. 36 ust. 4, art. 37 ust. 6, art. 41 ust. 3, art. 59 ust. 3 i art. 64 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach

– sporządzają i składają je, za lata 2012–2014, stosując przepisy dotychczasowe, z tym że ten, kto wbrew obowiązкови, nie sporządza i nie przekazuje tych zbiorczych zestawień danych, sprawozdań lub wykazu zakładów przetwarzania lub wykonuje ten obowiązek nieterminowo lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym podlega karze, o której mowa w art. 200.

2. Do złożonych zbiorczych zestawień danych i sprawozdań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 237a. 1. Podmioty, o których mowa w art. 73 i art. 75, obowiązane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do sporządzania i składania:

- 1) zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów – na podstawie art. 37 ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 252,
- 2) sprawozdań – na podstawie art. 15 ust. 1, art. 30 ust. 1 i art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 3) sprawozdań – na podstawie art. 24 ust. 1, art. 31 ust. 1, art. 40, art. 51 ust. 1, art. 56 ust. 1 i art. 67 ust. 1 oraz wykazu zakładów przetwarzania, o którym mowa w art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- 4) sprawozdań – na podstawie art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 1, art. 36 ust. 4, art. 37 ust. 6, art. 41 ust. 3, art. 59 ust. 3 i art. 64 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach

– sporządzają i składają je, za rok 2015 i za rok 2016, stosując przepisy dotychczasowe, z tym że ten, kto wbrew obowiązкови, nie sporządza i nie przekazuje tych zbiorczych zestawień danych, sprawozdań lub wykazu zakładów przetwarzania lub wykonuje ten obowiązek nieterminowo lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym podlega karze grzywny, o której mowa w art. 180a.

2. Do złożonych zbiorczych zestawień danych i sprawozdań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 237b. 1. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, składają sprawozdania za rok 2015 i za rok 2016 zawierające w szczególności:

- 1) dane identyfikujące podmiot:
  - a) imię i nazwisko lub nazwę podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany, a w przypadku wprowadzającego baterie lub akumulatory – także europejski numer identyfikacji podatkowej, o ile został nadany,
  - c) numer REGON, o ile został nadany;
- 2) w zależności od rodzaju działalności odpowiednio:
  - a) masie wytworzonych i przywiezionych z zagranicy opakowań według rodzajów materiałów, z jakich zostały wykonane, w tym:
    - o opakowaniach wielokrotnego użytku,
    - o przestrzeganiu ograniczeń wynikających z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
  - b) masie opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
  - c) masie poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje oraz z uwzględnieniem podziału na odpady pochodzące z gospodarstw domowych i z innych źródeł niż gospodarstwa domowe, a także według sposobu ich odzysku i recyklingu,
  - d) osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
  - e) wysokości należnej opłaty produktowej, obliczonej oddzielnie, z podziałem na poszczególne rodzaje opakowań – w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku lub recyklingu,
  - f) masie wywiezionych za granicę opakowań, według rodzajów materiałów, z jakich zostały wykonane, z wyszczególnieniem opakowań wielokrotnego użytku – w przypadku przedsiębiorcy, który eksportuje lub dokonuje wewnątrzwspólnotowej dostawy opakowań lub produktów w opakowaniach,
  - g) informacje o sposobie wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, a w przypadku samodzielnego wykonania tego obowiązku – także o przeprowadzonych przez przedsiębiorcę publicznych kampaniach edukacyjnych wraz ze wskazaniem poniesionych na ten cel kosztów.

2. W przypadku gdy obowiązek określony w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi wykonuje organizacja odzysku opakowań, roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, w zakresie realizacji tych obowiązków sporządza ta organizacja.

2a.⁴⁶⁾ W przypadku gdy wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach lub wprowadzający produkty w opakowaniach wielomateriałowych wykonuje obowiązki określone w art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przez przystąpienie do porozumienia, o którym mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy, roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, w zakresie realizacji tych obowiązków sporządza organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca tego wprowadzającego.

2b.⁴⁶⁾ Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, w przypadku, o którym mowa w ust. 2a, składa sprawozdanie do marszałka województwa właściwego odpowiednio dla wprowadzającego środki niebezpieczne w opakowaniach lub wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych.

3.⁴⁷⁾ Sprawozdanie składane przez organizację odzysku opakowań zawiera informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, a także informacje określone w ust. 1 pkt 2 lit. a–f.

⁴⁶⁾ Dodany przez art. 8 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

⁴⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 48.

3.⁴⁸⁾ Sprawozdanie składane przez organizację odzysku opakowań i organizację samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zawiera informacje, o których mowa w ust. 1.

4. Sprawozdanie organizacji odzysku opakowań zawiera dodatkowo:

- 1) wykaz przedsiębiorców, od których organizacja odzysku opakowań przejęła obowiązek określony w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- 2) informacje o przeprowadzonych przez organizację odzysku opakowań publicznych kampanii edukacyjnych wraz ze wskazaniem poniesionych na ten cel kosztów;
- 3) wykaz posiadaczy odpadów, którym organizacja odzysku opakowań zleciła w roku kalendarzowym, którego dotyczy sprawozdanie, wykonanie czynności określonych w art. 17 ust. 7 tej ustawy, obejmujący:
  - a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP) posiadacza odpadów, o ile został nadany,
  - c) numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany,
  - d) określenie czynności, które zostały zlecone posiadaczowi odpadów w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi,
  - e) określenie rodzajów odpadów opakowaniowych, w odniesieniu do których posiadaczowi odpadów zostało zlecone wykonanie czynności z zakresu gospodarowania odpadami opakowaniowymi,
  - f) określenie okresu, na który zawarto umowę zlecającą posiadaczowi odpadów wykonanie czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi.

5.⁴⁹⁾ Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca lub organizacja odzysku opakowań składają w terminie do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa, o którym mowa w art. 8 pkt 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

5.⁵⁰⁾ Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca, organizacja odzysku opakowań lub organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, składają w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa, o którym mowa w art. 8 pkt 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

6. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia zakresu danych przekazywanych przez przedsiębiorców oraz ułatwienia przekazywania danych do marszałka województwa.

Art. 237c. 1. Marszałek województwa jest obowiązany do przesyłania ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zbiorczego sprawozdania zawierającego informacje, o których mowa w art. 237b ust. 1 pkt 2 lit. a–f w terminie do dnia 30 kwietnia roku kalendarzowego następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia sprawozdań.

Art. 238. 1. BDO tworzy się najpóźniej do dnia 24 stycznia 2018 r.

2. Minister właściwy do spraw środowiska ogłosi, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” informację o dacie utworzenia BDO, w tym rejestru.

3. Centralna i wojewódzkie bazy danych, o których mowa w art. 37 ust. 6 i 10 ustawy, o której mowa w art. 252, oraz baza danych, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, do czasu utworzenia BDO są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

⁴⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 50.

⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 6 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 25.

4. Dane zawarte w centralnej i wojewódzkich bazach danych, o których mowa w art. 37 ust. 6 i 10 ustawy, o której mowa w art. 252, w bazie danych, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, oraz w bazie danych, o której mowa w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, przenosi się do BDO w terminie nie dłuższym niż rok od dnia utworzenia BDO.

5. Do czasu utworzenia BDO marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw środowiska kopie decyzji zatwierdzających zmianę klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na inne niż niebezpieczne, o których mowa w art. 8 ust. 5.

6. Do czasu utworzenia BDO, kopię wydanego zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów odpowiednio marszałek województwa lub starosta przekazuje wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwym ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów.

7. Do czasu utworzenia BDO, kopię wydanego zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów regionalny dyrektor ochrony środowiska przekazuje marszałkowi województwa, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwym ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów.

8. Do czasu utworzenia BDO Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sporządza i przekazuje zbiorczą informację, o której mowa w art. 400k ust. 2 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 207, zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

9. Do czasu utworzenia BDO stosuje się art. 24 ustawy, o której mowa w art. 209.

10. Przepisy art. 33 ust. 4 i art. 72 pkt 9 ustawy zmienianej w art. 214 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 219 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się od dnia utworzenia BDO.

Art. 239. Ustanowione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zabezpieczenia roszczeń dla istniejących składowisk odpadów stają się zabezpieczeniami roszczeń, o których mowa w art. 125 ust. 1.

Art. 240. 1. Zarządzający istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy składowiskiem odpadów jest obowiązany złożyć wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do czasu utworzenia BDO wnioski o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów zawiera informacje o uzyskanym pozwoleniu zintegrowanym albo zezwoleniu na przetwarzanie odpadów.

3. Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska odpadów wydana na podstawie ustawy, o której mowa w art. 252, wygasa z dniem, z którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stanie się ostateczna.

4. W przypadku gdy zarządzający składowiskiem odpadów nie złożył wniosku o zatwierdzenie instrukcji prowadzenia składowiska odpadów w terminie, o którym mowa w ust. 1, decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska odpadów wygasa z upływem dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.

5. Do czasu utworzenia BDO stosuje się art. 19 i 22 ustawy, o której mowa w art. 208.

Art. 241. 1. Wymogu posiadania tytułu prawnego, o którym mowa w art. 124 ust. 1, nie stosuje się do zarządzającego istniejącym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy składowiskiem odpadów, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie posiada tytułu prawnego do całej nieruchomości, na której znajduje się składowisko odpadów, wraz ze wszystkimi instalacjami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem tego składowiska.

2. Zarządzający składowiskiem odpadów, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany utrzymać dotychczas posiadany tytuł prawny co najmniej w takim zakresie, w jakim dysponował nim w dniu wejścia w życie ustawy, do zakończenia fazy poeksploatacyjnej.

3. Wymogu uzyskania przez podmiot zainteresowany przejęciem składowiska odpadów tytułu prawnego, o którym mowa w art. 151 ust. 1 pkt 2, nie stosuje się w przypadku przejęcia składowiska odpadów od zarządzającego składowiskiem odpadów, o którym mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 242. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 143 ust. 2, pozwolenie na wytwarzanie odpadów w zakresie wydobywania odpadów wydane na podstawie art. 54a ustawy, o której mowa w art. 252, wygasa z dniem uzyskania decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 144 ust. 1, pozwolenie na wytwarzanie odpadów w zakresie wydobywania odpadów wydane na podstawie art. 54a ustawy, o której mowa w art. 252, zachowuje ważność na czas, na jaki zostało wydane.

3. Podmiot, który posiada pozwolenie, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązany, w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, złożyć wniosek o zmianę tego pozwolenia, w celu dostosowania go do przepisów niniejszej ustawy; do wniosku dołącza się ekspertyzę, o której mowa w art. 144 ust. 5.

Art. 243. W przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy składowiskiem odpadów zarządza gminna jednostka sektora finansów publicznych, gmina jest obowiązana dostosować się do wymagań, o których mowa w art. 136, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 243a. Dopuszcza się aby gminnym składowiskiem odpadów zarządzała jednostka sektora finansów publicznych, jeżeli dla tego składowiska odpadów:

- 1) wydano decyzję o zgodzie na zamknięcie składowiska odpadów na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 252, lub decyzję o zamknięciu składowiska odpadów na podstawie art. 54c ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 252, lub
- 2) w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r. wydano decyzję o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów na podstawie art. 146 lub art. 148 ust. 3.

Art. 244. Zarządzający składowiskiem odpadów tworzy fundusz rekultywacyjny, o którym mowa w art. 137 ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 244a. 1. Zgoda na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części, wydana na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 252, oraz decyzja o zamknięciu składowiska odpadów, wydana na podstawie art. 54c ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 252, mogą być zmieniane w zakresie:

- 1) technicznego sposobu zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części;
- 2) harmonogramu działań związanych z rekultywacją składowiska odpadów;
- 3) sposobu sprawowania nadzoru nad zrehabilitowanym składowiskiem odpadów, w tym monitoringu, oraz warunków wykonania tego obowiązku.

2. Prawa i obowiązki wynikające z decyzji, o których mowa w ust. 1, mogą być przeniesione na inny podmiot, jeżeli podmiot ten daje rękojmię prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z tych decyzji i wyrazi zgodę na przejęcie wszystkich praw i obowiązków wynikających z tych decyzji.

3. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, jest marszałek województwa, a w przypadku przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych – regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Art. 245. Zachowują ważność uzyskane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy świadectwa stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami wydane na podstawie art. 49 ustawy, o której mowa w art. 252.

Art. 246. W sprawach wszczętych i niezakończonych stosuje się dotychczasowe przepisy karne oraz o karach pieniężnych w dotychczasowym brzmieniu, z zastrzeżeniem art. 237.

Art. 247. Do wpływów z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie:

- 1) art. 80 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 214, stosuje się art. 402 ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 207, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) art. 79b ustawy, o której mowa w art. 252, stosuje się art. 402 ust. 12 ustawy, o której mowa w art. 207, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 3) art. 79c ustawy, o której mowa w art. 252, stosuje się art. 402 ust. 12 i 14 ustawy, o której mowa w art. 207, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 248. Przekazane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie:

- 1) art. 80 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 214,
- 2) art. 79b i art. 79c ustawy, o której mowa w art. 252

– stanowią przychody tego Funduszu i są uwzględniane przy ustalaniu wysokości zobowiązania określonego w art. 401c ust. 9 ustawy, o której mowa w art. 207.

Art. 249. Starostowie prześlą akta prowadzonych przez siebie wszczętych i niezakończonych spraw administracyjnych, w których odpowiednio właściwym organem stał się marszałek województwa albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, tym organom w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych.

Art. 250. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 7 ust. 4, art. 13 ust. 2a i 2b, art. 33 ust. 3, art. 40 ust. 7 i 8, art. 42 ust. 2 i 3, art. 43 ust. 7, art. 44 ust. 8 i 9, art. 47 oraz art. 55 ust. 3 i 5 ustawy, o której mowa

w art. 252, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 7 ust. 2, art. 27 ust. 10, art. 30 ust. 4 i 5, art. 33 ust. 2, art. 94 ust. 2, art. 95 ust. 11, art. 96 ust. 13, art. 100 ust. 1 i 2, art. 118, art. 121 ust. 3, art. 159 ust. 2 oraz art. 160 ust. 8 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy, o której mowa w art. 252, zachowują moc przez okres 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 4 i 11 ustawy, o której mowa w art. 252, zachowują moc w zakresie transportu odpadów do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1.

4. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 400k ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 207, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 400k ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 207, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 213, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 213, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 33 ust. 5 i art. 55 ustawy, o której mowa w art. 214, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 33 ust. 5 i art. 55 ustawy, o której mowa w art. 214, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 72 ust. 3 oraz art. 121 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 220, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 72 ust. 3 oraz art. 121 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 220, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 251. 1. W latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2016 r. – 1000 tys. zł;
- 2) 2017 r. – 1053 tys. zł;
- 3) 2018 r. – 1080 tys. zł;
- 4) 2019 r. – 1107 tys. zł;
- 5) 2020 r. – 1135 tys. zł;
- 6) 2021 r. – 1163 tys. zł;
- 7) 2022 r. – 1192 tys. zł;
- 8) 2023 r. – 1222 tys. zł;
- 9) 2024 r. – 1252 tys. zł;
- 10) 2025 r. – 1283 tys. zł.

2. W latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków budżetów samorządów województw będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2016 r. – 0 zł;
- 2) 2017 r. – 0 zł;
- 3) 2018 r. – 3115 tys. zł;
- 4) 2019 r. – 3115 tys. zł;
- 5) 2020 r. – 3115 tys. zł;
- 6) 2021 r. – 3115 tys. zł;
- 7) 2022 r. – 3115 tys. zł;
- 8) 2023 r. – 3115 tys. zł;
- 9) 2024 r. – 3115 tys. zł;
- 10) 2025 r. – 3115 tys. zł.

3. W latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2016 r. – 5500 tys. zł;
- 2) 2017 r. – 3000 tys. zł;
- 3) 2018 r. – 1000 tys. zł;
- 4) 2019 r. – 500 tys. zł;
- 5) 2020 r. – 0 zł;
- 6) 2021 r. – 0 zł;
- 7) 2022 r. – 2000 tys. zł;
- 8) 2023 r. – 0 zł;
- 9) 2024 r. – 0 zł;
- 10) 2025 r. – 0 zł.

4. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, wprowadza się mechanizmy korygujące polegające na ograniczeniu wydatków związanych z funkcjonowaniem BDO.

5. Działania, o których mowa w ust. 4, polegają na:

- 1) ograniczeniu zakresu przedmiotu zamówienia dotyczącego utworzenia lub wdrażania BDO;
- 2) wstrzymaniu w danym roku serwisowania (konserwacji) BDO.

6. Działania, o których mowa w ust. 4, nie mogą stwarzać zagrożenia utraty możliwości realizacji obowiązków Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z prawa Unii Europejskiej oraz zagrożenia polegającego na utracie możliwości zbierania danych lub bezpiecznego ich przechowywania.

7. Minister właściwy do spraw środowiska monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizmy korygujące.

Art. 252. Traci moc ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. poz. 1243, z późn. zm.⁵¹⁾).

Art. 253. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁵²⁾, z wyjątkiem przepisów:

- 1) art. 207 pkt 17 w zakresie art. 402 ust. 2a i 2b w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 209 pkt 7, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.;
- 2) art. 178, art. 179, art. 194 ust. 1 pkt 5, art. 213 pkt 8, które wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, z tym że wymienione przepisy stosuje się od daty utworzenia BDO ogłoszonej w komunikacie, o którym mowa w art. 238 ust. 2;
- 3) art. 207 pkt 18, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

⁵¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. poz. 1351, z 2011 r. poz. 622, 678, 809, 897 i 1016 oraz z 2012 r. poz. 951 i 1513.

⁵²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 8 stycznia 2013 r.

Załącznik nr 1

NIEWYCZERPUJĄCY WYKAZ PROCESÓW ODZYSKU

- R1 Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii^(*)
- R2 Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
- R3 Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)^(**)
- R4 Recykling lub odzysk metali i związków metali
- R5 Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych^(***)
- R6 Regeneracja kwasów lub zasad
- R7 Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
- R8 Odzysk składników z katalizatorów
- R9 Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów
- R10 Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska
- R11 Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R10
- R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11^(****)
- R13 Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R12 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów)

(*) Pozycja obejmuje również obiekty przekształcania termicznego przeznaczone wyłącznie do przetwarzania komunalnych odpadów stałych, pod warunkiem że ich efektywność energetyczna jest równa lub większa niż:

– 0,60 dla działających instalacji, które otrzymały zezwolenie zgodnie ze stosownymi przepisami wspólnotowymi obowiązującymi przed dniem 1 stycznia 2009 r.,

– 0,65 dla instalacji, które otrzymały zezwolenie po dniu 31 grudnia 2008 r.,

przy zastosowaniu następującego wzoru:

$$\text{Efektywność energetyczna} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f)),$$

gdzie:

E_p – oznacza ilość energii produkowanej rocznie jako energia cieplna lub elektryczna. Oblicza się ją przez pomnożenie ilości energii elektrycznej przez 2,6, a energii cieplnej wyprodukowanej w celach komercyjnych przez 1,1 (GJ/rok),

E_f – oznacza ilość energii wprowadzanej rocznie do systemu, pochodzącej ze spalania paliw biorących udział w wytwarzaniu pary (GJ/rok),

E_w – oznacza roczną ilość energii zawartej w przetwarzanych odpadach, obliczanej przy zastosowaniu dolnej wartości opałowej odpadów (GJ/rok),

E_i – oznacza roczną ilość energii wprowadzanej z zewnątrz z wyłączeniem E_w i E_f (GJ/rok), 0,97 – jest współczynnikiem uwzględniającym straty energii przez popiół denny i promieniowanie.

Wzór ten stosowany jest zgodnie z dokumentem referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik dla termicznego przekształcania odpadów.

(**) Pozycja obejmuje również zgazowanie i pirolizę z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych.

(***) Pozycja obejmuje oczyszczanie gruntu prowadzące do odzysku gruntu i recykling nieorganicznych materiałów budowlanych.

(****) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w poz. R1–R11.

Załącznik nr 2

NIEWYCZERPUJĄCY WYKAZ PROCESÓW UNIESZKODLIWIANIA

- D1 Składowanie w gruncie lub na powierzchni ziemi (np. składowiska itp.)
- D2 Przetwarzanie w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych lub szlamów w glebie i ziemi itd.)
- D3 Głębokie zatłaczanie (np. zatłaczanie odpadów w postaci umożliwiającej pompowanie do odwiertów, wysadów solnych lub naturalnie powstających komór itd.)
- D4 Retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów ciekłych i szlamów w dołach, poletkach osadowych lub lagunach itd.)
- D5 Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)
- D6 Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz i oceanów
- D7 Odprowadzanie do mórz i oceanów, w tym lokowanie na dnie mórz
- D8 Obróbka biologiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszanki, które są unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w poz. D1–D12
- D9 Obróbka fizyczno-chemiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w pozycjach D1–D12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.)
- D10 Przekształcanie termiczne na lądzie
- D11 Przekształcanie termiczne na morzu^(*)
- D12 Trwałe składowanie (np. umieszczanie pojemników w kopalniach itd.)
- D13 Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1–D12^(**)
- D14 Przepakowywanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1–D13
- D15 Magazynowanie poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1–D14 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów)

---

^(*) Ten proces jest zabroniony na mocy przepisów UE i konwencji międzynarodowych.

^(**) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod D, mogą tu być uwzględnione procesy wstępne poprzedzające unieszkodliwienie, w tym wstępna obróbka, jak np. sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulacja, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie lub separacja przed poddaniem któremukolwiek spośród procesów wymienionych w pozycjach D1–D12.

Załącznik nr 3

WŁAŚCIWOŚCI POWODUJĄCE, ŻE ODPADY SĄ ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

- H1 „wybuchowe”: substancje i preparaty, które mogą wybuchnąć pod wpływem ognia lub które są bardziej wrażliwe na wstrząs lub tarcie niż dinitrobenzen,
- H2 „utleniające”: substancje i preparaty, które w kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami łatwopalnymi, wykazują silne reakcje egzotermiczne,
- H3–A „wysoco łatwopalne”:
- substancje i preparaty ciekłe o temperaturze zapłonu niższej niż 21°C (w tym skrajnie łatwopalne ciecze) lub
  - substancje i preparaty, które mogą się rozgrzać, a następnie zapalić pod wpływem kontaktu z powietrzem w temperaturze otoczenia, bez doprowadzenia energii, lub
  - substancje i preparaty stałe, które mogą z łatwością zapalić się po krótkim kontakcie ze źródłem zapłonu i które palą się nadal lub ulegają zniszczeniu po usunięciu źródła zapłonu, lub
  - substancje i preparaty gazowe, łatwopalne w powietrzu pod normalnym ciśnieniem, lub
  - substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą lub wilgotnym powietrzem tworzą wysoco łatwopalne gazy w niebezpiecznych ilościach,
- H3–B „łatwopalne”: substancje i preparaty ciekłe o temperaturze zapłonu równej lub wyższej niż 21°C i niższej niż lub równej 55°C,
- H4 „drażniące”: substancje i preparaty niewykazujące działania żrącego, które w wyniku bezpośredniego, długotrwałego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą lub błoną śluzową mogą wywołać stan zapalny,
- H5 „szkodliwe”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować ograniczone zagrożenie dla zdrowia,
- H6 „toksyczne”: substancje i preparaty (w tym substancje i preparaty bardzo toksyczne), które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować poważne, ostre lub chroniczne zagrożenie dla zdrowia, a nawet śmierć,
- H7 „rakotwórcze”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać raka lub zwiększać częstotliwość jego występowania,
- H8 „żrące”: substancje i preparaty, które w zetknięciu z żywymi tkankami mogą spowodować ich zniszczenie,
- H9 „zakaźne”: substancje i preparaty zawierające żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzi lub innych żywych organizmów,
- H10 „działające szkodliwie na rozrodczość”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać niedziedziczne wrodzone deformacje lub zwiększyć częstotliwość ich występowania,
- H11 „mutagenne”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać dziedziczne defekty genetyczne lub zwiększyć częstotliwość ich występowania,
- H12 odpady, które w kontakcie z wodą, powietrzem lub kwasem uwalniają toksyczne lub bardzo toksyczne gazy,
- H13^(*) „uczulające”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania lub wniknięcia przez skórę, są w stanie wywołać reakcję nadwrażliwości, tak że w wyniku dalszego narażenia na kontakt z tą substancją lub preparatem pojawiają się charakterystyczne skutki negatywne,
- H14 „ekotoksyczne”: odpady, które stanowią lub mogą stanowić bezpośrednie lub opóźnione zagrożenie dla co najmniej jednego elementu środowiska,
- H15 odpady, które po zakończeniu procesu unieszkodliwiania mogą w dowolny sposób wydzielić inną substancję, np. w formie odcieku, która ma którąkolwiek spośród cech wymienionych powyżej.

(*) O ile dostępne są metody badawcze.

Uwagi

1. Przypisania właściwości niebezpiecznych: „toksyczne” (i „bardzo toksyczne”), „szkodliwe”, „żrące”, „drażniące”, „rakotwórcze”, „działające szkodliwie na rozrodczość”, „mutagenne” i „ekotoksyczne” dokonuje się na podstawie kryteriów określonych w załączniku VI do dyrektywy Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 196 z 16.08.1967, str. 1).

2. W odpowiednich przypadkach mają zastosowanie wartości dopuszczalne wyszczególnione w załącznikach II i III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 200 z 30.07.1999, str. 1).

Metody badawcze

Metody, które należy stosować, są opisane w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 440/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustalającym metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. Urz. UE L 142 z 31.05.2008, str. 1) i w innych odnośnych notach CEN.

Załącznik nr 4

SKŁADNIKI, KTÓRE MOGĄ POWODOWAĆ, ŻE ODPADY SĄ ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

- 1) beryl, związki berylu,
- 2) związki wanadu,
- 3) związki chromu (VI),
- 4) związki kobaltu,
- 5) związki niklu,
- 6) związki miedzi,
- 7) związki cynku,
- 8) arsen, związki arsenu,
- 9) selen, związki selenu,
- 10) związki srebra,
- 11) kadm, związki kadmu,
- 12) związki cyny,
- 13) antymon, związki antymonu,
- 14) tellur, związki telluru,
- 15) związki baru z wyjątkiem siarczanu baru,
- 16) rtęć, związki rtęci,
- 17) tal, związki talu,
- 18) ołów, związki ołowiu,
- 19) siarczki nieorganiczne,
- 20) nieorganiczne związki fluoru, z wyjątkiem fluorku wapnia,
- 21) cyjanki nieorganiczne,
- 22) następujące metale alkaliczne lub metale ziem alkalicznych: lit, sól, potas, wapń, magnez w postaci niezwiązanej,
- 23) kwaśne roztwory lub kwasy w postaci stałej,
- 24) roztwory zasadowe i zasady w postaci stałej,
- 25) azbest (pył i włókna),
- 26) fosfor, związki fosforu, z wyjątkiem fosforanów mineralnych,
- 27) karbonylki metali,
- 28) nadtlenki,
- 29) chlorany,
- 30) nadchlorany,
- 31) azydki,
- 32) farmaceutyki oraz związki stosowane w medycynie lub w weterynarii,
- 33) biocydy i substancje fitofarmaceutyczne,
- 34) substancje zakaźne,
- 35) kreozoty,
- 36) izocyjaniany, tiocyjaniany,
- 37) cyjanki organiczne (np. nitryle),

- 38) fenole, związki fenolowe,
- 39) halogenowane rozpuszczalniki,
- 40) rozpuszczalniki organiczne, z wyjątkiem rozpuszczalników halogenowanych,
- 41) związki halogenoorganiczne, z wyjątkiem obojętnych materiałów spolimeryzowanych i innych substancji, o których mowa w niniejszym załączniku,
- 42) aromatyczne, policykliczne i heterocykliczne związki organiczne,
- 43) aminy alifatyczne,
- 44) aminy aromatyczne,
- 45) etery,
- 46) substancje o właściwościach wybuchowych, z wyjątkiem substancji wyszczególnionych w innych punktach niniejszego załącznika,
- 47) organiczne związki siarki,
- 48) jakiegokolwiek pochodne polichlorowanego dibenzofuranu,
- 49) jakiegokolwiek pochodne polichlorowanej dibenzo-p-dioksyny,
- 50) węglowodory i ich związki z tlenem, azotem lub siarką nieuwzględnione w inny sposób w niniejszym załączniku.

PRZYKŁADY ŚRODKÓW SŁUŻĄCYCH ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIU ODPADÓW

Środki, które mogą mieć wpływ na warunki ramowe związane z wytwarzaniem odpadów

1. Wykorzystanie środków planowania lub innych instrumentów ekonomicznych wspierających efektywne wykorzystanie zasobów.
2. Promocja badań i rozwoju w obszarze pozyskiwania czystszych i bardziej oszczędnych produktów i technologii oraz upowszechnianie i wykorzystywanie wyników takich badań i rozwoju.
3. Opracowanie na wszystkich poziomach skutecznych i przydatnych wskaźników presji na środowisko związanej z wytwarzaniem odpadów, przy czym celem tych wskaźników ma być przyczynienie się do zapobiegania powstawaniu odpadów, od porównywania produktów na poziomie Wspólnoty, przez działania podjęte przez władze lokalne, po środki ogólnokrajowe.

Środki, które mogą mieć wpływ na fazę projektu, produkcji i dystrybucji

4. Promocja eko-projektowania (systematycznego uwzględniania aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jakie dany produkt wywiera na środowisko przez cały cykl życia).
5. Dostarczanie informacji o technikach zapobiegania powstawaniu odpadów z zamiarem ułatwiania wprowadzania najlepszych dostępnych technik w przemyśle.
6. Organizacja szkoleń dla właściwych organów w zakresie wprowadzania wymogów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów do decyzji wydawanych na podstawie ustawy o odpadach i ustawy – Prawo ochrony środowiska.
7. Objęcie środkami zapobiegania wytwarzaniu odpadów instalacji niepodlegających pozwoleniom zintegrowanym. W odpowiednich przypadkach środki takie mogą zawierać oceny i plany zapobiegania powstawaniu odpadów.
8. Wykorzystanie kampanii informacyjnych oraz zapewnienie wsparcia finansowego, decyzyjnego i innego rodzaju wsparcia dla przedsiębiorstw. Środki takie będą szczególnie skuteczne, jeżeli będą skierowane i dostosowane do małych i średnich przedsiębiorstw i będą działały przez sieci istniejących powiązań gospodarczych.
9. Stosowanie dobrowolnych umów, paneli konsumentów i producentów lub negocjacji sektorowych, zmierzających do tego, aby dane przedsiębiorstwa lub sektory przemysłu wyznaczały własne plany lub cele zapobiegania powstawaniu odpadów lub udoskonalały nieoszczędne produkty lub opakowania.
10. Promocja wiarygodnych systemów zarządzania środowiskiem, w tym EMAS i ISO 14001.

Środki, które mogą mieć wpływ na fazę konsumpcji i użytkowania

11. Instrumenty ekonomiczne, takie jak zachęty do czystych zakupów lub wprowadzenie obowiązkowej zapłaty przez konsumentów za dany artykuł lub element opakowania, który w przeciwnym wypadku byłby wydawany bezpłatnie.
12. Wykorzystanie kampanii informacyjnych i kierowanie informacji do ogółu społeczeństwa lub konkretnej grupy konsumentów.
13. Promocja wiarygodnego etykietowania ekologicznego.
14. Porozumienia z sektorem przemysłu, np. dotyczące paneli produktów podobnych do prowadzonych w ramach zintegrowanych polityk produktowych lub umowy z detalistami w sprawie dostępności informacji o zapobieganiu powstawaniu odpadów oraz w sprawie produktów powodujących mniejsze oddziaływanie na środowisko.
15. W kontekście zamówień publicznych i zaopatrzenia przedsiębiorstw – włączanie kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów do zaproszeń do składania ofert i kontraktów, zgodnie z Podręcznikiem na temat ekologicznych zamówień publicznych, opublikowanym przez Komisję Europejską 29 października 2004 r.
16. Propagowanie ponownego użycia lub naprawy wyrzucanych produktów lub ich składników, w szczególności przez stosowanie środków edukacyjnych, ekonomicznych, logistycznych i innych, takich jak wspieranie lub tworzenie akredytowanych sieci napraw i ponownego użycia, zwłaszcza w regionach gęsto zaludnionych.